

EL APOCALIPSIS

La revelación de Jesucristo

¹ Y_u yarã, atie y_u cawoatupee, Dios cã macã Jesucristore cat_usari rã_um_u caãno cabaipere cã caátibuio ññojögoyetirique majũ niña. Cã, Jesucristo p_uame cã yarã, cã caquetib_uj_urotijori majãrẽ tie yoaro mee cabaipere cã quetib_uj_unetõrotio joroque ñ, tiere cã átibuio ññojögoyetiwĩ. Bairi Jesucristo p_uame y_u, Juan cawãmec_uc_u, cã ya_u cã carotimajũãrẽ tie nipetirije cabaipere y_u quetib_uj_u rotijoyupi cã ya_u ángel mena jãgori yua. ² Tie nipetirije y_u cañnarĩqũẽ caãnorẽ bairo cariape majũ quetib_uj_urique niña. Atie quetib_uj_urique Dios yaye caroa queti Jesucristo cãã y_u cã caquetib_uj_umasĩõrĩqũẽ queti majũ niña.

³ Bairi ñiña yua: ðseanirĩ cã ãmarõ ni jĩcãũ ùcũ atie cabaipere y_u cawoaturijere cabuenucũã. Tunu bairoa ðseanirĩ na ãmarõ atie Dios y_ure cã caquetib_uj_urije y_u cawoaturijere caroaro catãgousanucũrã yua. Tunu bairoa atie cabaipere y_u cawoaturije cañquetib_uj_urore bairo jĩcãrõ tãni caátipeyorã ðseanirĩ na ãmarõ. Merẽ ati ðm_urecóo capetipa rã_um_u cõñnarõ majũ baiya. Bairi tie quetire caroaro na tãgousaáto.

Juan escribe a las siete iglesias

⁴ Y_u, Juan cawãmec_uc_u, m_ujãã Asia yepap_u caãna, jĩcã wãmo peti p_uga pẽnirõ cãnacã macãã macããna ñubueri majãrẽ m_ujãã woajon y_u átiya.

Marĩ Quetiupam cañijũgoricm, ãme cũãrẽ caãcũ, tunu ati yepam caatĩpam pũame cũ yaye caroa macããjẽrẽ mujãã cũ jonemoáto. Caroaro yeri jõrõ ãnimasĩrĩqũẽ cũãrẽ mujãã cũ jonemoáto. Torea bairo jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ, Dios carotimasĩ cũ caruiro riapepam caãna Espĩritu Santo cũã caroare mujãã na jonemoáto. ⁵ Tunu bairoa marĩ Quetiupam Jesucristo cariapea Dios yaye quetire caquetibũjnetõũ cũã caroare mujãã cũ jonemoáto. Cũ pũame cariacoatacm nimicũã cacatitunu jũgoricm majũ niñami. Ati yepa macããna quetiuparã reyes majã nipetiro cũãrẽ carotimasĩ majũ niñami. Bairo tunu nipetiro ati yepa macããnarẽ camai majũ niñami. Bairo marĩrẽ camai majũ ãnirĩ marĩ carorije wapare netõgm, cũ majũã roro pajĩãecori marĩ riabojayupi. ⁶ Tore bairo marĩ cũ cariabojarije jũgori cũ mena carotimasĩparã marĩ ãnio joroque marĩ ámi. Dios cũ pacm yarã, cũ yaye macããjẽrẽ caquetibũjurã sacerdote majã marĩ ãnio joroque marĩ ámi. ¡Bairi cũ jetorea cũ caasiyabatorije nocãrõ cũ catutuarije to ãnicõã ninucũãmarõ tocãnacã rũmua! Bairoa to baiáto.

⁷ ¡Jã, ñãmũgõjoñijate mujãã umũrecóorpẽ!

Merẽ atiyami Cristo oco buseri watoarm.

Bairo cũ caató nipetiro ati umũrecóo macããna camasã qũĩñagarãma.

Cũrẽ ãpõã besuro mena cũ warure cajareoricarãpm cũã qũĩña acũamajũcõãgarãma.

Tunu bairoa nipetiro camasã poari ati umũrecóo macããna tutuaro mena cũ caató ñña acũari, bũtioro otigarãma.

¡Tame, roro majũ tãm̃ogaráma! Bairop̃ua, bairoa to baiáto.

8 Tirũm̃p̃ua caãnijũgoric̃u, ãme cũãrẽ caãnicõãninucũũ, tunu nemo ati yepar̃ure caatĩpaũ marĩ Quetiupaũ Dios p̃uame atore bairo ãĩnami: “Yua, Alfa, bairi Omegare bairo caãcũ yu ãniña. Caãnijũgoripaũp̃ua caãnijũgoatác̃u carotimasĩ yu ãniña. Tunu bairoa yua yu ãniña nipetiro ati um̃arecõo macããjẽ to petio joroque caatĩpaũ,” ãĩnami marĩ Quetiupaũ catutuaũ, nipetiro ati um̃arecõo macããjẽrẽ caqũẽnorĩcũ majũ yua.

Una visión del Cristo glorioso

9 Yũ, Juan, m̃ujãã yuũ, m̃ujããrẽã bairo caãcũ yu ãniña. Bairi yu cũã m̃ujããrẽã bairo Jesucristo mena caãcũ ãnirĩ Dios cũ carotimasĩrĩpaũp̃u caãnipaũ majũ yu ãniña. Yũ cũã m̃ujããrẽã bairo Jesucristo jũgori popiye yu tãm̃onucũña. Bairo popiye tãm̃omicũã, Dios yure tũgoñatutuarique cũ cajoro jũgori popiye yu catãm̃onucũrĩjẽrẽ yu nucãnetõmasĩcõãnucũña. Dios yaye queti cariapea Jesucristo cũã yure cũ caquetib̃uj̃netõrĩqũẽ quetire yu caquetib̃uj̃nucũrĩjẽ jũgori, Patmos yuc̃p̃oap̃u yu cũrocawã, yure caboena. Bairi ti yuc̃p̃oap̃u yu ãm̃u ti watoare yua. 10 Top̃u yu caãno yua, atore bairo baiw̃u: Jĩcã rũm̃u marĩ Quetiupaũre marĩ cabasapeonucũrĩ rũm̃u caãno yu cañubueãno, Dios Yeri Espĩritu Santo cũ catutuarije mena jũgori cab̃uñocajoriye b̃uñuriquere yu tũgow̃u. Yũ usaro p̃uame tutuaro b̃uñurique cab̃uñocajorijere yu tũgow̃u. Bũtioro trompeta mena putiricaro cãrõ majũ tutuaro b̃uñurique b̃uñocajow̃u tame. 11 Atore bairo

yure ï quetibujmocajowu: “Juan, ãme mu cañnarĩjẽ nipetirijere jĩcã tuti papera tutipũ woajeya. Bairo tiere woajeri, Asia yepa macããna ñubueri majã jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã macãã macããnarẽ na mu woajowa. Ati macãã macããnarẽ na mu woajowa: Efeso macããna, Esmirna macããna, Pérgamo macããna, Tiatira macããna, Sardis macããna, Filadelfia macããna, bairi Laodicea macããna cũarẽ na mu woajowa atie mu cañnarĩjẽ quetire,” ñi quetibujmwũ busurique pũame yua.

¹² Bairo yure caĩbusmocajoro tãgori yua, yu ãmejore ññajowũ, yure cabusũre qũĩñagũ. Bairo ãmejore ññajowũ yua, tame, jĩñaworica tutuu jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã tutuu majũrẽ ñiñabócauwũ. Ti tutuu pũame oro mena qũẽnorĩcã tutuu majũ ãmu. ¹³ Tunu bairoa jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã tutuu jĩñaworica tutuu watoaru caĩcũ jĩcãũ camasocu bauriquere bairo cabauriquescũre cũ ñiñabócauwũ. Cũ pũame jutiro cayoaro, cũ rũporipũ caetarore jãñawĩ. Rupawũ ãmu cũ jutiro. Tunu apeyera orowẽ mena cũ cotia caũmũarõ cãrõ esaro wẽñawĩ. ¹⁴ Cũ poa cãã lana oveja poa, o cayusũaro jũgori oco buseri cañnarĩjẽ nieve cãrõ majũ botirije ãmu. Tunu cũ caapee cãã peero caũrõrẽ bairo majũ tutuaro asiyawũ. ¹⁵ Tunu bairoa cũ rũpori cãã ãpõã bronze peeropũ joeri caroaro na capaaqũẽnorĩqũẽ caroa caasiyarore bairo majũ butioro asiyawũ. Cũ cabusũata cũarẽ, nocãrõ poero paio cabusũrore bairo tutuaro busuwĩ. ¹⁶ Bairi cũ wãmo cariape nũgõãrẽ jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ majũ ñocõãrẽ na cũgowĩ. Bairo tunu cũ riseropũ ñosẽrĩcãpãĩ pũga nũgõãtu caoro cacũgoripãĩ,

caoripãĩ majũ witiwũ. Cũ riape cãã nocãrõ tutuaro majũ asiyacãnamuwũ. Muirũ ɯmũreco macããcũ cũ caasiyarije nipetiro cãrõ majũ asiyawũ.

¹⁷ Tie cabairijere ãña acũari yua, cariacũre bairo cũ rũpori tũrũ yũ ñaroca cũmucóarũ. Bairo yũ cañaroca cũmurõ cũ wãmo cariape nũgõã mena yũ pããñarĩ atore bairo ñiwĩ: “Juan yũ uwieticõãña. Yũa, caãnicõã jũgoatácũ majũ yũ ãniña. Tunu ati ɯmũrecóo macããjẽ nipetirijere to petio joroque caátirawũ majũ yũ ãniña. ¹⁸ Tunu bairoa caãnicõãninucũũ majũ yũ ãniña. Yũre na capajĩãrocamiatacũãrẽ, cacatitunu jũgoricũ majũ yũ ãniña. Bairi tocãnacã rãmũ yũ ãnicõã ninucũgũ yua. Yũa, yũ ãniña camasã na cayasibujiorepere canetõũ majũ. Bairi yũre catũgoũsarã peerorũ yasietigarãma.

¹⁹ “Bairi Juan, tie mũ caĩñaataje, atie cabaiatajere woajeya. ãme ato cabairije, apeye ato jũgoye cabairree, mũ caĩñaree cũãrẽ mũ woatujewa,” ñi quetibũjwĩ. ²⁰ Bairo ñi quetibũjũ yaparori, atore bairo ñinemowĩ tunu: “Ñocõã, bairi jĩñaworica tutuu mũ caĩñarĩjẽ cabairijere, camasã na camasĩtĩtĩrẽ mũ yũ quetibũjũgũ. Atore bairo baiya: Yũ wãmo cariape nũgõãrũ yũ cacũgorã ñocõã jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ caãna mũ caĩñaatanarẽ bairo niñama yũ yarã yũ caquetibũjũroticũrĩcãrã. Ñubueri majã jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã poa macããnarẽ caquetibũjũrã ángelea majãrẽ bairo caãna niñama ñocõã yua. Torea bairo tunu jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã tutuu jĩñaworica tutuu cũã yũ ya poari jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã poa caãna ñubueri majã poarire cõñarõ

baiya. Tore bairo cabairijere merē m_u masĩña yua,” ñi quetib_uj_uwĩ.

2

Mensajes a las siete iglesias. El mensaje a Efeso

¹ Bairo ĩ quetib_uj_u yaparo yua, ñiwĩ: “Y_u yarã, ñubueri majã Efeso macããnarē caj_ugobueãc_urē atore bairo c_u mi quetib_uj_u woajowa:

‘Bairo ĩñami c_u, ñoc_uã ĩcã wãmo peti p_uga p_uñir_u cãnacã_u maj_u c_u wãmo cariape n_ug_uãr_u cac_ug_u. Tunu bairoa ĩcã wãmo peti p_uga p_uñir_u cãnacã tutuu ĩñaworique oro mena q_uñ_uor_uĩcã tutuu watoar_u caãñesã_u maj_u atore bairo ĩñami: ² M_ujãã, Efeso macããna, m_ujãã caatiãnie nipetirijere y_u masĩc_uãña. Tutuaro popiye y_u yaye macããj_urē m_ujãã pañinuc_uña. Caroaro yerij_ur_uã popiye tãm_uomirãc_uã, aperãrē na m_ujãã quetib_uj_uc_uã ninuc_uña tocãnacã r_um_u. Carorije caatiãnipairã m_ujãã watoa caãna c_uãrē tocãnacãnia na m_ujãã boetinuc_uña. Tie c_uãrē y_u masĩña merē. Aperã apóstolea majã mee nimirãc_uã, “Jãã, apóstolea majã maj_u jãã ãniña,” caĩrã c_uãrē merē caroaro na m_ujãã ĩñac_uña besemasĩc_uãnuc_uña. Bairo na cabuerijere ĩñabese masĩr_u, cariapea caĩtopairã na caãnierē m_ujãã masĩc_uãnuc_uña yua. ³ Y_ure t_ug_uõsajãnaena, tocãnacã r_um_u y_u mena m_ujãã t_ug_uõnatutuac_uã ninuc_uña. Tocãnacã r_um_u y_u yaye queti j_ugori b_utioro popiye tãm_uomirãc_uã, m_ujãã j_utietiya.

⁴ ‘Bairo m_ujãã cabaimiatac_uãrē, ĩcã wãme m_ujãã y_u caĩree niña. Caãnij_ugorip_u y_ure

mujãã camairĩcãrõrẽ bairo ãmerẽ yu mujãã maiẽtĩña. ⁵ Bairo mujããrẽ ñiña: Tũgoñanemoña cañijũgoro yure mujãã camairĩqũerẽ. Roro mujãã cabairijere Dios mena tũgoñaqũenorĩ cañijũgoro mujãã caátĩani jũgoricarore bairo átijũgoya tunu. Bairo mujãã caápericõãta, yoaro mee yu águ mujãã tũpũ. Popiye mujãã tãmuo joroque mujãã yu átigu. Roro mujãã caátiere Dios mena mujãã cabũsu qũenoeticõãta, mujãã quetiupau jĩñaworica tutu, oro tuture bairo caãcũrẽ cũ yu neweyocõãgu. ⁶ Bairo mujãã cabaimiatacũãrẽ, bairopua jĩcã wãme niña caroaro mujãã caátĩanie. Yurea bairo nicolaítas majã na caátĩanajẽ cãtiere mujãã boetinuçũña.

⁷ ‘Bairi mujããrẽ ñiña: Mujãã, Efeso macããna, caãmoocũna mujãã ãniña. ¡Bairi Espĩritu Santo Dios Yeri majũ mujãã ñubueri majã poarire cũ caquetibũrijere caroaro tũgopeoya! Bairi caroaro catũgoũsarãrẽ bairo iñami Dios: Noa ãna carorije macããjẽrẽ canetõnucãrãrẽ caroa catiñurĩqũẽ majũrẽ na yu jogũ. Caticõãnajẽrẽ cajoricũ yucũ ẽmũrecóo Dios tũpũ caãni rĩcare na yu ugarotigu, iñami,’ na mi woajowa to Efeso macããnarẽ,” ñirotiwĩ.

El mensaje a Esmirna

⁸ Ñ yaparo, bairo ñinemowĩ tunu: “Atore bairo na mi woajowa ñubueri majã bairi na quetiuparã Esmirna macããna cũãrẽ:

‘Bairo iñami mujãã, Esmirna macããnarẽ cañijũgoricũ, ape rũmũpũ cũãrẽ cañnicõãniyaparopau pũame. Cariacoatacũ nimicũã tunu cacatitunurĩcũ majũ mujããrẽ

bairo ï quetibujuyami: ⁹ Nipetiro roro popiye bopacooro mujãã cabainucũrjẽrẽ yu masĩña. Ñe ùnie cacũgoena cabopacarã mujãã caãnie cũãrẽ yu masĩña. Bairãpua cariape majũrã Dios jũgori ñe ùnie carusaena paio apeye ùnie cacũgorãrẽ bairo caãna majũ mujãã ãniña. Apeyera judío majã mee caãna caĩtopairã roro majũ mujãã na cabũspainucũrjẽ cũãrẽ yu masĩña. Na pũame, “Judío majã majũ jãã ãniña,” mũnana ïtonucũñama, wãtĩ ya poa macããna cũ yarãrẽ bairo caãna nimirãcũã yua. ¹⁰ Bairi roro popiye bopacooro mujãã cabaipeere tũgoña uwieticõãña. Bairpua, wãtĩ preso jorica wiipũ mujãã mena macããna jĩcããrãrẽ na cũreo joroque na átigumi. Dope bairo nipetiro mujãã caátĩanierẽ masĩgu, wãtĩ tore bairo átigumi. Bairãpua, pũga wãmo cãnacã rãmua popiye bopacooro mujãã tãmũogarã. Bairi tocãnacã rãmua caroaro jĩcãrõ tũni jeto Dios mena átĩcõã ninucũña mujãã cariarĩ rãmũpũ yua. Bairo mujãã caátĩmasĩrõ, yu pũame tie wapa caticõãnajẽ yeri caroa majũrẽ mujãã yu jogũ.

¹¹ ‘Mujãã, Esmirna macããna, caãmoocũna mujãã ãniña. ¡Bairi Espĩritu Santo Dios Yeri majũ mujãã ñubueri majã poarire cũ caquetibujarijere caroaro tũgopeoya! Bairo noa ùna tiere tũgousari yua, carorije macããjẽrẽ canetõncãrã pũame di rãmũ ùno popiye tãmũoetigarãma umũrecóopure yua. Pũgani cãrõ rianemoetigarãma Diotu umũrecóopure, ññami,’ na mi woajowa to Esmirna macããnarẽ,” ñĩrotiwĩ.

El mensaje a Pérgamo

12 Bairo ĩ quetibꞡꞡ yaparori bero, bairo ñinemowĩ tunu: “Juan, aperã ñubueri majã Pérgamo macããna cããrẽ na mꞡ quetibꞡꞡ woajowa. Bairo na miwã:

‘Atore bairo ĩ quetibꞡꞡjoyami mꞡjãã Pérgamo macããna ñubueri majãrẽ, ñosẽrĩcãpãĩ caoripãĩ pꞡga nꞡgõãtꞡ caoripãĩrẽ cacũgoꞡ pꞡame: 13 Yꞡ masĩña mꞡjãã cabairijere: Mꞡjãã pꞡame wãtĩ cũ carotimasĩrĩ macã, cũ caãninucũrĩ macã tꞡpꞡ mꞡjãã ãninucũña. Tierẽ yꞡ masĩña. Bairo ti macãtꞡ caãna nimirãcũã, caroaro yꞡ caborore bairo jeto mꞡjãã átiãninucũña. Bairãpꞡa, yꞡ yaye quetire catũgoꞡsarã ãnirĩ yua, yꞡ yaye quetire cariapea mꞡjãã tũgoꞡsacõã ninucũña. Mꞡjãã pitietiya tie quetire. Yꞡ yꞡ, yꞡ bapa cañuꞡ, yꞡ yaye quetire caquetibꞡꞡbojau Antipas sawãmecꞡcꞡre cũ pajĩãrocawã ti macã wãtĩ cũ caãnimacã macããna. Bairo cũ na caátimajũcõãmiatacũãrẽ, tiwatoa caãno cũãrẽ yꞡre mꞡjãã tũgoꞡsajãnaerũ.

14 ‘Bairo caroaro mꞡjãã caátĩãnimiatãcũãrẽ, bairopꞡa, peeto ũnoa niña roro mꞡjãã caátĩãnierẽ yꞡ caquetibꞡꞡpꞡee. Ati wãmerẽ roro mꞡjãã átinucũña: Mꞡjãã mena macããna jĩcããrã wãtĩ Balaam sawãmecꞡcꞡ cũ caátirotiriore bairo roro majũ carorije macããjẽrẽ átiãninucũña. Na, Balaam yaye bueriquere capitigaenarẽ na mꞡjãã qũenocũnucũña. Cũ, Balaam pꞡame apeĩ Balac sawãmecꞡcꞡre roro israelita majãrẽ na ĩto rotiyawĩ tirãmꞡpꞡre. Atore bairo qũitorotiwĩ israelita majãrẽ: “Diore netõnucãgꞡ, camasã na cawericarã na jũgũẽãrẽ na canuniataje

waibutoa riire na majūrēã na ugarotiya. Tunu bairoa na rupau caborore bairo na majū rupau mena na átiepeáto,” qũĩ busujãwĩ Balaam, Balare. ¹⁵ Tunu bairoa apeyera mujãã mena macããna jĩcããrã nicolaítas majã na cabuerije carorije macããjērē capitigaenarē na mujãã qũēnocũnucũña. ¹⁶ Bairi mujããrē ñiña: Dios ruamerē cũ tũgousari, roro mujãã caátĩānierē tāmuriã cũ busuqũēnoña. Bairo mujãã caápericõãta, yu ruame jicoquei átí, yu ñosēricãpãĩ yu riseropu cawitiripãĩ mena na nipetiro carorãrē na yu reiágu yua.

¹⁷ ‘Mujãã, Pérgamo macããna, caãmoocna mujãã ãniña. ¡Bairi Espiritu Santo Dios Yeri majū mujãã ñubueri majã poarire cũ caquetibujarijere caroaro tũgopeoya! Bairo noa ñna tiere tũgousari yua, carorije macããjērē canetõncãrãrē ugarique maná yasioropu caãnie caroa majūrē na yu ugarotigu. Tunu bairoa ütãpãĩ cabotiripãĩ, cawãma wãme woaturicapãĩ majūrē na yu jogu. Ni ũcũ tipãĩ woaturique catusarijere masĩēcãmi. Tipãĩrē yu cajou jeto masĩgumi, ññami,’ na mi woajowa to Pérgamo macããnarē,” ñirotiwĩ.

El mensaje a Tiatira

¹⁸ To Pérgamo macããnarē yu quetibujuyaparori bero, bairo ñinemowĩ tunu: “Juan, aperã ñubueri majã Tiatira macããna cããrē na mu quetibuju woajowa. Bairo na miwã:

‘Atore bairo ĩ quetibujujoyami Dios macũ mujãã, Tiatira macããna ñubueri majãrē. Peero caũrĩjērē bairo cacaapee asiya mu majū mujããrē ĩ

joyami. Tunu apeyera cū r̄p̄ori ãp̄õã bronze jorique caroa caasiyarijere bairo car̄p̄ooric̄c̄c̄ p̄uame m̄jããrē atore bairo ĩ quetib̄j̄joyami: 19 M̄jãã caátianie nipetirije ȳ masĩña. Camasãrē caroaro na m̄jãã ĩñamaiña. Ȳ mena m̄jãã t̄goñatutuaya. Camasã cabopacarã c̄ãrē caroaro na m̄jãã j̄átinemonucũña. Tunu bairoa ropiye t̄m̄onucũmirãc̄ã, yeri j̄õrõã ȳ yaye quetire tocãnacã r̄m̄na na m̄jãã quetib̄j̄cõã ninucũña. Tunu bairoa ȳ masĩña, ȳre m̄jãã camas̄j̄gorip̄a caãno caroaro m̄jãã caátato netõjãñurõ ãmerē caroaro átianã m̄jãã átiya.

20 ‘Bairo caroaro m̄jãã caátianie cañimiatacũãrē, j̄icã wãme nicõãña m̄jããrē ȳ caĩpee. To caãcõ Jezabel cawãmec̄core cõ m̄jãã q̄ñenocũña. Aperop̄a cõ m̄jãã árotietiya. Cõ p̄uame, “Dios c̄ caquetib̄j̄rotijorico ȳ ãniña,” ĩmioc̄ã, cõ cabuerije mena, ȳ yarã, ȳ yaye quetire caquetib̄j̄rãrē na ĩtonucũñamo. Na rup̄a caborore bairo roro na rup̄a mena na átiepeo joroque na ĩtonucũñamo ȳ yarãrē. Tunu bairo wericarã na j̄gũẽãrē na cajorije waib̄toa riire, “M̄jãã majũ c̄ã ūgaya tiere. Tie ūgaata, ñujãñuña,” na ĩtoquetib̄j̄nucũñamo. Tie, bairo cõ caĩto quetib̄j̄rijere ȳ boetiya.

21 Ȳ p̄uame merē cõrē yoaro ñiñacote ãnimiña, roro cõ caátiere yapapuari Dios mena cõ cab̄s̄q̄ñenopeere borì yua. Cõ p̄uame tore bairo átigaetiri, cõ caátianierē j̄nagaetiyamo. Roro cõ rup̄a caborore bairo cām̄na mena cõ caátiepenucũr̄j̄ẽ c̄ãrē j̄nagaetiyamo. 22 Bairi ropiye cõ t̄m̄o joroque ȳ átigu cõ yaye wapa yua. Yoaro riaye jeto cõ ria r̄m̄na c̄tio jorique

cō yu átigu. Torea bairo cō mena roro na rupaᵐ caborore bairo caátinucũrã cũã popiye na tãᵐᵐo joroque yu átigu. Cō, cō caátianierẽ bairo roro na caátianierẽ Dios mena tũgoña yapapuari na cajãnaeticõãto, yoaro popiye na baiãnio joroque na yu átigu na cũãrẽ. ²³ Cō pũnaa cũãrẽ na yu pajĩãre peyocõãgu. Tore bairo yu caáto ñña yua, nipetiro ñubueri majã poari pũame atore bairo ñ masĩgarãma: “Dios, pupea marĩ yeripu, marĩ catũgoñarĩjẽpu cũãrẽ camasĩ majũ niñami,” ñ masĩgarãma camasã. Bairi mũjãã tocãnacãũpũrea di wãme ũno mũjãã caátianimasĩrĩcã wãme cãrõ mũjãã yaye wapare yu jogu. ²⁴ Mũjãã, Tiatira macããna, cõ cabuerije macããjẽrẽ caboena, bairi wãtĩ cũ catutuarije macããjẽ camasã na camasĩtãjẽ niña, na caĩrĩjẽ cũãrẽ caboena rẽ atore bairo mũjãã ñiña: Ape wãme átajere mũjãã yu átirotinemo peoetiya. ²⁵ Æme mũjãã caátianimasĩrõrẽã bairo caroaro áticõã ninucũña caroa wãmerẽ. Nemo ati yerapu yu tunuatópu cũãrẽ bairoa mũjãã áticõã ninucũwã.

²⁶ ‘Bairo carorije macããjẽrẽ canetõncãpetirã, yu caborore bairo caátijĩãti yaparoetarãrẽ camasã poarire na rotimasĩõ joroque na yu átigu. ²⁷ Yu Pacu rotimasĩrĩqũẽrẽ yu cũ cajoricarorea bairo yua narẽ na yu jogu rotimasĩrĩqũẽrẽ. Bairo yu cajoro jũgori yua, camasã poari nipetirore caroaro majũ na rotimasĩgarãma. Tutuaro mena na rotimasĩgarãma. Carorã cañuena cũãrẽ jotu riĩrũre pawabatorericarore bairo na regarãma na, na cañuetie wapa. ²⁸ Tunu bairoa cañuu busuri ñocõ majũ cũãrẽ na yu jomajũcõãgu

carorijere caboeti majārē yua.

²⁹ ‘Mujãã, Tiatira macããna, caãmoocna mujãã ãniña. ¡Bairi Espíritu Santo Dios Yeri majũ mujãã ñubueri majã poarire cã caquetibujerijere caroaro tũgopeoya!’ na mi woajowa to Tiatira macããnarē,” ñirotiwĩ.

3

El mensaje a Sardis

¹ Bairo ñ quetibujũ yaparori bero, bairo ñinemowĩ tunu: “Juan, aperã ñubueri majã Sardis macããna cããrē na mũ quetibujũ woajowa. Bairo na miwã:

‘Atore bairo ñ quetibujũjoyami Dios Yeri jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ Espíritu majũrē cacũgoũ. Cũ wãmopũ jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ majũ ñocõãrē cacũgoũ atore bairo mujãã ñ joyami: Mujãã caátĩãnie nipetiri wãmerē yũ masĩña. Cacatirã majũ caãniparã nimirãcũã, ãmerē cariaricarãrē bairo majũ mujãã ãniña. Tiere yũ masĩcõãña. ² Yũ yarã, masacatiya. ãme caroaro mujãã caátĩãnierē nemojãñurõ átinemo jũgoyecusa. Tiere átijãnaeticõãña. Mujãã pũame caroa macããjērē átijãnarã mujãã baiya. Bairi jĩcã wãme roro mujãã caátĩãnierē ñiñanucũña. Tie bairo mujãã caátinucũrĩjē cariape átaje mee niña Dios cũ caĩñajoro. ³ Masacatiri tũgoña nemoña tunu Dios yaye quetire mujãã na caquetibujũ jũgoriquere. Tie queti jetore tũgousacõã ninucũña. Mujãã carorije wapare tũgoña yapapuari Dios pũamerē cũ tũgousaya tunu. Tore bairo caroaro masacatirique mena Diore tũgousari mujãã caãmerĩcõãta, tãmurĩã

mujãã tɯpɯ yɯ atígɯ yajari majõcɯre bairo yua. “Cũ acúmi,” yɯre mujãã caĩyueti rãmɯ caãno mujãã yɯ ropiye peyɯ atígɯ.

⁴ ‘Bairo roro jĩcããrã to Sardis macããna mujãã caátĩanimiatacũãrẽ, nocãnacãũ ãna niñama roro di rãmɯ caátĩamerĩnucũrã. Jutiro cabotirore caugueri tuenarẽ bairo niñama. Na roque yɯ mena nigarãma. Yɯ mena jutii cabotirijere jãnarĩ, yɯ mena ñesẽãgarãma, tore bairo caátiecoparã majũ caãna ãnirĩ yua. ⁵ Bairi na ãna canetõncãpetirã, caroaro caátijĩati yaparoetarã tore bairo nocãrõ caroa cabotirijere jutii jãñagarãma. Na wãmerĩ cũã coseetigaró cacatirã majũ wãmerẽ woaturica tutipɯ cũãrẽ. Yɯ Pacɯ Díos cũ caĩñajoro pɯame roque caroaro majũ na ññajesori, “Yɯ yarã niñama,” cũ ñinemogɯ. Cũ yarã ángelea majã na caĩñajoropɯ na yɯ juátinemogɯ.

⁶ ‘Mujãã, Sardis macããna, caãmoocɯna mujãã ãniña. ¡Bairi Espíritu Santo Díos Yeri majũ mujãã ñubueri majã poarire cũ caquetibujarijere caroaro tãgousaya!’ na mi woajowa to Sardis macããnarẽ,” ñirotiwĩ.

El mensaje a Filadelfia

⁷ Bairo ñi quetibujari bero, bairo ñiwĩ tunu: “Juan, aperã ñubueri majã Filadelfia macããna cũãrẽ na mɯ quetibujɯ woajowa. Bairo na miwã:

‘Atore bairo ĩ quetibujajoyami cañuɯ, cariape caãcũ, mujãã Filadelfia macããnarẽ. Quetiupɯ Rey David ãnacũ yaro llave jope pããrĩcãrõrẽ cacũgɯ carotimasĩ majũ mujããrẽ quetibujajoyami. To llave mena jopere cũ

capããrõ, noa ùna biamasĩētĩñama. Tunu bairoa to llave mena cũ cabiata, noa ùna ti jopere pããmasĩētĩñama. Cũ, tore cacũgom pũame mũjããrẽ ññami: ⁸ Mũjãã caátĩãnie nipetirijere yũ masĩña. Tũgoya mai yũ yarã: Mũjãã riaperũ jopere yũ pããncõña, mũjãã cajããmasĩparore bairo ñ. Ti jopere noa ùna biamasĩētĩgarãma. Mũjãã pũame netõncãrõ majũ mũjãã yeri tũgoñatutuaetiya. Baimirãcũã, yũ yaye quetire caroaro mũjãã tũgomaya. Yũre mũjãã teetiya. ⁹ Wãtĩ ya poa macããna, judío majã ãmerĩmirãcũã, “Judío majã jãã ãniña,” caĩtopairãrẽ mũjãã na ñroao joroque na yũ átigũ. Na rãropatuuri mena etanumurĩ mũjãã na ñroao joroque tutuaro na yũ átirotigũ. Bairo mũjãã yũ caátirotirore ññarĩ yua, cariarpea masĩgarãma mũjãã yũ camairĩjẽrẽ. “Dios yarã majũ niñama na roque,” ñrĩ mũjãã ññagarãma. ¹⁰ Mũjãã pũame yũ carotirore bairo cariarpe mũjãã áticõã ninucũña tocãnacã rũmũ. Bairo mũjãã cabairo jũgori mũjãã yũ juátinemogũ. Ati mũrecóo capetiro, nipetiro ati yepa macããnarẽ tutuaro cũ caĩñabeseri rũmũ caetaro, mũjãã yũ juátinemogũ.

¹¹ Tãmurĩã mũjãã tũpũ yũ átigũ. Bairi ãme caroaro mũjãã caátĩãnierẽ átiãniãnaeticõãña. Bairo jeto mũjãã caátĩãmata, noa ùna mũjãã yaye caãnipere yasiobojaetigarãma. ¹² Bairo noa ùna carorije macããjẽrẽ canetõncãpetirãrẽ Dios ya wii templo wii macãã bota caãnimajũrĩ botare bairo na yũ cũgũ. Bairo caãna ãnirĩ di rũmũ ùno Diore cũ aweyoetigarãma. Napũre Dios ya wãme majũ na yũ woatugũ. Tunu bairoa yũ Pacũ ya macã wãme cũãrẽ napũre yũ woatugũ.

Cawãma macã Jerusalén м̄м̄recóру caatíata macã wãmerẽ narure yм̄ woatugм̄. Yм̄ ya wãme cawãma wãme cããrẽ narure yм̄ woatugм̄.

13 ‘M̄jãã, Filadelfia macããna, caãmoocuna m̄jãã ãniña. ¡Bairi Espíritu Santo Dios Yeri majũ m̄jãã ñubueri majã poarire cã caquetib̄m̄rijere caroaro tũgoūsaya!’ na mi woajowa to Filadelfia macããnarẽ,” ñirotiwĩ.

El mensaje a Laodicea

14 Bairo ñi quetib̄m̄ rotiyaparori bero, bairo ñiwĩ tunu: “Juan, aperã ñubueri majã Laodicea macããna cããrẽ na m̄ quetib̄m̄ woajowa. Bairo na miwã:

‘Atore bairo ñi quetib̄m̄joyami Dios macũ m̄jãã Laodicea macããna ñubueri majãrẽ. Cariape caãcũ, cariape caĩquetib̄m̄ majũ m̄jããrẽ quetib̄m̄joyami. Nipetiro Dios cã caqũẽnorĩqũẽ ati м̄м̄recó macããjẽ upam̄ majũ m̄jããrẽ ñi quetib̄m̄joyami: 15 M̄jãã caatĩãnie nipetirijere yм̄ masĩña. Oco caasietie, cayus̄aetiẽre bairo m̄jãã ãniña. Tere yм̄ masĩña. Bairi oco cayus̄arije, o caasirijere bairo jicoqueia m̄jãã caãmata roque, ñubujoro. ¡M̄jãã p̄ame tore bairo cabaiparã nimirãcãã, tore bairo m̄jãã baietiya! 16 Oco cayus̄a, asipotietiere bairo m̄jãã ãniña yм̄ caĩñajoropure. Bairo m̄jãã cabairoi, ti ocore m̄ñoreire bairo m̄jãã yм̄ recoagм̄ cayoaropм̄. 17 M̄jãã p̄ame, “Cadinero cãgorã majũ marĩ ãniña. Ñe ñie marĩrẽ r̄saetiya. Jĩcãrõ tãni caroaro marĩ átĩãniña,” m̄jãã ñi tũgoñanucũña. Bairo ñimirãcãã, camasã catiena majũ m̄jãã ãniña. Cabugoro

macããna caĩtopairã mąjãã ãniña. Dios yaye macããjẽrẽ cacũgoena, cacaapee mána, cajutii jáñaenarẽ bairo roro mąjãã baiya Dios cū caĩñajoro. ¿Dise p̄amerẽ mąjãã cūgorãati? Āme mąjãã cacũgorije cawapa manie majũ tuacõãña. ¹⁸ Bairi mąjããrẽ ȳ quetib̄m̄ya: Ȳ yaye nocãrõ caroa majũrẽ tũgōsaya. Oro peerop̄ joe qũenorĩqũerẽ bairo caãnie majũrẽ ȳ joḡ, ȳre mąjãã cajẽniata. Tiere mąjãã ȳ cajoro, cariapea ñe ũnie carusaena majũ mąjãã ãnigarã m̄m̄recóop̄re. Tunu bairoa ȳ roque jutii caroa cabotirije majũrẽ ȳ joḡ mąjãã cajãñapeere. Tie jutiire jáñarã, cabobotũgoñaenarẽ bairo mąjãã ãnigarã, ãmerẽ cajutii mánarẽ bairo nimirãcũã. Apeye cũãrẽ carorije mąjãã caátie jũgori cacaapee ññaenarẽ bairo mąjãã caãnierẽ mąjãã cācotipee ̄co majũrẽ mąjãã ȳ joḡ. Tiere ȳ cajoro yua caĩñamasĩrã ãnirĩ caroaro ȳ yaye quetire jĩcãrõ tũni mąjãã tũgōsagarã.

¹⁹ Ȳ p̄ame ȳ yarã ȳ camairãrẽ tutuaro mena na quetib̄m̄ri na ȳ beyomasĩña. Bairi tutuaro mena na ȳ beyoḡ. Popiye na baio joroque ȳ átiḡ, Diore ĩroari cūrẽ na catũgōsaeticõãta yua. ²⁰ Tũgōpeoya mai ȳ caĩrĩjẽrẽ: Ȳ p̄ame jop̄er̄ etari capiinucũrẽ bairo ȳ ãniña. Bairo ȳ capiiro, ni jĩcãũ ũcũ ȳ capiirijere tũgori ȳre cū capããjõata, cū ya wiip̄ catuāre bairo cū yerip̄ ȳ ãnicõãḡ. Cūrẽ cabarac̄s̄ majũ ȳ tuaḡ yua, ȳre bori cū yerip̄ ȳ cū cabocãñeata. ²¹ Bairo carorije macããjẽrẽ canetȭncãpetirãrẽ ȳ carotĩmasĩrĩp̄r̄, na caãniparāre na ȳ joḡ.

Yn cãã carorije macããjêrê yn canetõncãrõ jũgori cã carotimasĩrãurũ yn Pacũ yn cã cacũrĩcãrõrẽã bairo yn cãã na yn ruirotigũ yn Pacũ tũrũ.

22 ‘Mujãã, Laodicea macããna, caãmoocũna mujãã ãniña. ¡Bairi Espĩritu Santo Dios Yeri majũ mujãã ñubueri majã poarire cã caquetibũrijere caroaro tũgoũsaya,’ na mi woajowa to Laodicea macããna cããrê!’ ñi quetibũju rotiwĩ yua nipe-tiro ñubueri majã poari macããnarê.

4

La adoración en el cielo

1 Bairo yn cã caĩquetibũjũro bero, ñiñamũgõjowũ amũrecóorũ. Bairo ñiñamũgõjowũ, amũrecóo pããncãrõ caãnorê ñiñajowũ. Bairo yn caĩñarõ yua, busurique nocãrõ paio trompeta putiricaro cãrõ majũ cabũsũátaje yn catũgojũgoataje pũame bairo ñiwũ tunu: “Wãmũcoasá ato yn tũrũ. Atie bero cabaípee nipetirijere mũ ñiñopa. Nipetirije mũ yn caĩñopee yn caĩrõrẽã bairo tãmurĩã baimajũcõãgaro,” ñiroyawũ busurique pũame.

2 Bairo caĩrõ, jicoquei Espĩritu Santo cã catutuar-ije jũgori amũrecóorũ yn acoárũ. Topũ etari yua, ñiñaroyawũ amũrecóorũ carotimasĩ majũ ruiricarõ tronorê. To ruiricarore jĩcãũ carui cããrê cã ñiñaroyawũ. 3 Cã, to ruiricarore carui pũame bũtioro majũ asiyawĩ. Ɛtã jaspe, o cornalina na caĩrĩjê nocãrõ caasiyaro cãrõ majũ cã rupan asiyawĩ. Tunu bairoa cã caruiro buire bue beto niãmejorewũ. Ɛtã, esmeralda na caĩrĩjêrê bairo majũ tutuaro asiyawũ ti bue beto. 4 To ruiricarõ trono riapere ñiñawũ apeye ruirique veinticuatro

majũ caãnie cããrẽ. Tiera caruirã cããrẽ ñiñaroyawũ. Tie ruirique caãno cãrõ veinticuatro majũ cabũtoa carotimasĩrã caruiãmejorerãrẽ na ñiñaroyawũ. Naa, cabũtoa pũame cabotirije jeto jutii jãñawã. Na rũpoarũ quetiuparã na carũpoapeoro ũno coronarẽ pesawã. Oro mena qũẽnorĩqũẽrẽ pesawã. ⁵ Carotimasĩ ruiricarõ tronopũ bũro cã cayaberije, bairi nocãrõ paio bũsũrique, apeye cabũproparije cãã witiwũ. Tunu apeyera carotimasĩruiricarõ riaperũre jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãrõ majũ jĩñaworiquẽ caũrĩjẽ ãnucũwũ. Tie jĩñaworiquẽ pũame Dios Yeri jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã yeri pũna majũ ãno baiwũ. ⁶ Tunu bairoa carotimasĩruiricarõ riaperũ ria capairiyare bairo witiwũ. Tiya oco pũame caroaro majũ iña ãmewiyoriquẽ ãmũ. Eñoorõ iña ãmewiyoricarore bairo caroaro majũ oco tusuriya ãmũ tiya ria.

To carotimasĩruiricarõ recomacãpũre bairi to tũri cããrẽ marĩ caĩñañaena ũna seres majã cacatirã majũ ãni ãmejorewã. Na pũame na rupaũri petiropũa caapee cutiãmejore peticõãwã. ⁷ Bairi sere caãnijũgoũ pũame, macãñũcũ yai cajũãũ riapere bairo cacũgoũ ãmi. Cũ bero macããcũ nurĩcũ wecũ riapere bairo cacũgoũ ãmi. Apei cũ bero caãcũ camasocũ riapere bairo cacũgoũ bauwĩ. Catusau pũame aa bauriquere bairo cabauũ majũ wũnucũwĩ. ⁸ Na, seres majã cacatirã majũ pũame tocãnacãũpũa jĩcã pẽnirõ cãnacã querũpũri jeto cũgowã. Na rupaũ bui, bairi na rupaũrũ cããrẽ caapee cutipeticõãwã. Bairo ãna, na pũame ãmũrecó, bairi ñami cããrẽ atore bairo i jãnaema:

“¡Caroú, caroú, nocãrõ caroú majũ niñami marĩ

Quetiupax Dios!

Nipetiro carotimasĩ majũ niñami.

Tirũmꝑꝑꝑa merẽ cañijũgoatacꝑ niñami.

Ãme cũãrẽ bairoa ãnicõãñami.

Ape rũmꝑ caño, ti yepapꝑ caáꝑꝑꝑ majũ niñami,” ĩ basapeowã jãnarĩcãrõ mano yua.

⁹⁻¹⁰ Na, seres majã ꝑꝑame nairõ majũ cũ basapeowã: “Cañũm majũ mꝑ ãniña. Mꝑrẽ nipetiro na ĩroáto. Jãã mena mꝑ ñumajũcõãña.” Carotimasĩ cũ caruiropꝑ carui tocãnacã rũmꝑꝑ caãnicõãcũrẽ seres majã cũ na cabasapeoro cãrõ, cabũtoa camasĩrã cũã qũĩroawã Diore. Na rꝑropatuuri mena cũ riaperꝑ etanumurĩ qũĩroawã. Cũ basapeorã yua, na capesarije coronarẽ cũ caruiro riaperꝑ wejonucũrĩ atore bairo ĩ basawã:

¹¹ “Jãã Quetiupax Dios, nipetiro na caĩroapꝑꝑ majũ mꝑ ãniña.

Nocãrõ catutuaꝑ majũ mꝑ cañoi, mꝑrẽ ĩroari na basapeoáto.

Mꝑ roque nipetirije cañierẽ caqũẽñorĩcã majũ mꝑ ãniña.

Bairi atie nipetirije mꝑ caborore bairo jeto cañipeere ĩ, mꝑ qũẽnojũgoyupa,”

ĩ basawã Diore nipetiro cabũtoa camasĩrã yua.

5

El rollo escrito y el Cordero

¹ To bero ñiñaroyawꝑ tunu carotimasĩ cũ caruirore. To carui ꝑꝑame cũgoruiwĩ jĩcã pũrõ, tunuarica pũrõrẽ. Carupea cabui cũãrẽ woarica tunua ãmꝑ. Ti tunua ꝑꝑame jĩcã wãmo peti ꝑꝑga pẽnirõ cãnacãꝑꝑ majũ momia cõsĩ ãnie mena jũgoo biaricaro ãmꝑ. ² Tirãna ñiñaroyawꝑ tunu

ángel catutuaꝝ majūrē. Nocārō tutuaro busurique mena atore bairo ĩ jēniñawī: “¿Ni ũcũ cayeri tũgoñawēꝝ caãcũ ati tunua jũgoorica tunuarē cũ pããmasĩñati?” ³ Bairi ni jĩcãũ ũcũ mamĩ ti tunuarē capããmasĩ. Umurecõo cũãrē, ati yepa cũãrē, ati yepa roca cũãrē ti tunuarē capããmasĩꝝũ ũcũ mamĩ. Nerĩ, cabuemasĩ ũcũ cũã mamĩ. ⁴ Yũ ꝝame ni ũcũ jĩcãũ ti tunuarē capããmasĩ, o ti tunuarē caneññawũ ũcũ cũã, cũ camanoi, bũtiro yũ yapapuawũ. ⁵ Bairo yapapuari yũ caotiro ĩñarĩ, jĩcãũ cabũcũ camasĩ cabũtoa mena macããcũ ꝝame bairo ñiwĩ: “Tocārõã otiya. Otiẽcũ. Merē niñami wãtĩrē canetõnũcã petiricũ jĩcãũ. Cũ ꝝame roque pããmasĩgũmi. Yaijũãrē bairo caãcũ catutuaꝝ Judá ya poa macããcũ David ãnacũ pããrãmi niñami. Cũ roque ti tunua jĩcã wãmo peti ꝝuga pẽnirõ cãnacãꝝũ jũgooriquere tũgãwori pããmasĩgũmi. Marĩ quetibũjũgũmi ti tunua woariquere,” ñiwĩ cabũcũ camasĩ yua.

⁶ Bairo cabairipaua ñiñaroyawũ tunu waibũcũ nurĩcãrē bairo caãcũ Corderore. Cũ, Cordero ꝝame carotimasĩ cũ caruiro riape, cacatirã seres majã, bairi cabũtoa camasĩrĩ majã watoapũ bauwĩ. Na capajĩãrocacõãrĩcũ nimicũã, cacati majũ nucũãrē bairo baunucũwĩ. Cũ ꝝꝝoapũ jĩcã wãmo peti ꝝuga pẽnirõ cãnacãrõ majũ jawiicũmi. Tunu bairoa jĩcã wãmo peti ꝝuga pẽnirõ cãnacã majũ caapee cũãrē cũgowĩ. Cũ jawiĩ, bairi cũ caapee cũã Dios Yeri Espĩritu Santo ati yepa nipetiropũ cũ cajoatana jĩcã wãmo peti ꝝuga pẽnirõ cãnacã majūrē na cõñarõ baiwũ. ⁷ Bairi yua, Cordero ꝝame carotimasĩ cũ caruiro tũꝝũ ãmĩ. Cãtu eta, cariape nũgõã cũ cacũgoruiri tunuarē cũ jiyaneuwĩ.

⁸ Bairo cū canerĩpaꝝ yua, baparıcānacāũ caāna seres majā bairi cabũtoa masĩrĩ majā veinticuatro majũ caāna cūā na rupopatuuri mena ñigātuwā, Cordero riapere qũĩroarā. Na pꝝame nipetiro basꝝ, paaricarō arpare cūgowā. Tunu bairo jotꝝ bapa oro mena qũēnorĩcāꝝre cūgowā. Incienso cajũtiñurĩjē tirũꝝre jāñawũ. Ti coparũre cajãñarĩjē incienso pꝝame Dios yarā, cū ya poa macāāna na cañubueporije macāājērē bairo caānie caroa majũ āmꝝ. ⁹ Na yua, atore bairo ĩ basawā cawāma wāme basariquere:

“Mꝝ roque ti tunua woarica tunuarē nerĩ,
jũgoobiariquere catũgāwomasĩpaꝝ majũā
mꝝ āniña.

Torecuna, camasārē na netōõgũ, pajĩāecori mꝝ rií reyupa.

Nipetiro camasā poari, nipetiro apeye bũsũri
majā ati mũrecóo macāāna camasārē na
netōõgũ, mꝝ rií reyupa.

Tocānacā yepaa macāāna Dios yarā na cañiparore
bairo ĩ, mꝝ riayupa.

¹⁰ Bairo na netōõrĩ yua, quetiuparārē bairo na jāãõ
joroque na mꝝ ásupa.

Dios yarā sacerdote majārē bairo na jāãõ joroque
na mꝝ netōñupā.

Na, nipetiro ti yeparũre rotimasĩgarāma,” ĩ basawā
cabũtoa camasĩrā.

¹¹ To bero ñiñajoroyawũ tunu. Bairo ĩñajorũ,
yũ tũgowũ capāārā ángelea majā na cabũsũ oca-
jorijere. Carotimasĩ cū caruiro, aperā cacatirā
majũ seres majā, bairi cabũtoa camasĩrā tũre bũsũ
āmejorewā. Nocārõ capāārā millones majũ na

mena macããna ángelea majã cũã ãma. ¹² Na pñame
bñsñrique tutuaro mena bairo ïwã:

“Waibꞑꞑ macũrẽ bairo caãcũ Cordero
capajĩãecoricũ roque catutuã majũ niñami.
Cañũ nipetiro urã majũ niñami.

Ñe ùnie cũ camasiẽtĩẽ manimajũcõãña. Ñe cũ
rñsaetiya.

¡Bairi cũ jetorea nipetiro cũ na ïroáto! Cũrẽ na
basapeoáto.

‘Cañũ, cañũ majũ mñ ãniña mñ roque,’ cũ na
ïroáto,” ï basawã.

¹³ Tunu bairoa yñ tũgowñ nipetiro ãmñrecóo
macããjẽ Dios cũ caqũẽnoriqũẽ ati yepa macããjẽ cũã
caĩrĩjẽrẽ. Ati yepa roca, bairi ria capairiya cũã
bairo caĩbasapeorijere yñ tũgowñ:

“¡Carotimasĩruiricaró tronopñ carui, bairi Cordero
cũãrẽ basapeorique to ãmarõ!

Nocãrõ cañũ cũ caãnoi, cũ jetorea ïroarique to
ãmarõ.

Nocãrõ cũ catutuarije cũã tocãnacã rñmñ to ãnicõã
ninucũáto.

¡To petieticõáto!” ï basawã capããrã ángelea majã.

¹⁴ Bairo na caĩrõ tũgori, seres majã cacatirã
baparcãnacãñ caãna pñame atore bairo ï yñãma:
“¡Bairoa to baiáto!” ïwã. Bairo caĩrĩpñre veinticu-
tro majũ caãna cabũtoa pñame rñropatuuri mena
etanumurĩ na ïroawã, Cordero, apeĩ tronopñ carui
menarẽ yua.

6

Los siete sellos

¹ Tie bero niñajonemowũ tunu Cordero
cawãmecññ ti tunuarẽ caneátacñre. Cũ pñame

ti tunua jũgooricarō jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãrõ jũgooturicarore tũgãwojũgowĩ. Beroa cõsĩ ũnie mena jũgooricarō caãnijũgorore tũgãwotajũgowĩ. Bairo cũ catũgãwonerĩpaɯa, yɯ tũgowɯ seres majã mena macããcũ jĩcãũ cũ cabɯsɯocajorijere. Baparicãnacãũ mena macããcũ bɯpo cãrõ cũ cabɯsɯrijere yɯ tũgowɯ: “Tiaya. jĩɲaɯ asá!” ñiroyawĩ. ² Bairo cũ caĩrõ ññajou, ññabócaɯɯ yua caballo caboti majũrẽ. Cũ bui capesaɯ cũãrẽ cũ ññawũ. Caballo bui capesaɯ pɯame yerubetore wãmopɯ nerĩ ámí. Quetiupaɯ rey cũ capesaro ũno coronarẽ cũ peowĩ jĩcãũ. Tore pesari cũ pɯame cũ wapanaɯrẽ na netõnɯcãũ ácú majũ baiwĩ. Bairo na netõnɯcãũ ácú yua, cũ wapanaɯrẽ na netõnɯcãcõãwĩ.

³ Ti tunua jũgooturicarō cabero macããtõrẽ tũgãwonewĩ tunu Cordero. Bairo cũ catũgãwonerĩpaɯa yɯ tũgowɯ seres majã jĩcãũ bero macããcũ cũ cabɯsɯrijere. Bairo ñiwĩ: “Tiaya. jĩɲaɯ asá!” ⁴ Bairo cũ caĩrõ ññajou, ññabócaɯɯ apeĩ caballo cajũãũ majũrẽ. Cũ bui capesaɯ cũãrẽ cũ ññawũ. Caballo bui capesaɯ pɯame ati ɯmurecõo macããna yerijõrõ na caãnierẽ ãmamasĩrĩqũẽ catutuarijere cũ jowĩ. Camasã tocãnacãũpɯa na majũã ãmeo pajĩãõ joroque átajere masĩwĩ. Yise capairipãĩ majũrẽ cũ jowĩ.

⁵ Ti tunua jũgooturicarō pũgaro bero macããtõrẽ tũgãwonewĩ tunu Cordero. Bairo cũ catũgãwonerĩpaɯa, yɯ tũgowɯ seres majã pũgarã bero macããcũ cũ cabɯsɯrijere. Bairo ñiwĩ: “Tiaya. jĩɲaɯ asá!” Bairo cũ caĩrõ ññajou, ññabócaɯɯ apeĩ caballo cañii majũrẽ. Cũ bui capesaɯ cũãrẽ cũ ññawũ. Caballo bui capesaɯ pɯame nɯcũõ

cõñarĩcãrõrẽ cũ wãmopu nerĩ ámĩ. ⁶ Baparıcãnacãũ caãna cacatırã seres majã watoapu atore bairo caĩrĩjẽ busuriquere yu tũgowu: “Camasã jĩcã rũmu na cawapataro cãrõ wapacutiya jĩcã kilo trigo poca. O itia kilo cãrõ wapacutiya jĩcã rũmu paarique wapa. Cabaimiatacũãrẽ, use oco bairi roarique use cãã nicõãgaro. Yasetigarõ,” bairo busuriquere yu tũgowu.

⁷ Ti tunua jũgooturıcaro itıaro bero macããtõrẽ tũgãwonerĩ tunu Cordero. Bairo cũ catũgãwonerĩpana, yu tũgowu seres majã itıarã bero macããcũ cũ cabusurijere. Bairo ñiwĩ: “Tiaya. jĩña asá!” ⁸ Bairo cũ caĩrõ ññajou, ññabócawu apeı caballo cajurıpuaw majürẽ. Cũ buı capesaw cũãrẽ cũ ññawũ. Caballo buı capesaw pũame, Camasãrẽ Rıarique Caácw, wãmecumi. Cũ bero amı apeı, Carıarıcarã Na Caãnopu Macããcũ, cawãmecuw. Cũ pũame atı umrecóo macããna baparıcãnacã poa caãnarẽ jĩcã poa majürẽ pajĩãmasıwĩ. Besu átaje, awa rıarique, riaye mena, o waıbutoa camasã ugarã mena na yasıorıque caácw ãmi. Tie atı masĩrĩqũerẽ cũ jowĩ jĩcãũ.

⁹ Ti tunua jũgooturıcaro baparıcãnacãrõ bero macããtõrẽ tũgãwonerĩ tunu Cordero. Bairo cũ catũgãwonerĩpana, ññabócawu Dios yaye quetıre na caquetıbujnetõrĩqũẽ jũgorı na capajĩãrerıcarãrẽ. Waıbutoa riıre na cajoemũgõjori mesa altar rocapu nucũwã na ãnana. ¹⁰ Na, Dios cũ cacatıorıcarã pũame busurıque tutuaro mena atore bairo ĩwã: “Jãã Quetıpuaw cañuw majũ mu ãniña. Nocãrõ caroaro carıape majũ caquetıbujmu mu ãniña. Bairı, ¿nocãrõpu atı yepa macããnarẽ na miñabeseıati? ¿Nocãrõpu jããrẽ na capajĩãrĩqũẽ wapa jãã mu

ãmebojauati? Tãmurĩ jãã m̄ã ãmebojawa,” qũĩwã Diore. ¹¹ Bairo na caĩrõ bero, Dios p̄ame jutii cabotirije cayowerijere na jowĩ. Na jori bero, bairo na ĩwĩ: “R̄usaya mai. Paaj̄utieticõãña. Yer-ijãña peeti ȳtea cãrõ, ti ȳtea caetaparo j̄goye mai. M̄jããrẽ bairo ȳ yaye quetire caquetib̄j̄urã nicõãñama mai ti yepar̄re. Cristo yaye queti j̄gori cariaparã nicõãñama. Naa, nipetiro na caneñapetietaro bero roque, na ñiñabeseḡã tãmurĩã yua,” na ĩwĩ.

¹² Ti tunua j̄gooturicarõ j̄cã wãmo cãnacãrõ bero macããtõrẽ t̄gãwonewĩ tunu Cordero. Bairo cã caáto, ȳ cañajoro yua, nocãrõ tutuaro majũ ati yepa yuguiw̄ã. Muip̄ã ãm̄reco macããcũ cãã yaticoámí. Bairi yua ati yepa p̄ame naitĩãpeticoárp̄ã. Boori jutiro cañiirõ netõrõ majũ ati yepa naitĩãcoárp̄ã. Muip̄ã ñami macããcũ cãã jũãũ, rií cuire bairo jẽñacoámí. ¹³ Tunu bairoa ãm̄recoo macããna ñocõã cãã ati yepar̄ã wẽẽcoama. Wĩno tutuaro capapuro j̄gori yuc̄ã higuerau ríca cacãme cawerore bairo majũ wẽẽpeticoama. ¹⁴ Jõbui ãm̄recoo cãã yasicoar̄ã. Baunemoer̄ã. J̄cã p̄rõ papera p̄rõãcãrẽ tunua yasioricarore bairo jicoquei yasicoárp̄ã. Bairi ãtã yuc̄ã ati yepa caãnie, ria capairiyar̄ã caãnie yuc̄ã poari cãã yugui w̄peticoárp̄ã. Aperor̄ã jeto tie nipetiro w̄ãetanucãpeticoárp̄ã.

¹⁵ Nipetiro ati yepa macããna carotimasĩrã quetiuparã reyes cãã ac̄ãpeticoámá, tiere ĩñarĩ yua. Ëtã yuc̄ã, ãtã wiirip̄ã ruticoámá. Aperã camasã quetiuparã catutuarã, soldaua quetiuparã catutuarã, cadinero cãgonetõrĩ majã cãã ac̄ãcoama. Torea bairo tunu carotitutuarã

majũ camasã caroaro ñe rusaeto caãna, aperã paacoteri majã ãmãarẽ bairo caãna cãã uwijãñuwã. Nipetiro ãtã yucꝑꝑ rutipeticoámá. ¹⁶ Bairo ti yucꝑ ãtã yucꝑꝑ áná yua, atore bairo ï otiwã: “¡Ûtã yucꝑ, ãtã rupaa marĩrẽ to sītõõ yasioáto!” ïwã. “Carotimasĩ cã caruiropꝑ carui marĩ cã cañãetiparore bairo marĩrẽ to sītõõ yasioáto ãtã yucꝑ. Roro popiye marĩ tãmũo joroque marĩ átiremi tronopꝑ caruiãcũ. ¡Bairi ãtã yucꝑ marĩ to ñapea yasioáto! ¹⁷ ãmerẽ etacoaya merẽ yua roro popiye marĩ tãmũo joroque marĩ cã caátipa rãmũ. Caãnitũsari rãmũ camasãrẽ cã cañãbeseri rãmũ majũ etacoaya yua. Bairi ti rãmũrẽ, ¿noa na netõmasĩrãati?” ï yapapuawã nipetiro ati yepa macããna cañnimitana, tie cabairijere uwirã yua.

7

Los señalados de las tribus de Israel

¹ Tiera ññarĩ bero, tunu ñiñajoroyawũ ángelea majã baparcãnacãũ majũrẽ. Na pũame baparcãnacã jopee ãmũrecóo jopeerire nucũwã. Bairo nucũrã, na pũame wĩnorẽ carotimasĩrã ãma. Wĩnorẽ ati yepa nipetiroppare papurotiema. Ria capairiyapũ cããrẽ papurotiema. Yucꝑ ati yepa caãnie cããrẽ papueta rotiema. Wĩno capapubujiopeere tunuo nũcõpꝑeyocõãwã yua. ² Bairi apei ángel cããrẽ cã ñiñajowũ. Muipũ cã cawãmũató pũamerẽ amí. Cã pũame Dios cacatii ya wãme camasãrẽ cã cawoatuparore cũgowĩ. Tore caneacú ángel pũame yua ãmũrecóo jopeerire baparcãnacãũ caãna ángeleare awajarique mena tutuaro na bũsjowĩ. Ati yepare,

bairi ria capairiya cūārē royetumasĩrĩqũērē camasĩrārē bairo na ĩwĩ: ³ “¡Ti yepare, bairi riaputo capairiya cūārē royetueticōaña! Yucu ti yepa caānie cūārē royetueticōaña mai. Dios ya wāmerē marĩ tugarā mai marĩ Quetiupau yarā caānarē. Na riapoare cū wāmerē turotiya mai,” na ĩwĩ.

⁴ Bairo cū caĩrō bero, yu tūgojoroyawu tocānacāũ majũ Dios ya wāmerē catuecoatanarē. Ato cānacāũ majũ āniroyawā nipetiro, israelita ya poari macāāna caāna yua: ciento cuarenta y cuatro mil majũ niroyawā. Tocānacāũ majũ na cōñaroyawā:

⁵ Judá ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

Rubén ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

Gad ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

⁶ Aser ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

Neftalí ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

Manasés ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

⁷ Simeón ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

Leví ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

Isacar ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

⁸ Zebulón ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

José ya poa macāāna puga wāmo peti rapore puga pēnirō cānacā mil majũ.

Benjamín ya poa macããna puga wãmo peti rapore
puga pëñirõ cãnacã mil majũ niroyawã.

Tore bairo na cõñaroyawã israelita majã ya
poarire yua. Naa, nipetiro ciento cuarenta y cu-
atro mil majũ añiroyawã.

La multitud vestida de blanco

⁹ Tiere ñnarĩ bero, ñiñajoroyawũ tunu camasã
capããrã majũrẽ. Nipetiro yepaa macããna, ap-
eye busuri majã caãno cãrõ, bairi tocãnacã macãã
macããna caãna camasãrẽ ñiñajowũ. Dios caro-
timasã cũ caruiro riaperũ nucũwã. Cũ macũ
corderore bairo caãcũ riaperũ nucũwã camasã
capããrã majũ yua. Nocãrõ majũ capããrã na
caãnoi, noa ùna cõñajĩãtia mano majũ ãma. Jutii
cayowerije cabotirije majũrẽ jãñawã. Carupaño
queeri, bopũũ ùnierẽ cãgori ãma nipetiro, na, ca-
masã. ¹⁰ Bairo ãna, na pũame busurique tutuaro
mena atore bairo ï awajawã:

“¡Marĩ Pacũ Dios tronopũ carui, bairi Cordero
mena na camasĩrĩjẽ jũgori marĩ netõñama!”
ï busuwã.

¹¹ Bairi carotimasã cũ caruiro, trono tũre cabũtoa
camasĩrã, bairi aperã baparcãnacãũ cacatirã
seres majã na caãnorẽ nipetiro ángelea majã nucũ
ãmejorewã. Na pũame na riapé yepa cũgõrõpũ
mucũmuátĩ, Diore qũiroawã cũ caruiro trono
riaperũ yua. ¹² Bairo ï basapeowã Diore:

“¡Bairoa to baiáto!

Marĩ Pacũ Dios ñumajũcõãñami.

Bairi camasã nipetiro cũ na basapeoáto.

Ñe ùnie cũ camasĩëtĩtĩ carusaecũ niñami.

Cãrẽ ïroari, ‘Jãã mena mũ ñujãñuña,’ cũ na ïáto.

Nipetiro camasã cũ na ïroáto.

Dios, nipetiro camasã netõrõ carotimasĩ, catutuau
majũ niñami.

Bairi cũ jetorea ĩroarique to ãmarõ.

To ãnicõã ninucũãmarõ tocãnacã rũmu.

To petieticoato. ¡Bairoa to baiáto!” ĩ basapeowã
ánglea majã cũ ture caãniãmejorerã yua.

¹³ Tocãrõã bairo na caĩrpaã, jĩcãũ cabutoa ca-
masĩrĩ majã mena macããcũ atore bairo ñi jëniñawĩ:
“¿Noa na ãniñati jõã jutii cabotirijere cajãñarã?
¿Noorũ na atũpari?” ñi jëniñawĩ cabũcũ.

¹⁴ Bairo cũ caĩrõ: “Yũ yũ, yũ masĩtĩña. Yũ
quetibũjũya. Mũ roque mũ masĩña,” cũ ñiwũ.

Bairo yũ caĩrõ, atore bairo yũ quetibũjũwĩ
cabũcũ: “Ãnoa camasã mũ caĩñarã niñama ti
yerarũre roro popiye catãmũorĩcãrã. Camasã
roro na canetõrĩ yũteare na cũã roro popiye
tãmũoñũpã. Cariacoatana nimirãcũã, Cordero
cũ cariĩrerique jũgori cacatiricarã majũ ñiñama.
Corderore catãgõũsapitietana ãnirĩ ãmerẽ ato
ũmũrecóorũ jutii cabotirijere jãñañama yua,”
ñi quetibũjũwĩ na cabairijere yua. ¹⁵ Bairo yũ
quetibũjũ yaparo, bairo ñi quetibũjũnemowĩ tunu
cabũcũ:

“Bairi Dios cũ caruiro cũ carotimasĩrpaã riaperũ
niñama ãmerẽ.

Ñamii, mũmũrecóo tocãnacãnia cũ ya wii templo
wĩĩrũ qũĩroanucũñama.

Na caĩroã Dios carotimasĩ cũ caruiropũ carui
pũame tocãnacã rũmu na qũẽnogũmi.

Na ĩñaricanũgõgũmi cũ catutuarije mena yua.

¹⁶ Na pũame di rũmu ũno bopacooro aũa riaeti-
garãma.

Ñeme jipirique cũãrẽ ñeme jipietigarãma.

Muiru ɯmɯrecóo macããcũ cãã di rãmu ũno pũnirõ
na asietigumi.

Caasipajũgorije ũnie mena yapapuaetigarãma yua.

¹⁷ Carotimasĩ cã caruiro ruiricaró recomacãru
caãcũ roque na ññaricanũgõgumi.

Nurĩcãrã ovejare, jĩcãũ cã caqũenorõrẽ bairo
caroaro majũ na ññaricanũgõgumi.

Oveja na caocoetigaró oco operu na cã cajeátórea
bairo Cordero cãã caroa catirique majũ
ocore na jogumi.

Tunu bairoa Dios cãã nipetiro na cayapapuarije
macããjẽrẽ na juátigumi.

Cawĩmarãrẽ, ‘Otiena,’ caĩrẽ bairo na caapee ocore
paareri caroaro na ɯseanio joroque na
átigumi.”

ñi quetibjuwĩ cabucu.

8

El séptimo sello y el incensario de oro

¹ Ti tunua jũgooturicaró jĩcã pẽnirõ cãnacãrõ
bero macããtõ, catu sarore tũgãwonewĩ yua
Cordero. Bairo cã caáto, ɯmɯrecóo ñejãã mamu
yua. Jĩcã wãme ũno ɯmɯrecóoru cabu sumiataje
busueru. Yusu jãpeticoaru ɯmɯrecóo yua. Jĩcã hora
recomacã cãrõ yoaro jãnapeticoaru.

² Tiparu beroru yua, ñiñajoroyawu tunu jĩcã wãmo
peti puğa pẽnirõ cãnacãũ caãna ángelea majãrẽ. Na
puame Dios cã caãno riaperu nucũwã. Narẽ yua,
na caãno cãrõ putiricaró trompetare na jowĩ. Jĩcã
wãmo peti puğa pẽnirõ cãnacãrõ majũ tie putiri-
quere na jowĩ.

3 Caberore amí apei ángel. Werea busericarũ ũno, oro mena na caqũenorĩcãrũre cãgori amí. Bairo átiri yua, waibũcũ rii joemũgõricã mesa altar tũpũ nucũã etawĩ. Bairo to riapepũ cũ caetaro yua, paio werea ũnie cajutiñurĩjẽrẽ cũ jowã. Ti altar oro mena na caqũenorĩcãrõpũ cũ cajoemũgõjoparore bairo ãrã, tiere cũ jowã. Ti altar pũame carotimasĩ cũ caruiro riapere ãmũ. Bairi yua cũ pũame ti jotũpũ tie cajutiñurĩjẽ inciensore jããrĩ joebusejũgowĩ. Dios yarã cũ ya poa macããna nipetiro caãna cũ na cajẽnipeorije jĩcãrõ mena joejogu ámi. 4 Bairo altar buipũ cũ cajoemũgõrõ, Dios tũpũ tie busewãmũ etawũ caroa cajutiñurĩjẽ majũ yua. Dios ya poa macããna cũ na cajẽnipeorije cãã cũ tũpũna etawũ. 5 Bairo átiri bero yua, ángel pũame ti altar macããjẽ caũrĩjẽ nitĩrẽ paio cũ jotũpũ jejããrĩ ati yepapũ wẽẽrocaño jocõãwĩ. Bairo cũ cawẽẽñojoro, tame, paio bũpo bũsũwũ. Pairo bũsũrique ocajowũ. Tutuaro bũpo yabewũ. Tunu bairo yepa cãã tutuaro majũ yepa yugui rocacõãwũ.

Las trompetas

6 Bairo cabairipaũre jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ majũ ángelea majã pũame na putirique jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ caãnierẽ jĩcãũ jeto putigarã coterã baiwã.

7 Bairi caãnijũgoũ ángel putiwĩ cũ yaro putiricaro trompetare yua. Bairo cũ caputiripaũna, tocãrõã ati yepapũre cayũsũari rupaaca ocorore bairo paio wẽẽwũ. Peero cãã nocãrõ paio rii asuyaro ati yepapũre ñawũ. Ati yepa ãyasicopũ. Itia sero caãnorẽ jĩcã sero joerocaricarore bairo ati yepa

ũyasicoapũ. Ati yepa macããjẽ yucũ majũ caãnie cãã itia sero cãrõ ãpeticoapũ. Taa ati yepa caãnie nipetiro ãpeticoapũ.

⁸ Caputijũgoatacũ bero macããcũ ángel putiwĩ tunu cũ yaro putiricaro trompetare. Tocãrõã yua, jĩcã macãncũrõ cãrõ majũ paio caũrĩ buruaro ria capairiyapũ ñarocapaetawũ. Bairo ti peero cañarocapaetaro yua, itia sero caãniatato jĩcã sero cãrõ tiya ria riire bairo jẽñacoapũ. ⁹ Tunu bairo ria capairiya macããna caãna cacatirã itia sero caãniatana jĩcã sero cãrõ majũ riapeticoama. Tunu bairoa cũmuu capaca cũmuu tiyare cañesẽãmiataje cãã itia serore jĩcã sero cãrõ yasipeticoapũ.

¹⁰ Pũgarã bero macããcũ ángel putiwĩ cũ cãã cũ yaro putiricaro trompetare. Tocãrõã yua, ñocõ nocãrõ capai majũ ñacoamí ati yepapũ. Jĩña woricaro caũrĩ peerore bairo caãcũ paio ñacoamí amũrecóopũi yua. Cũ pũame itia serore jĩcã sero cãrõ riyaare yasiowĩ. Itia serore jĩcã sero cãrõ yasiowĩ oco opee cũãrẽ. ¹¹ Cũ, ñocõ cañaatacũ pũame Amargura wãmecumi. Amargura, ãgaro, “Cajũgũẽĩ,” ãgaro ñña. Bairi itia serore jĩcã sero cãrõ riyaa jũgũẽpeticoapũ. Tie carorije cajũgũẽrĩjẽrẽ etirã, camasã cãã capããrã riapeticoama.

¹² Itiarã bero macããcũ ángel putiwĩ cũ cãã cũ yaro putiricaro trompetare. Tocãrõã yua, muipũ amũreco macããcũ cãã jĩcã sero cãrõ yaticoami. Tunu bairoa jĩcã sero cãrõ ñami macããcũ muipũ cãã yaticoami. Torea bairo ñocõã cãã jĩcã sero cãrõ yaticoama. Bairi na, na cabusuãnimiataje itia sero caãniataje jĩcã sero cãrõ mamũ. Naitĩãrõ tuacõãwũ. Bairi yua ñami, amũreco cũãrẽ caroaro jĩcãrõ tãni jĩñawoema. Ati yepare jĩcãrõ tãni busuwoema yua.

13 Cabero ñiñajowu aa umurecórpu sawntēñotaure. Cũ ruame bairo busuocajowĩ busurique tutuaro mena: “¡Ade tame, ade tame, ade tame! Bopacooro majũ tãmuogarãma ti yepa macããna. Ato jũgoye itiarã caputiparã na caputiro, roro bopacooro tãmuogarãma camasã. Petoaca rusaya merẽ catũsarã itiarã ángelea majã na caputiparo,” ĩ busuwĩ aa ruame.

9

¹ Tunu baparcãnacãũ bero macããcũ ángel apei putiwĩ cũ cũ cũ yaro putiricaro trompetare. Tocãrõã yua, ñiñawũ umurecõo macããcũ ñocõ ati yeparu cũ cañacũmuetarore. Bairo cũ cañacũmuetaro, llave, ope caũcũãrĩ opere pããrĩcãrõrẽ cũ nuniwĩ. ² Cũ ruame tocãrõã ti ope caũcũãrĩ opere pããcõãwĩ to llave mena yua. Ti ope ruame bairo cũ capããrõ, paio busewitiwũ. Peero wese joerica peero nocãrõ paio caũrĩ peero cãrõ majũ busewitiwũ. Nocãrõ paio ti ope macããjẽ cabuseroi yua, muipure cũ buse biatocoaru. Dope bairo átia mano wĩnorẽ buse bijapeticoaru. ³ Tie buseri mena witiwã yeseroare bairã caãna catoarã majũ yua. Na ruame ati yepa nipetiropu wubatapeticoámá. Camasãrẽ na catoajĩãpeere na jowĩ. Cotapa cũ catoaricare bairo catoarica cũgorã majũ ãma. ⁴ Bairo narẽ caroti ruame atore bairo na ĩwĩ: “Ti yepa macããjẽ yucu nipetirore mũjãã ugaera. Ti yepa cajũmerijẽ taa cũãrẽ mũjãã ugaera. Dios ya wãmerẽ na riaperu catuena camasã roquere na mũjãã toawa. ⁵ Bairãrua, na mũjãã toajĩãreepa. Jĩcã wãmo cãnacãũ muipua cãrõã na wisio ãnio joroque jeto na mũjãã ára,”

na ĩwĩ narẽ caroti p̃ame. Bairi na catoarije p̃nimajũcõãwã. Jĩcãũ cotapa cũ catoarije cãrõ p̃nirĩjẽ toari majã ãma.

⁶ J̃Tame, ti rãm̃ caetaro, camasã riayasicooátajere bomigarãma, b̃tioro cap̃nirõ j̃gori yua! Bairo bomirãcũã, riamasiētĩgarãma. Cariacoagarã na caãnimiatacũãrẽ, na carĩapeer̃ma manigarõ mai.

⁷ Na, yeseroa p̃ame caballoare bairo bauwã. Caballoa mena na caãmeoqũẽparo j̃goye caãnarẽ bairo tutuarã majũ ãma yeseroa. Bairi tunu na r̃poari buire pesaricaro corona oro beto ũnorẽ pesawã. Na riapé cũã camasã bauriquere bairo bauwã. ⁸ Tunu bairoa carõmio poa ñapõrẽ bairo poa ñapõcuma. Na opi cũãrẽ yai jũãũ opire bairo c̃gowã. ⁹ Na rupã cũãrẽ ãpõã coro ũno mena jãñatowã. Na p̃ame tutuaro majũ w̃wã. Caballoa capããrã na caũmarĩ coro mena pajĩarãná, na catũgã aturo cãrõ majũ bus̃w̃ma yeseroa na caw̃arije. ¹⁰ Tunu bairoa na p̃cõõ cũã cotapa p̃cõrõrẽ bairo ãnirĩ, cũ toaricarea bairo toaricac̃ma. Tia na toarica j̃gori jĩcã wãmo cãnacãũ muir̃ma majũ popiye na wisio ãnio joroque átajere c̃gowã. ¹¹ Na, yeseroa quetiupã, caũcũãrĩ ope macããcũ ángel ũcũ p̃ame bairo wãmec̃mi: Abadón, wãmec̃mi hebreo majã yaye menarẽ. Aperã griego majã yaye p̃amerẽ: Apolión wãmec̃mi narẽ caroti majũ yua. Apolión ĩgaro, “Rorije Caác̃, Reri Majõc̃,” ĩgaro ĩña.

¹² Merẽ jĩcã wãme netõwũ camasã ati yepar̃ure roro na catãm̃orĩjẽ. Yeseroa j̃gori roro na catãm̃orĩjẽ merẽ netõwũ. Bairo na canetõmiatacũãrẽ, mai p̃ga wãme r̃sacõãwũ

camasã roro na catãm̃opee.

13 Bairi apei ángel jĩcã wãmo cãnacãũ bero macããcũ putiwĩ cũ yaro putiricaró trompetare. Tocãrõã yũ tũgowũ busuriquere. Oro mena qũẽnoricã mesa altar macãã jawii baparicãnacã jawii caãnierũ busurique busuwitiwũ. Ti altar pũame Dios cũ caruiro riaperũ ãmũ. 14 Topũ cabusuwitirije pũame atore bairo qũĩ jowũ jĩcãã pẽnirõ cãnacãũ majũ caácú macããcũ trompetare cacũgoure: “Ángelea majã baparicãnacãũ caãnarẽ tãmurĩ na popioũja. Ria capairiya Éufrates cawãmecutiya tũnipũ jiyaturicarãrẽ na popioũja,” ĩ ocajowũ busurique. 15 Bairo cũ caĩrõ, apei ángel pũame na popiowĩ ria capairiya Éufrates tũnipũ jiyatucũrĩcãrã baparicãnacãũ caãnarẽ yua. Camasã ati yepa macããna itia sero caãnimiatanarẽ jĩcã sero cãrõ majũrẽ na capajĩãmasĩparore bairo ĩ, na popiowĩ. Na pũame, “Ti hora, ti rãmũ, ti muipũ, bairo ti cãma majũ capajĩãparã nigarãma,” cũ caĩcũrĩcãrã ãma. 16 Capããrã majũ capajĩãrĩ majã soldaua niroyawã. Bairopũ, yũ tũgobocawũ na cacõñarãrẽ. Ato cãnacãũ majũ niroyawã: Doscientos millones majũ niroyawã soldaua caballo bui jeto pesari capajĩãráná yua.

17 Bairo qũẽgueire bairo yũ caĩñarõpũ yũ caĩñajoata, caballoa capããrã majũ ãma yũ riaperũ. Na bui capesarã cũã ãpõã coro nocãrõ peerore bairo majũ cajũãrĩ corore jãñawã na cotiapũ. Aperã nocãrõ um̃recóore bairo cajũmerĩjẽrẽ jãñawã. Aperã nocãrõ cajuririje eware bairo caãnicoorire na cotiapũ jãñatowã. Na capesarã caballoa pũame yaijũãũ capai rupoare bairo

руроосма. Bairi yua, na riseepure peero, buseri, apeye moetie azufre cawãmecutie asuyaro witiwɯ. ¹⁸ Tie carorije itia wãme caballoa riseeru cawitirije mena jũgori camasã ati yepa macããna itia sero cãrõ yasipeticoámá. Peero, buseri, bairi apeye azufre mena jũgori yasipeticoámá camasã yua. ¹⁹ Na, caballoa ruame na risero cawitirije mena jũgori cauwiórã majũ ãma. Na pĩcõõ cũã ãña cũ ruoa mena cũ cabacajĩãrõrẽ bairo uwioro caátie ãmɯ.

²⁰ Bairo camasã tie carorije mena roro na cayasicoamiatacũãrẽ, aperã cacatirusarã ruamea tũgoñamasacatiema. Mai, bairoa carorije macããjẽrẽ áticoãma. Wãtĩã cũãrẽ mai bairoa na ãroacõãma. Oro mena na cawericarã cacatienarẽ na ãroacõãma. Camasã na jũgũẽã caãniparã ãrã, ãtã bronze, ãtã majũ, o yucɯ mena na caqũẽnoricãrãrẽ na ãroacõãnirecoawã camasã carusarã cacatirã ruame mai. Na majũã na caqũẽnoricãrã caĩñaena, catũgoena, peeto ũno cũãrẽ cajee peãmasĩenarẽ, mai na ãroacõãnirecoawã, uwioro ati umurecõo cabaimiatacũãrẽ. ²¹ Tunu bairoa ãmeo pajĩãrĩqũẽ cũãrẽ pitiena. Wãtĩ yeri pũna jũgori camasãrẽ na cayasorije cũãrẽ átijãnaema. Carõmia mena roro na caátiepenucũrĩjẽ cũãrẽ jãnaema. Roro aperã yaye na cayajanucũrĩjẽ cũãrẽ jãnaetimajũcõãwã.

10

El ángel con el rollito escrito

¹ Cabero ñiñajo royawɯ tunu apei ángel catutuaɯ majũrẽ. Umurecõoru oco buseri watoaru caruiacũre cũ ñiñajowɯ. Cũ ruoa buire buewẽrẽ bairo bauwɯ. Cũ riapé ruame muiru umureco

macããcũrẽ bairo bũtioro asiyawũ. Cũ ñicããrĩ cãã peero cañnucũrĩjẽrẽ bairo bũtioro asiyawũ. ² Cũ wãmorũ jĩcã pũrõ papera pũrõ ũno woarica pũrõãcãrẽ cũgowĩ. Tunuarica pũrõrẽ cũ capããtãpũrõ majũrẽ cũgowĩ. Bairi yua ti pũrõ rupatunua ãmũ, jĩcã pũrõã nimirõcũã. Cũ pũame yua ati yeparũ ruieta nũcãetawĩ. Bairo ruietaũ, cariape nũgõã cũ rũpore ria capairiyarũ peanucũũ etawĩ. Ape nũgõã caãcõ nũgõã pũamerẽ yepa caoco manorũ peanucũũ etawĩ. ³ Bairo ruieta nũcãetari bũsũrique tutuaro mena awajawĩ. Yai jũãã cãrõ majũ tutuaro ñwĩ. Bairo tutuaro cũ caawajaro yua, jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ caãna bũroa cũ yũwã. ⁴ Bairo jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ bũroa na cabũsũro bero, yũ pũame na cabũsũatajere woagũ yũ ápũ. Bairo woagũ yũ caátiparaũ, bũsũrique ãmũrecóorũ caatĩe yũre caĩocajorijere yũ tũgowũ. Bairo ñiroyawũ: “¡Tame, mũ woatuera jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ majũ bũroa na cabũsũatajere! Tie na camasĩpee mee niña mai. Mũ woatuera tiere,” caĩrocajorijere yũ tũgowũ. Bairi yũ woatuera bũroa na caĩatajere.

⁵ Tocãrõã yua, ángel ria capairiyarũ, bairi ati yeparũ capearuietanũcããrẽ yũ caĩñajoatacũ pũame cũ wãmo cariape nũgõãrẽ ãmũrecóorũ ñumũgõjowĩ. ⁶ Bairo átiri yua, tocãnacã rũmua caãcũ, ãmũrecóore caátacũ, ati yepa, bairi ria capairiya cããrẽ caqũenorĩcũ, bairi nipetiro caãnierũ cãrõ caqũenorĩcũ ya wãme mena ñrĩ quetibũjũwĩ. Bairo ñwĩ: “Merẽ etacoaya yua ati ãmũrecóo capetiparo. ãmea nitũsaro baiya. ⁷ Caputitusau, jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ macããcũ ángel cũ

trompetare cū caputijūgoripaure merē yaparo etagaro. Ati ɯmɯrecóo merē manigaro yua. Dios cū caátiga jūgoyetiricarorea bairo baiyaparo etagaro. Cū yarā profeta majārē na cū caquetibujunetōrotiricarorea bairo baiyaparo etagaro yua,” ĩ bɯsujowĩ ángel.

⁸ Mai, bɯsɯrique ɯmɯrecóopɯ caatíe yɯ catūgojūgoataje pɯame yɯ bɯsɯnemowū tunu. Bairi ñiwū tunu: “Juan, ácúja ĩ ángel tɯpɯ. Ria capairiyapɯ bairi ti yepapɯ capeanucū tɯpɯ ácúja. Bairo átí, pããrĩcã tunua cū wãmpɯ cū cacūgori tunuarē cū jiya neija,” ñiroyawɯ bɯsɯrique. ⁹ Bairo yare caĩrē tūgori, ángel tɯpɯ yɯ ápú. Cū tɯpɯ etari, cū yɯ jēniwū ti papera tunua cū wãmpɯ cū cacūgori tunuarē. Bairo cū yɯ cajēnirō, bairo yɯ yɯwĩ: “Jau, mɯ yɯ jogɯ. Ɔjū, neña. Nerĩ bero, ɯgayucōãña ti pūrōrē. Bairo ti tunuarē mɯ caɯgajūgoripɯ jetore mɯ risero beroa ocore bairo ipitigaro. Bairopɯa, mɯ caɯgayuro bero mɯ paaropɯ ãno pɯame, bɯtioro jūgūēgaro yua,” ĩrĩ yɯ nuniwĩ ángel ti tunuarē.

¹⁰ Bairo yɯ cū caĩrō, yɯ pɯame cū wãmpɯ cū cacūgori tunuarē yɯ newū yua. Bairo nerĩ, yɯ neɯgacōãwū ti pūrōrē yua. Bairo yɯ caɯgaro, cū caĩatatorea bairo yɯ riserore mai beroa ocore bairo caroa majū ipiticoapɯ. Bairopɯa, yɯ paaropɯ yɯ caɯgajūjoro pɯame roquere, yɯ paaro roro majū jūgūēcoáɯ. Carorije capiarijere marĩ caetijārō, capūnirōrē bairo yɯ paaro pūniwū. ¹¹ Bairo cabairipɯa, bairo ñiwā: “Mai, mɯrē rɯsacōãña Dios cū caĩrĩjērē camasārē na mɯ caquetibujɯ ãnipee. Bairi tocānacã macãã macããnarē na mɯ quetibujɯgɯ. Nipetiro tocānacã yepaa macããna

cũārē na m̄ quetib̄j̄ḡ. Tocānacā poa macāāna apeye bus̄ari majā, bairi nipetiro quetiuparā reyes cũārē na m̄ quetib̄j̄nemoḡ tunu,” ñiroyawā yua.

11

Los dos testigos

¹ Bairo ñi quetib̄j̄ yaparori yua, ȳ nuniwā cõñarĩcãpãirē. Tueric̄ure bairo cañnipãirē ȳ nuniwā. Tipãirē ȳ nunirĩ, bairo ñiwā: “Atipã cõñarĩcãpãirē nerĩ ácúja Dios ya wii templo wiip̄. Ti wii caesarore cõñ̄aja. Ti wii macāā altar mesa cũārē m̄ cõñawā. Ti wii templo wiip̄ Diore cañubuepeonuc̄rĩ majā camasā cũārē na m̄ cõñawā. ‘Tocānacāñ̄ majũ niñama,’ miwā. ² Ti wii templo macā yepa roquere m̄ cõñaepa. Ti yepa, merē c̄rē caboenarē Dios cã cajorica yepa niña. Na p̄ame Dios ya macā cañurĩ macā macāānarē capajĩāreparā nigarāma. Yoaro cuarenta y dos muip̄na majũ top̄ ãnirĩ pajĩã ãnigarāma. Bairi tore m̄ cõñaepa. ³ Bairo na caãtiãno, ȳ p̄ame ȳ yarã quetib̄j̄uri majārē na t̄p̄ na ȳ joḡ. P̄garā na ȳ joḡ. Ȳ yaye macāājē ȳ caquetib̄j̄urotjorijere narē caquetib̄j̄unetõõparā majūrē na ȳ joḡ. Yoaro, mil doscientos sesenta r̄m̄rĩ cãrõ na quetib̄j̄ ãnigarāma. Na p̄ame cawirurije, boori jutii ñierē jutii jāñarĩ ágarāma,” ñi quetib̄j̄wā.

⁴ Na, p̄garā quetib̄j̄uri majā p̄ame olivo yuch̄, bairi p̄ga tutuu jĩñaworique ati yepap̄ cañnierē ãnicõñarā baiwā. Dios cã caññajoro ati yepap̄re cañnierē bairo ãnicõñarā baiwā. ⁵ Narē, noa ñna roro na capajĩãgaata, na risero cawitiri peero,

peero mena na joerecõãgarãma. Ti peero na riseroperu cawitiri peero uwiomajũcõãwã. Na wapana ãnarẽ cajoeremajũcõãrĩ peero ãmu. Bairi ti peero mena riagarãma noa ãna na puãgarãrẽ roro capajĩãgarã puame yua. ⁶ Na, quetibujuri majã puãgarã caãna, umurecõo jopeere biamasĩrĩquẽrẽ masĩwã. “To ocaeticõãto ti yepare,” ãrã, tore bairo átajere masĩwã. Dios yaye quetire na caquetibujũ ãnyutea cãrõ, “To ocaeticõãto,” ãrã, tore bairo átimasĩrĩquẽrẽ masĩwã. Tunu bairoa oco cããrẽ rií to jẽnao joroque átimasĩrĩquẽrẽ masĩwã. Capee wãmerẽ ati yepa macããnarẽ roro átajere masĩwã. Caãno cãrõ roro popiye tãmuorĩquẽrẽ masĩwã. Nocãnacãni na caboro cãrõ camasãrẽ roro átianimasĩrĩquẽrẽ masĩwã, naa, quetibujuri majã yua.

⁷ Bairo na caátimasĩmiatacũãrẽ, tie quetire na caquetibujuyaparo petietaripãre, saũcũãrĩ operu cawãmuatĩatacu moecũ monstuo puame na ãmeo quẽgumi. Bairo na ãmeo quẽrĩ yua, na netõncãcõãgumi. Na pajĩãre peyocõãgumi puãgarãpũrea yua. ⁸ Na rupaũri ãnajẽ átãwã maapu cũñareagaro. Capairi macã, marĩ Quetiupaure na capapuarocarica macã maapu cũñareagaro. Na majũ ãrã, Sodoma, o Egipto na caĩwãmetinucũrĩ macãpu cũñagaro na rupaũri ãnajẽ yua. ⁹ Itia rãmu ape rãmu recomacã majũ yoaro na rupaũri ãnajẽrẽ ãña ãnigarãma camasã. Capee macãã macããna, camasã poari caãno cãrõ, apewe busuri majã caãno cãrõ, tocãnacã yepaa macããna caãno cãrõ ãnigarãma na rupaũri ãnajẽrẽ. Bairo ãnarĩ na rupaũrire yaarotietigarãma, asiarã yua. ¹⁰ Na caquetibujurijere caboetana ãnirĩ, ati yepa macããna butiuro useanigarãma, merẽ na

cariarijere ñnarĩ. Nocãrõ causeanirã ãnirĩ yua, tocãnacãũpua apeye na cacãgorijere wapa manoa ãmeo jogarãma. Mai, na, pugarã profetare bairo caãnana pũame na caboena, narẽ capatowãcõrãrẽ bairo majũ narẽ caãnana ãñupã. Bairi na cariaro bero, causeanirãrẽ bairo baigarãma.

¹¹ Bairo na cariaremiatacũãrẽ, tame, itia rũmũ ape rũmũ recomacã caátó majũ, Dios pũame na cationemowĩ tunu. Bairo cã cacatioro, catirã majũ wãmũncãcoáma tunu. Bairo na cacatitunurõ ñnarĩ yua, nipetiro narẽ cañnarã butioro na uwiwã.

¹² Tocãrõã yua quetibujuri majã caãnana pugarã pũame bũsũrique tutuaro cañcajorijere tũgowã. Ɛmũrecóopũ caatie atore bairo na ĩ ocajowũ: “Tiaya. Wãmũasá ato yũtũ Ɛmũrecóopũ.” Tocãrõã oso roa watoapũ wãmũcoámá, Ɛmũrecóopũ áná yua. Bairo na caátó, narẽ caboetana na pesua cãã na ññawã.

¹³ Bairo na sawãmũátípaũ, ati yepa butioro majũ yuguiwũ. Ti macã macããjẽ wiiri jĩcã wiiri ñapeticoapũ. Puga wãmo cãrõ caãniataje jĩcã wii cañaweyorore bairo ñapeticoapũ, yepa cayuguiro jũgori yua. Camasã cãã tie jũgori jĩcã wãmo peti puga pẽnirõ cãnacã mil majũ yasipeticoáma. Bairo cabairijere cañnarã cacatirũsarã pũame yua butioro uwiri Diore cã basapeojũgowã. Ɛmũrecóo macããcũrẽ cã basapeojũgowã yua.

¹⁴ Merẽ jĩcãrõ bero macãã yũtea roro cabairi yũtea cãã netõwũ. Merẽ puga yũtea carorije cabairije netõwũ. Bairo canetõmiatacũãrẽ, mai jĩcã yũtea rũsacõãña camasã roro na cabaipa yũtea. Catũsari yũtea nigaro. ¡Ayu tame! Ti yũtea macããjẽ carorije merẽ baijũgogaro majũ baiya.

La séptima trompeta

¹⁵ Bairi yua, ángel catusaꝝ putiwĩ. Jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ caãnacãũ macããcũ catusaꝝ majũ putiwĩ cã yaro putiricaro trompetare. Tocãrõã yua, tutuaro bũsũrique ɯmũrecóꝝm ocajowũ. Atore bairo ĩwũ:

“Ãmerẽ yua ti yepa macããna na carotimasĩrĩjẽ peticoaya.

Marĩ Quetiupaꝝ Dios jeto cũ macũ Mesías mena rotimasĩñami.

Ãmerẽ yua, na jeto tocãnacã rãmũna rotimasĩ ãnigarãma,” ĩ ocajowũ ɯmũrecóꝝm.

¹⁶ Cabũtoa camasĩrĩ majã veinticuatro majũ caãna, Dios riaperũ na caruirije mena caruiãmejorerã pũame yepapũ mucũmuáti bũtioro cã basapeowã.

¹⁷ Bairo quĩ basapeowã Diore:

“Jãã Quetiupaꝝ Dios nipetiro carotimasĩ, jãã mena mũ ñumajũcõãña.

Mũna, tirũmũpũna caãnijũgoatácũ mũ ãniña. ãme cããrẽ bairoa mũ ãnicõã ninucũña.

Ãmerẽ nocãrõ mũ catutuarije mena camasã nipe-tirore mũ jetoa na mũ roti ãnimasĩjũgoya yua.

¹⁸ Tocãnacã yepaa macããna camasã mũ asiari mũrẽ teejãñuwã.

Bairo mũrẽ na cateemiatacããrẽ, ãmerẽ etaya naa asiari roro na mũ caátipa rãmũ majũ yua.

Cariaricarã nipetirore na mũ caĩñabesepa rãmũ majũ etaya.

Bairo na ññabeseri yua, na yarã profeta majãrẽ na yaye wapa macããjẽrẽ na mũ jogũ.

Na sawapatapee caroa majūrē na m̄ joḡ.
 Bairo m̄rē caboetana roque popiye
 tām̄ogarāma.

Nipetiro m̄ ya poa macāānarē caroa majūrē na
 m̄ joḡ.

Caracarā, o penaaca caāna m̄ ya wāmerē caīroari
 majā nipetirore caroa majūrē na m̄ joḡ.

Nipetiro na p̄ame m̄ mena useanigarāma yua.

Ati yepar̄re carotimasīrā camasārē roro caāna
 roquere na m̄ repeyocoaḡ yua,” q̄ūī
 basapeowā Diore cab̄toa camasīrī majā
 p̄ame.

¹⁹ Tocārōā yua, Dios ya wii templo wii majū
 m̄m̄recóor̄ macāā wii jope p̄āñ̄cāsoar̄. Ti
 wiire ñiñajow̄ m̄m̄recóor̄. Bairo ȳ caīñajoro,
 bauw̄ ti wii p̄reap̄re Dios ya pata rocapata
 p̄ame. Bairo cabaurip̄re, tame, butiuro b̄ro
 yabew̄. Butiuro bus̄rique ocajow̄. Tame,
 b̄ro caā tutuaro majū paawā. Yera caā butiuro
 yuguiw̄. Tunu bairoa ocaro cārō majū caȳs̄ari
 rupaaca ati yepar̄re ñac̄m̄w̄.

12

La mujer y el dragón

¹ Ato j̄goye ati yera roro cabaip̄ere
 m̄m̄recóor̄ ñiñajoyetiw̄. Bairi cabero ñiñajow̄
 m̄m̄recóor̄ cabairijere tunu. ¡Tame, carōmio
 muir̄ watoar̄ jāñarī buiaeta n̄cāwō! Muir̄
 m̄m̄reco macāāc̄p̄re jāñarē bairo bauwō.
 Apei muir̄ ñami macāāc̄ buire peanuc̄wō.
 Tunu bairoa cō r̄roa buire pesawō pesarica
 beto coronarē. Ti beto p̄ame p̄ga wāmo peti
 r̄rore p̄ga p̄ñirō cānacāñ majū ñocōāc̄p̄.

2 Cō, carōmio, bairirupaꝝ caãcō majũ bauwō. Bairi bwtioro awajarique mena cō macũ cũ cabuiaparo jũgoye wisiwō. Bopacooro wisiwō, cō macũrẽ cũgogo jũgoye. 3 Cō berore apeye tunu ʌm̃arecōopu bauĩñonemowũ tunu. ¡Tame, moecũ marĩ caĩñañaecũ ũcũ dragón cawãmecucu cajũãã majũ buiaetanucãwĩ! Cũ pũame jĩcã wãmo peti pũga pẽnirō cãnacã majũ rũpooꝝmi. Ti rũpoo pũame petiro pũga wãmo cãrō majũ jawiicũpũ. Bairi tunu tocãnacããpũa ãpõã beto corona quetiupuaꝝ yaro ũnorẽ cũgowĩ dragón. 4 Bairi yua, cũ pũame ñocõã itia sero caãnarẽ jĩcã sero cãrō majũ cũ pĩcõrō mena na paabato wẽẽcõãjowĩ. Bairo cũ caáto, ati yerapũ ñawã ñocõã yua. Bairo átiyaparori, carōmio camacũ cwtigo riaperũ etanucãrĩ cō cotewĩ. Cō macũ cũ cabuiaripuaa jicoquei cũãcãrẽ cō jiya ugarocaweyocõãgu cotei baiwĩ. 5 Tocãrõã yua, carōmio macũ, caũmũ majũ buiawĩ. Cũ pũame nipetiro ati yeraa macããnarẽ quetiupuaꝝ caãnipuaꝝ majũ ãmi. Nipetiro tocãnacã macãã macããnarẽ tutuaro majũ carotimasĩpũa ãmi cō macũ. Bairo cũ cabuiaripuaa yua, Dios pũame cũ caruirotũ ʌm̃arecōopu cũ nejocõãwĩ, dragón cũ ugaremi, ĩ. 6 Bairo Dios cũ caáto, cũãcã paco pũame desierto cayucũmano camasã manopũ ruticoámó. Dios cõrẽ cũ cacũgaricaró, cõ cũ caqũẽno jũgoyeti bojaricaropũ acoámó. Bairi Dios cõrẽ topũ ugarique mena cō jũátinemo ãninucũgũmi. Yoaro mil doscientos sesenta rũmũrĩ cãrō majũ ugarique mena cō jũátĩãninucũgũmi Dios. Bairi cõ pũame topũ acoámó.

7 Tie cabairo bero, ñiñajowũ tunu ʌm̃arecōopu ãmeo qũẽrĩqũẽrẽ. Pũgatua ãmeo qũẽwã: Miguel

cawãmecucu cū yarã aperã ángelea majã cañurã mena cū ãmeo qũewĩ dragõrẽ. Dragón cūã cū yarã ángelea majã cañuena mena ãmeo qũęcãnamuwĩ Miguere. ⁸ Dragõjãã p̃ame tutuaro na ãmeo qũẽmiwã Miguejããrẽ. Bairãp̃a na p̃ame na ãmeo qũẽjĩatiema Miguejããrẽ. Miguejãã p̃ame na netõncãcõãwã. Bairi yua, ɯ̃m̃recóore na ãnirotiema. Na cañiparo mam̃ ɯ̃m̃recóorp̃e merẽ. ⁹ Bairi dragón cabucu, moecũ ãña, wãtĩ, o Satanás cawãmecucu tirũm̃p̃a cañijũgoatacure cū wẽẽne rocacõãjowã yua ati yepap̃. Nipetiro ati yepa macããnarẽ caĩtopairicure cū rocacõãwã. Dragón, bairi cū yarã cañuena mena ati yepap̃ cū wẽẽne rocañojocõãwã.

¹⁰ Tocãrõã yua, bus̃rique tutuaro ɯ̃m̃recóorp̃ caocajorijere yu tũgowu. Bairo ĩ ocajowu:

“Ãme majũ Dios marĩ cū canetõrĩ rãm̃ etaya. Dios catutuam̃ carotimasĩ ãnirĩ marĩ netõñami.

Cū macũ Mesías cūã cū carotimasĩrĩjẽ mena dragõrẽ cū netõncãcõãwĩ. Bairi merẽ Dios, cū macũ mena cū carotimasĩrĩp̃a etaya.

Dios p̃ame cū catutuarije jũgori marĩ yarã ti yepa macããnarẽ roro cabus̃jãnucũũ wãtĩã quetiup̃are cū rocacõãñami.

Cū caĩñajorop̃ ɯ̃m̃recóo, ñamii, ‘Roro átiyama m̃ yarã,’ roro narẽ caĩbus̃jãnucũũrẽ merẽ cū rocacõãñami yua.

Bairi ãmea Dios marĩ netõpeti etamajũcõãñami.

¹¹ Marĩ yarã ti yepa macããna wãtĩrẽ cū netõncãcõãñama.

Wecu nurĩcũrẽ bairo caãcũ Cordero ti yepap̃ na yaye wapa cū cariírebojariquere carii

na catūgorique jūgori cū netōñcācōãñama wātīrē.

Aperã Dios yayere caquetibujuri majã na caĩrĩqũērē cariapea catūgoricarã ãnirĩ wātīrē cū netōñcācōãñama yua.

Popiye baimirācūã, uwiricarō mano tūgoñāenarē bairo tūgoñānetōcōãwã.

Dios yayere na caquetibujurije jūgori narē na capajĩãregamiatacūārē, uwiricarō mano camasārē quetibujucōã ninucūwã.

Tie jūgori āmerē wātīrē cū netōñama yua.

¹² ¡Tame, bairi āmerē ato umarecōo macããna nipe-tiro marĩ useanito!

Ati umarecōo mena nipetiro marĩ useanito yua.

¡Ade tame! Bairo caroaro marĩ cañipaure ti yepa macããna catuarã roque bopacooro baigarãma.

Ria capairiya macããna cūã bairo roro bopacooro baigarãma.

Wātĩã quetiurũ umarecōorũ cawero-cañojoecoatasũ pũame bairo roro na átigũmi.

Petoaca peerorũ cū caára yũtea cacōñarōrē masĩmicũã, tutuaro asiarique mena ti yepa macããnarē roro na átigũmi baipũa.

Ãmeacã jeto roro narē áti áyami baipũa ti yeparũre,” ĩ ocajowũ busurique umarecōorũ.

¹³ Bairo wātĩ dragón pũame ati yeparũ rocañojocori yua, carōmio camacũ cutiatacore tutuaro mena cō usawĩ. ¹⁴ Bairo cō cū causaro ĩñarĩ, Dios pũame aa yaye querũrũrũre cō jowĩ. Apero cayoarorũ wātīrē cō sawrutiparore bairo ĩ, cō jowĩ. Desierto cayucũmano cayoarorũ cō

cawɛrutiparore bairo ĩ, cõ jowĩ aa querɛpɛɛrĩre. To cayoaropɛ Dios pɛame cõ cũrĩ itia cĩma are cĩma recomacã majũ ɛgarique mena cõ cũ cajɛátinemo añiparopɛ cõ carutiápeere cõ querɛpɛɛrĩ jowĩ. ¹⁵ Bairo yua, pĩno caroagopɛ pɛame cũ riseropɛ oco paio jẽñowĩ. Cũ risero mena oco jẽñorĩ ria pairiya qũẽnowĩ, cõ, carõmiorẽ tie oco mena cõ rurocacõãɛɛ. Tiya ria cũ risero mena cũ cajẽñoataya cõ to ũmayurocacõãto ĩ, qũẽnomiwĩ pĩno tiya riare. ¹⁶ Bairo cũ cajẽñomiatacũãrẽ, Dios pɛame cõ jɛámi. Yerapɛ pairi ope, ope jẽñowĩ. Ti operɛ ria pĩno cũ risero mena cũ cajẽñomiataya pɛame ũmayujõ rocacõãwũ. ¹⁷ Bairo Dios carõmiorẽ cũ caátibojaro ĩñarĩ bɛtioro majũ asiacoami carõmio mena. Bairo cõrẽ pajĩãmasĩẽtĩñamirĩ yua, cõ yarã, cõ pãrãmerã carɛsarã mena ãmeo qũẽĩ ámĩ. Dios cũ carotirore bairo caátiana, tunu bairoa Jesús cũ caquetibɛɛrĩque cũãrẽ caroaro catũgoɛsarã mena ãmeo qũẽĩ ámĩ. ¹⁸ Bairo ácú yua, ria capairiya tũnipɛa tuacõãwĩ pĩno moecũ caroagopɛ pɛame yua.

13

Los dos monstruos

¹ Bairo cabairo bero, ñiñajoroyawɛ tunu ria capairiyapɛre. Bairo yɛ caĩñajoro, pĩno caroagopɛ monstruo riapɛ pãɛɛetawĩ. Cũ pɛame jĩcã wãmo peti pɛga pẽnirõ cãnacã majũ rɛpooɛmĩ. Tunu bairoa pɛga wãmo petiro cãnacãã majũ jawiicɛmĩ cũ rɛpore. Tunu apeyera tocãnacãpɛa pesarica beto coronarẽ pesawĩ cũ rɛpore. Tie cũ rɛpoo riapoa buire rorije Dios cũ caboetie cũ

cañajorore woaturique tusawu. ² Cũ, monstruo, yu cañau ruame yaijũãrẽ bairo bauriquecumi. Cũ rupori cũã macãncũ macããcũ buco ruporire bairo amu. Tunu bairoa macãncũ yai riserore bairo riserocumi. Bairi yua, dragón ruame tutuariquere cũ jowĩ monstruore. Cũ caruiro trono cũãrẽ cũ jowĩ. Tutuaro rotimasĩrĩqũẽ cũãrẽ cũ jomajũcõãwĩ dragón monstruore. ³ Mai, cũ, monstruo ruame jĩcã cũ ruoare roro majũ paio cãmĩrõcumi. Bairopua, tĩ cãmĩrõ yaticoasupa. Bairo pairi cãmĩrõ cũgori cũ cariacatiriquere ñnarĩ nipetiro ati umurecõo macããna butiuro qũĩña acũacoama. Bairo qũĩña acuari yua, cũ caquetibujuri que macããjẽrẽ cũ tũgõusawã capããrã camasã cañuena. ⁴ Tunu bairoa apei dragõrẽ qũĩroawã. Rotimasĩrĩqũẽ tutuariquere monstruore cũ cajoataje jũgori butiuro qũĩroawã. Bairi monstruo cũãrẽ atore bairo qũĩ basapeowã: “¡Ni ũcũ monstruore bairo catutuaũ majũ mácũmi! ¡Ni jĩcãũ ũcũ cũ mena ãmeoqũẽ netõncãmasĩcũmi!”

⁵ Tunu apeyera monstruo rorije cũ busuo joroque cũ ámi dragón. Dios cũ catũgojesoetie ũnie majũrẽ cũ busubotio joroque cũ ámi. Tunu bairoa yoaro mee jãñurĩã cuarenta y dos muipua cãrõ majũ camasãrẽ cũ carotimasĩpeere cũ jowĩ. Bairopua, Dios ruame roro cũ caátĩãnierẽ jãnaoemi mai. ⁶ Bairi monstruo ruame cũ caátĩrotirore bairo ámi: Diore rorije majũ qũĩ busuepewĩ. Dios cũ catũgojesoetiere cũ busuwĩ. Cũ ya arua templo wii macãã arua santuario cũãrẽ roro ñ busuwĩ. Dios yarã umurecõo macããna cũãrẽ roro na ñ botioepewĩ. ⁷ Tunu bairoa Dios ya poa macããna caãna mena cũ ãmeoqũẽ rotiwĩ monstruore. Narẽ

ãmeoqũe jãtiri tãnipu cã rotiwĩ. Tunu bairoa nipetiro camasã poari apeye busuri majã tocãnacã macãã macããna tocãnacã yepaa macããnarẽ cã carotimasĩpeere cã jowĩ. ⁸ Cã, monstruore nipetiro ati umrecóo macããna Dios ya wãmerẽ cawoatua mána qũĩroagarãma. Dios ati yepare cã caqũẽnorĩpaupa Cordero capajĩãecoricu ya tuti Dios mena cacatiãniparã majũ wãme woaturica tutire cawoatuecoetana nipetiro qũĩroagarãma.

⁹ Bairi mujãã caãmoocuna ãnirĩ atie quetire caroaro tãgopeoya:

¹⁰ “Bairi preso jorica wiipu caápárã na caãmata, preso jorica wiipu amajũcõãgarãma.

Aperã ñosẽrĩcãpãĩ mena na capajĩãreparã na caãmata, ñosẽrĩcãpãĩ menapua na pajĩãregarãma.”

Bairo cabairi yutea caetaro, mujãã, Dios ya poa macããna ãnirĩ cã mena jeto tãgoñatutuaya. Cã mena tãgoñawẽpũña.

¹¹ To bero ñiñaroyawu tunu monstruo ati yepa rocai cabuiaetanucãurẽ. Cã puame pugaro jawiicumi nurĩcũ corderore bairo yua. Baĩmicãã, moecũ dragõrẽ bairo rorije busurique cumi.

¹² Tunu bairoa caãnijũgoatacu monstruo cã camasĩrĩjẽ nipetirijere cã masĩbojapeticõãwĩ yepai cawitietatacu cãã. Bairo masĩrĩ yua, monstruo caãnijũgoatacu cã caĩñajoropu ati umrecóo macããna camasã nipetirore cũrẽ na ãroarotiwĩ. Pairo cacãmirõ cutacu nimicãã, cacatiricu monstruore na ãroarotiwĩ monstruo yepai cabuiaetaatacu puame yua. ¹³ Tunu apeye caĩñañamanie ãnierẽ paca áti ñnowĩ camasãrẽ. Acũorijere áti ñnowĩ. Umrecóorui peero ati yepapu

to ñaatínucũõ joroque áti ññowĩ nipetiro camasã na caññajoropũ. ¹⁴ Tie, apei monstruo caññijũgoatacũ jũgori cũ caññajoropũ cũ caáti ññomasĩrĩjẽ mena camasã ati yepa macããnarẽ na ñtowĩ. Tunu bairo cũ monstruo na caññoaũ bauriquere bairo cabauũre na qũẽnorotiwĩ. Pairi cãmĩrõ yise mena capataecoricũ nimicũã, cacaticoacũre bairo cabauũre na qũẽnorotiwĩ. ¹⁵ Bairo cũrẽ na caweqũẽno yaparoro bero yua, apei cabero macããcũ monstruo pũame wericũre cũ catio joroque cũ átimasĩwĩ. Cũ, na caweatacũ pũame caññijũgoata monstruore ññacõrĩ na caweatacũ ãmi. Bairi yua, apei monstruo pũame wericũre cũ busumasĩõ joroque cũ ámi. Bairo cũ busurotiri yua, noa ñna cũrẽ cabasapeoenarẽ na pajĩãrerotiwĩ. ¹⁶ Tunu bairoa apeyera tocãnacãũpũrea cũ ya wãmerẽ na wãmo cariape nũgõã, o na riapoare na woaturotio joroque ámi. Cawĩmarã, cabutoa cũãrẽ, paio cadinerocũna cũãrẽ, cabopacarã cũãrẽ, paacoteri majã, bairi na quetiuparã nipetirore bairo na woatu rotiwĩ. ¹⁷ Bairi yua, noa ñna cũ ya wãmerẽ na riapoapũ, o na wãmopũ na cacũgoeticõãta, apeye ñnierẽ nuni, o wapati átimasĩẽma. Cũ, monstruo ya wãme, o cũ númerore na cacũgoepata, tore bairo noa ñna átimasĩẽma.

¹⁸ Bairi atiere caroaro catũgomasĩrã majũ tũgomasĩrotiya. Bairi ni ñcũ caroaro cũ númerore catũgobócamasĩ cũ caãmata, cũ ya númerore quetibujaya. Ti número pũame jĩcãũ caũmũ yaro número majũ niña. Yũ roque ti númerore yũ masĩña. Atope bairo niña: seiscientos sesenta y seis, niña.

14

El canto de los 144,000

¹ Cabero tunu ñiñajoroyawu oveja nurĩcũ macũrẽ bairo caãcũ Cordero cawãmecucu Siõn ùtã buropu canucũrẽ. Cũ mena cũ tũpũre capããrã camasã ciento cuarenta y cuatro mil majũ bauwã. Na ruame Cordero, bairi cũ Pacu ya wãme mena na riapoapu cawoatuecoricarã jeto ãma. ² Bairo narẽ ñĩnarĩ bero yua, yu tũgowu busurique umurecõopu caatiere. Nocãrõ paio poero cabusurore bairo busuwu. Bupo tutuaro cũ capanucũrõ cãrõ majũ busuwu. Paricaro arpare tocãnacãũrua tore pari majã capããrã na capaãnierẽ yu tũgowu. ³ Bairi na, basari majã ruame caroa cawãma wãme basariquere basapeo ãma quetiupau cũ caruiro trono riapepu. Baparcãnacãũ caãna seres majã cacatirã bairi cabutoa camasĩrĩ majã riapepu basapeoãma. Bairo na cabasarijere ni jĩcãũ ùcũ basajĩãtimasĩemi. To caãna ciento cuarenta y cuatro mil jeto basamasĩwã. Na ruame ati yepa macããna mena macããna Dios cũ canetõrĩcãrã ãma. ⁴ Aperã carõmia mena na rupaure roro caãtiepeetana ãma. Carõmio ùcõ mena roro átiepesupa. Dios macũ Corderore bairo caãcũ jetore tocãnacã rũmua cũ tũgõusayupa. Di rũmu ùno cũ awayoesupa. Camasã ati umurecõo macããna mena macããna, Dios yarã caãnijũgorã majũ ãma. Tunu bairo cũ macũ Cordero yarã caãnijũgorã majũ ãma. ⁵ Tunu bairoa di rũmu ùno cabugoroa ïtoesupa. Ñe ùnie jĩcã wãme carorije caáperatana majũ ãma Dios cũ caĩñajorore.

Los mensajes de los tres ángeles

6 To bero ñiñajoroyawu tunu jĩcãũ ángel ɯmɯrecóopu sawɯtẽñota ácúre. Bairi cã pɯame yua caroa queti capetietie majũrẽ ati yepa macããnarẽ na quetibɯjɯácú baiwĩ. Tocãnacã yepaa macããna, tocãnacã masa poari macããna, bairi tocãnacã wãme apeye busuri majã, tocãnacã macãã macããna cããrẽ na quetibɯjɯ ácú baiwĩ. 7 Bairi yua cã, ángel pɯame busurique tutuaro mena ñwĩ: “Dios tutuaro cã caĩñabesepa rũmɯ merẽ etacoaya. Bairi Dios roquere cã ɯcãbɯgoya. Dios jetore cã basapeoya, ‘Mɯ, jĩcãũ mɯ ãniña cañuɯ majũ,’ qũĩ basapeoya. Bairi ɯmɯrecóo, ati yepa, ria capairiya, oco opee cããrẽ caqũẽnorĩcũ Diore cã basapeoya,” ñ busujowĩ.

8 Bairo cã caĩbusuro bero, apei ángel cabero macããcũ cãã bairo ñ busuwĩ: “¡Merẽ yua, merẽ yua, capairi macã Babilonia macããrẽ rocacããñami Dios! Ti macã macããna roro ati yepa macããna camasã poarire na jũgoáma. ‘Jããrẽ bairo mɯjãã cãã mɯjãã rupaɯ mena capee wãme átiepeya,’ na ñtoepewã ti macã macããna ati yepa macããna camasãrẽ. Bairi ãmerẽ yua, Dios na rei átiyami ti macãã macããnarẽ,” ñ busuwĩ.

9 Cã berore apei pɯgarã bero macããcũ ángel busuwĩ. Bairo ñwĩ: “Ni jĩcãũ ùcũ moecũ monstuore, o cã bauriquere bairo cabauɯ na cawericure caĩroaure roro cã tãmuo joroque cã átigumi Dios. Ni ùcũ monstuo ya wãmerẽ cã riapoapu, o cã wãmopu cawoaturotire roro cã átigumi Dios. 10 Roro majũ na átigumi Dios. Aperãrẽ use oco carorije nimarẽ bairo cañierẽ na etio joroque caácure bairo roro na átipacogumi. Nocãrõ caasianetõũ ãnirĩ carorãrẽ carorije cã caqũẽnoyurique mena roro majũ bopacooro na átigumi. Tunu bairoa peero,

asufre mena asuyaro na joeregumi. Cũ yarã cañurã ángelea majã bairi cũ macũ Corderojãrĩ na cañajoropũ na joeregumi Dios. ¹¹ Tie cañrĩjẽ buseri pũame tocãnacã rũmũa cũmarĩ caãno cãrõ nicõã ninucũgaro. Di rũmũa ũno, di ñami ũno yerijãrĩqũẽ manigaro monsturore cañroarãrẽ. Cũ, monsturo, bairi cũ bauriquere bairo cabauũ na cawericũre cañroarã, o cũ ya wãmerẽ cawoaturotiricarã nipe-tiro tocãnacã rũmũa popiye baigarãma. Di rũmũa ũno yerijãetigarãma yua,” ï busuwĩ ángel pũgarã bero macããcũ pũame.

¹² Bairi mũjãã Dios yarã caãna, ïnetõjãñurõ tũgoñatutuaya Dios mena! Cũ mena jeto tũgoñawẽpũña. Cũ caroticũrĩcãrõrẽ bairo jeto átícõã ninucũña. Jesús cũãrẽ tocãnacã rũmũa cũ quetire tũgousacõã ninucũña. Atore bairo jĩcãrõ tũni cabairã roque cariapea Dios yarã majũ nigarãma.

¹³ Tocãrõã yũ tũgonemowũ tunu busurique umãrecóopũ caatĩere. Bairo ïroyawũ busurique: “Atie yũ cañrĩjẽrẽ woatuya: ‘Useanirĩ na ãmarõ ato jũgoyere di rũmũa marĩ Quetiupaũre tũgousajãnaetiri cariaparã. Bairina, na cariaro beropũ cũ mena useanigarãma,’ ï ocajowũ.”

“Bairo majũã baigarãma. Dios yaye jũgori popiye capaaricarã ãnirĩ tocãrõã yerijãgarãma. Bairo popiye na capaariquere masĩrĩ na juátigumi yua,” ï busunemowĩ Espiritu Santo cũã.

La cosecha de la tierra

¹⁴ Tocãrõã ñiñamũgõ jowũ umãrecóopũ. Bairo ñiñajowũ, ñiñaroyawũ oco buseri poa cabotiri poa majũrẽ. Ti poa buire carui camasocũ bauriquere

bairo cabauꝝ cũãrẽ cũ ñiñajoroyawꝝ. Cũ rꝑoapꝝ corona oro mena qũẽnorĩcã beto oro betore pesawĩ. Tunu bairoa yisericapãĩ yawia caoripãĩ ote jericapãĩrẽ cũ wãmopꝝ cũgowĩ. ¹⁵ Tocãrõã apeĩ ángel templo wiipꝝ witiámí. Bairo witietarĩ yua, busurique tutuaro mena atore bairo qũĩ awajajowĩ oco buserĩ poapꝝ caruire: “¡Tãmurĩ, mꝝ yisericapãĩ mena pajure jeya otere! Merẽ tiere jerica yũtea etacoaya. Ti yepa macããjẽ ote merẽ butinetõcoaya,” qũĩ jowĩ ángel. ¹⁶ Bairo cũ caĩrĩjẽrẽ tũgori, oco buserĩ poa buipꝝ carui pꝝame cũ yise mena ati yepapꝝre pajure jecõãwĩ ati yepa macããjẽ otere yua.

¹⁷ Cũ cabusꝝro berore, tunu apeĩ ángel witiámí templo wii umꝝrecóo macãã wiipꝝre. Cũ cũã yise ote jericapãĩ caoripãĩrẽ neamí. ¹⁸ Bairi tunu apeĩ ángel altar mesapꝝ caãniatacꝝ witietawĩ. Cũ pꝝame peerore carotimasĩ, ti altar macãã peerore coteatacꝝ ãmi. Bairi busurique tutuaro mena, apeĩ ángel yisericapãĩ caoripãĩrẽ caneácũre atore bairo qũĩ jowĩ: “¡Mꝝ yise caoripãĩ mena pajure jeija oterique usere! Tipãĩ mena ti yepapꝝ caãnie use weseeri macããjẽrẽ pajure jeija usere. Merẽ ti yepa macããjẽ use ñimajũcoaya,” qũĩ busꝝjowĩ. ¹⁹ Bairo cũ caĩrĩjẽrẽ tũgori yua, yisericapãĩ caoripãĩrẽ cacũgou ángel pꝝame ati yepapꝝ pajurejowĩ. Ati yepa macããjẽ use weseripꝝ pajure jewĩ use oteriquere. Bairo pajurejeri bero nocãrõ paio usere ripegarã na cacũrõ ũnopꝝ jeneñoetowĩ, tie use to ripe ecoo joroque ĩ. Tore bairo ángel cũ caátie pꝝame bairo ĩgaro baiya: Roro popiye camasã na baio joroque Dios cũ caátipeere ññorõ baiya. ²⁰ Bairi yua, use pꝝame ti macãã ãñotaricaro jũgoyepꝝ ripe ecowꝝ.

Bairo riperique yua, use oco jericapare paio rií jeto witiw. Paíro ñcãrõ nurĩcã caballo riseropu caetaparo cãrõ majũ etaw. Tunu bairo trescientos kilómetros cãrõ majũ esaro nibataw tie rií.

15

Los ángeles con las siete últimas calamidades

¹ To bero apeye umarecõpu acõrije cabaicõña nũcãetarijere ñiñajow. Tame, jĩcã wãmo peti puga pẽnirõ cãnacãũ majũ ángelea majã baujaetanucãwã. Jĩcã wãmo peti puga pẽnirõ cãnacã wãme roro na caátipee Dios na cã carotirije mena baujaetanucãwã. Tie roro na caátipee mena merẽ Dios cã caasiarijere átirotitusagu baiwĩ.

² Tunu bairoa ñiñaroyaw ria capairiya oco tusurije ñña ãmewiyoricaya peero asuyaro caãniyare. Tiya tũnipure nucũroyawã camasã Dios cã cajoatato arpare cacũgorã. Mai, na pũame moecũ monstuore, o cã cabauriquere bairo cabauure catũgogaetiboticarã ãma. Dios jetore bori cã, moecũ wãme macããtõ número cããrẽ catuecoetana canetõrĩcãrã majũ ãma. ³ Bairi na pũame Moisés ãnacũ Dios ya cã paabojari majõcũ yaye basariquere basawã. Dios macã Cordero yaye basarique mena atore bairo ï basawã:

“Nocãrõ carotimasĩ majũ mũ ãniña. Nipetirije mũ caátie ñumajũcõãña.

Mũ roque Quetiupam nipetirore carotimasĩ majũ mũ ãniña. Dise mũ carotimasĩẽtĩẽ maniña.

Caria, cariape majũ niña nipetirije mũ caátĩãnie.

Nipetiro camasã poari Quetiupam Rey majũ mũ ãniña mũ roque.

⁴ Bairi, ¿noa ñna mure na uwietibujiocati? ¿Noa ñna mure ñroari na basapeoetibujiocati?

Bairi m jetorea na basapeoáto. M jetoa m añiña cañu majũ.

Bairi nipetiro camasã poari macãana atiri, m jetorea m basapeogarãma.

Bairi merẽ na m áti ññoñupã nocãrõ tutuaro camasãrẽ m caátimasĩrĩjẽrẽ,” ñ basawã na pame yua, tiya tũnipu nucũrĩ.

⁵ Bairo na caĩbasaro bero, ñiñajoroyawu tunu. Tame, umarecórpu Dios ya arua santuario pãñncãsoaru. Dios camasãrẽ cã caroticũrĩqũẽ cañni arua majũ pãñncãsoaru yua. ⁶ Ti arua, Dios ya aruaru jĩcã wãmo peti puga pẽnirõ cãnacãu cañniatana ángelea majã witiamá. Jĩcã wãmo peti puga pẽnirõ cãnacãu caña jĩcã wãmo peti puga pẽnirõ cãnacã wãme carorijere caátisaparã majũ witiamá. Jutii, lino mena qũenorĩqũẽ caugueri manie, caasiyarije majũrẽ jãñawã. Tunu bairoa wẽñarĩcãwẽ, oro mena qũenorĩcãwẽrẽ na cotiapu esaro wẽñarĩ witiamá.

⁷ Narẽ yua, baparcãnacãu seres majã cacatirã mena macããcũ jĩcãu pame jotu bapaari oro mena qũenorĩqũẽrẽ na jowĩ tocãnacãpũrea. Ti bapaaripũre carorije, roro camasãrẽ Dios cã caátirotijorije capũnirĩjẽ majũ jãñaroyawu. Dios, tocãnacã rũmua cañnicãñinucũu majũ roro cã caátirotijorije amũ ti bapaaripũre. ⁸ Tocãrõã yua, Dios ya arua santuario pame busejiracoápu. Dios cã catutuarije cã carotimasĩrĩjẽ cõtũ caatíe majũ amũ tie buseri. Bairi ti arua Dios ya aruare noa ñna jããmasĩema. Jĩcã wãmo peti puga pẽnirõ cãnacãu caña ángelea majã jĩcã wãmo peti puga pẽnirõ

cānacã wãme rorije na caátipee cabaipetiparo jūgoye ti aruare noa ũna jããmasĩema.

16

Las copas del castigo

¹ Bairi yua, to bero yu tãgojowu busurique tu-tuaro Dios ya aruapu caocajo wiritijere. Tie busurique atore bairo na ĩjoroyawu ĩcã wãmo peti puaga pẽnirõ cãnacãu caãna ángelea majãrẽ: “Maa yua, ti yepapu ánaja. Dios nocãrõ roro majũ cũrẽ caboemarẽ cũ caátirotijorije ti jotuu macããjẽrẽ pobatowẽrájã ti yepapu,” ĩ wiyojowu Dios ya aruapu busurique.

² Bairo caĩocajorijere tãgori yua, caãnijũgou ángel átí, cũ yaru macããjẽ capũnirĩjẽrẽ ati yepapu pobatowẽcõãjowĩ. Bairo cũ capobatowẽrõ bero, moecũ monstruo ya wãmerẽ, bairi cũrẽ bairo cabau wericu ya wãme cũãrẽ cawoatuecoricarã nipetirore camii boarique na etawu. Cañuetie, capũnirĩjẽ majũ cãmii boarique na etawu.

³ Cũ berore apei cabero macããcũ ángel átí, cũ yaru macããjẽ capũnirĩjẽrẽ ria capairiya jesaropu pobatowẽjowĩ. Bairo cũ caáto, tiya ria oco puame riĩ jẽñacoapu. Camasocu pajĩãrocaricu riĩre bairo jẽñacoapu tiya oco. Tocãrõã yua, tiya macããna cacatiãnimiatana rusaricaro mano riapeticoámã.

⁴ Cũ berore apei puagarã bero caãcũ ángel átí, cũ cũã cũ yaru macããjẽ capũnirĩjẽrẽ riyaa, bairi oco opeeru cũãrẽ pobatowẽjowĩ. Bairo cũ caáto yua, ti riyaa macããjẽ oco riĩ jẽñapeticoápu. ⁵ Tocãrõã yua, oco quetiuparu ángel atore bairo cũ caĩrĩjẽrẽ yu tãgowu:

“Dios, m_ua, cañu_u majũ m_u ãniña. Tirũm_up_u cũârẽ,
ãme cũârẽ caãnicõãninucũũ m_u ãniña.

Bairi camasãrẽ na carorije wapa tore bairo átiri na
m_u caññabeserije ñujãñuñã.

Cariapea tore bairo m_u caátimasĩpee niña.

⁶ Na majũ, m_u yarã, m_u ya poa macããnarẽ roro na
pajĩãrewã.

M_u yarã profeta majãrẽ roro na pajĩãrewã.

Bairi ãmerẽ m_u p_uame oco rií cajẽñarĩjẽrẽ na etio
joroque na m_u átija na yaye wapa yua.

¡Na majũ na yaye wapa ãmerẽ roro tãmuoñama!” ĩ
b_us_ujowĩ oco quetiup_u ángel.

⁷ Bairo cũ caĩb_us_uro bero, b_us_urique altar
mesap_u cab_us_uwitirije cũârẽ y_u tũgow_u. Atore
bairo ĩwũ: “Dios jãã Quetiup_u, catutua_u majũ,
bairoa m_u baiya. Caãnorẽ bairo cariapea jĩcãrõ
tãni camasãrẽ na miñabeseya ãmerẽ,” ĩ ocajow_u.

⁸ Tunu cũ berore apei itiarã bero caãcũ ángel
átí, cũ cũã cũ yar_u macããjẽ capũnirĩjẽrẽ muip_u
um_ureco macããcũ buire pobatojowĩ. Bairo cũ
caáto yua, muip_u um_ureco macããcũ p_uame tu-
tuaro peero cãrõ majũ asiwĩ. Tutuaro mena
muip_u cũ caasijoereparore bairo ĩ, tore bairo
ámí ángel. ⁹ Bairo cũ caáto yua, muip_u peero
mena camasã roro majũ joe ecowã. Bairo roro
majũ tãmuomirãcũã, roro na caátajere tũgoña ya-
pauari Dios p_uamerẽ cũ tũgou_usajũgoema. Diore
qũĩroari cũ basapeoema. Bairo qũĩroapeere, Dios
cũ catũgojesoetie ũnie p_uamerẽ roro ĩb_us_uwã. Dios
roro na caátaje wapa roro na cũ caátiere carotimasĩ
cũ caãnimiatacũârẽ, tore bairo roro cũ b_us_upaiwã.

¹⁰ Tunu cũ berore apei, baparcãnacũũ
bero caãcũ ángel átí, cũ cũã cũ yar_u macããjẽ

capũnirĩjẽrẽ moecũ monstroo cũ caruiropũ pobatowẽjowĩ. Tocãrõã nipetiro cũ caroti ânimasĩrĩpaũ naitĩãpeticoapũ. Baunemoepũ yua. Bairo cabairo yua, camasã pũame bũtioro roro majũ tãmũorĩ na ñemerõ bacarũpoturi tũni majũ wisowã. ¹¹ ¡Tame, tocãrõ roro majũ mai tãmũomirãcũã, roro na caátiere átijãnagaema! Bairo pũame baiwã: Dios cũ caátie, roro na cãmii capũnirõ jũgori nemojãñurõ ɯmũrecóo macããcũ Diore roro majũ cũ tutimacãwã. Dios cũ caboetiere busũpaiwã.

¹² Tunu cũ berore apei, jĩcã wãmo cãrõ petiro bero caãcũ ángel átí, cũ cũã cũ yarũ macããjẽ capũnirĩjẽrẽ ria capairiya Éufrates cawãmecũtiyarũ pobatowẽjowĩ. Tocãrõã yua, tiya ria bopocũmu peticoapũ. Muirũ cũ cawãmũatóí caaná quetiuparã reyes tiyare na capẽñanetõ masĩparore bairo ï yua, tore bairo ámi.

¹³ Bairo cabairo ñiñajoroyawũ tunu. ¡Tame, monstroo riseropũ, dragón riseropũ, bairi na yaũ profeta caĩtopai riseropũ, itiarã majũ wãtĩ yeri pũna witiwã na riseepũre yua! Itiarã wãtĩã cañuena majũ ũmamũrẽ bairo cabaurã witiwã na riseepũre.

¹⁴ Na pũame wãtĩ yeri pũna cañuena majũ ãma. Átijẽño ñnorĩqũẽrẽ caátí ñnomasĩrã ãma. Bairi tunu atí ɯmũrecóo macããna quetiuparã reyes nipe-ti-rore na neñojoráná baiwã. Dios nocãrõ carotimasĩ ya rũmũ caetaro, na, quetiuparã mena jĩcãrõ Diore cũ ãmeo qũẽgarã na neñoráná baiwã.

¹⁵ Bairi mai, tũgoñanemoñijate Jesucristo ati yerapũ ãcũ marĩ cũ caĩcũrĩqũẽrẽ: “¡Tame, ati yerapũ nemo yũ caatí rũmũrẽ, ‘Cãjãã,’ caĩã mano

yajari majõcũ cũ caetarore bairo yũ etagũ! Bairi ni ùcũ masacatiri yũ caetari rũmũrẽ caãnicotei ùseanirĩ cũ ãmarõ. Carorije caápei ãnirĩ jutii jãñapetire bairo yũ caetari rũmũrẽ caroaro caãnicotei ùseanirĩ cũ ãmarõ. Bairo caroaro caãnicotei roro tãmuoetigãmi. Cajutii mácũrẽ bairo roro bobooro cũ yũ etatãmuoetigũ,” marĩ ï quetibũjũcũwĩ Jesús.

¹⁶ Bairo yua, itiarã caãna ùmamũrẽ bairo cabaurã wãtĩ yeri pũna pũame hebreo yaye mena Armagedón sawãmecutipaũpũ na neñowã reyes quetiuparãrẽ.

¹⁷ Tocãrõã yua, jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ mena caãcũ catũsau ángel átĩ, catũsarije capũnirĩjẽ cũ yarũ macããjẽrẽ pobatowẽ jowĩ. Wĩno, atie marĩ cayerijorije nipetiropũre pobatojowĩ. Bairo cũ caátoa, ùmũrecóo macã arũa Dios ya arũa santuariopũ bũsũrique witiwũ. Tutuaro majũ quetiupã cũ caruiropũ caĩjorije ocajowũ. Atore bairo ï ocajowũ Dios cũ cabũsjorije: “¡Tocãrõã to ãmarõ! Merẽ yũ átipeyo yaparoya yua,” ï ocajoroyawũ bũsũrique. ¹⁸ Bairo cabũsũro bero, tocãrõã bũtiore cabũpo yaberije yabewũ. Capee bũsũrique ocajowũ. Bũtiore bũpo cũã pawĩ. ¡Tame, ati yepa cũã netõnũcãrõ majũ yuguiwũ yua! Diwatoa ùno ati yepare camasã na caãnijũgoro berore, tocãrõ tutuaro yepa yuguiñaesupa. ¹⁹ Bairo cayuguiro yua, capairi macã Babilonia ãnatõ itia sero majũ yuguiwẽsoarũ. Tunu bairo ati ùmũrecóopũ caãnie macãã cũã pewẽpeticoarũ. Dios, Babilonia macããna roro majũ na caátĩãnirẽ tũgoñabocãri popiye na baio joroque na átigu baiwĩ. Roro na mena asianetõrĩ ti macã

capairi macã macããnarẽ vino carorije capũnirĩjẽ majũrẽ na etio joroque caácure bairo roro na átibuitipacogũ baiwĩ. ²⁰ Tunu bairoa apeyera, riapũ caãnie yucũpoari, bairi ati macãñucũrõ cũã yasipeticoapũ. ²¹ Tunu bairoa umurecõopũ caatie oco weta cuiri cayũsuarije ati yepa nipetiropũ wẽwũ. Tie pũame cuarenta kilos cãrõ netõrõ canucũrĩ cuiri majũ wẽwũ camasã buire. Bairo roro majũ tie narẽ cawẽpearo ññarĩ yua, camasã pũame Diore rorije majũ cũ tutimacãwã. Roro majũ na átibuitipacowĩ Dios ti macã capairi macã ãnatõ macããnarẽ yua.

17

Condenación de la gran prostituta

¹ Tie cabairo bero, atore bairo baiwũ tunu. Jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ caãnacãũ caãna, capũnirĩjẽ jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã bapaarire capobatoewãtana mena macããcũ jĩcãũ ángel yutũ etawĩ. Bairo yutũ etari, ñiwĩ: “Tiaya mai yũ mena. Mũ ñiñopa carõmio, caĩmũna mena roro caátiepenucũõrẽ Dios roro bopacooro cõ cũ caátipeere. Oco bui, riapũ caruiore roro cũ caátipacopeere mũ ñiñopa,” ñiwĩ. ² “Cõ, carõo mena, quetiuparã ati umurecõo macããna reyes na rupaũ caborore bairo roro átiepenucũwã. Roro majũ cõ rupaũ cõ caátieperije mena na átimecũõ epenucũwõ ati yepa macããna camasãrẽ. Roro áco cõ caeticũmurĩjẽ use oco mena na átimecũõ epenucũwõ camasãrẽ,” ñi quetibũjũwĩ ángel, caĩmũarẽ caepeo cõ cabairijere.

3 To bero Espíritu Santo cū camasĩōrĩjē jūgori qũēguericarore bairo yu caĩñarōpũ yu caĩñaata yua, desierto camasã manopũ yu necoámí ángel. Topũ ñiñaroyawũ jĩcãō carōmio moecũ monstruo cajũãũ bui caruiorore. Cũ, monstruo pũame Dios cū caĩñajesoetie patore cū rupaure woaturique cacũgopũ ãmi. Jĩcã wãmo peti pũga pēnirō cãnacãã majũ rupoocũmi. Tunu bairoa ti rupo nipetiro pũga wãmo petiro cãnacã majũ jawiicũpũ. 4 Cō, carōmio, monstruo bui caruio pũame jutii cajũãpuarije apeye cajũãrĩjē mena asuyaro jãñarĩqũecũmo. Tunu bairoa cō rupaure capee wãmagariquesũmo: Oro mena, ãtã rupaaca caroa caasiyarije mena, ãtããcã caroa cabotirije mena wãmagawō. Pairo tie ũnierē cō rupaupũ busawō. Apeyera cō wãmopũ copa jotũ oro mena qũēnorĩcãrũre cūgoruiwō. Ti rupaure tocãnacã wãme carorije Dios cū cateerije majũ jãñawũ. Carorije cō rupaũ jūgori caũmũna mena roro cō caátinucũrĩjē cũã ti rupaũ ãnicōñarōrē bairo jãñawũ. 5 Tunu bairoa cō riapoa buire itia wãme ãmũ woaturique caĩñaña manie majũ. Atore bairo ĩ tusawũ: CAPAIRI MACÃ BABILONIA, CAŪMŪARĒ CAÁTIROTIEPERÃ RÕMIRĪ PACO, BAIRI NIPETIRO CAROARÃRĒ CATEERIJJE PACO, ĩ woaturique tusawũ cō riapopũre. 6 Tere ñnarĩ bero yua, yu tũgoñamasacati rocajowũ. ¡Tame, cō pũame Dios ya poa macããna cō capajĩãrericaã rii mena cũmumecũō baiwō! Jesús yaye quetire na caquetibũarije jūgori cō capajĩãrericaã yaye rii mena cũmumecũō baiwō.

Bairo cō cabairijere ñnarĩ yu pũame yu acũanetōsoapũ. 7 Bairo yu cabairo ñnarĩ yua, ángel

ꝑꝛame ñiwĩ: “¿Nopẽĩ miñaacꝑꝛayati, tame?” ñiwĩ. “Mai, mꝛ yꝛ quetibꝛꝛꝛ masĩõgꝛ cõ, carõmio, cõ cabaiãnierẽ. Tunu bairoa cõ carui monstroo, jĩcã wãmo peti ꝑꝛga pẽnirõ cãnacã majũ, ꝑꝛga wãmo petiro cãrõ majũ cajawiicꝑꝛ cũ cabaiãnie cũãrẽ mꝛ yꝛ quetibꝛꝛꝛ masĩõgꝛ,” ñiwĩ. ⁸ Bairi yua, bairo ñiwĩ: “Cũ, monstroo caroogꝛ, mꝛ caĩñꝛꝛ ꝑꝛame tirũmꝛꝛꝛ atore caãnimirĩcũ niñami. ãmerẽ baiꝛꝛꝛ maami mai. ãmerẽ manimicũã, cabero caũcũãrĩ operꝛ caãniatacꝛ wãmuetagꝛmi, peero caũpetietopꝛ cũ cayasimajũũ á páro jũgoye yua. Cũ, monstroore iñarã, ati yepa macããna camasã qũĩña acꝛacoagarãma. Ati mꝛrecóo Dios cũ caqũẽnojũgori rũmꝛꝛĩna Dios ya tutiꝛꝛ na wãme catusaena cũrẽ iñarã, qũĩña acꝛacoagarãma. Cũ, monstroo tirũmꝛꝛꝛ caãnacũ, cabero tunu caátĩꝛꝛꝛ qũĩñarã, qũĩña acꝛacoagarãma,” ñi quetibꝛꝛꝛwĩ ángel.

⁹ Bairi ñinemowĩ tunu ángel: “Atie yꝛ caquetibꝛꝛꝛije cabꝛgoro macããjẽ mee niña. Ni ùcũ cariape catũgoñarĩqũẽcꝛꝛ, catũgojĩãti majũ tũgoꝑeyorique niña: Jĩcã wãmo peti ꝑꝛga pẽnirõ cãnacã rꝛꝛoo ꝑꝛame jĩcã wãmo peti ꝑꝛga pẽnirõ cãnacã ùtã buri carõmio cõ caruirijere cõñarõ baiya. Tunu bairoa ti rꝛꝛoo, jĩcã wãmo peti ꝑꝛga pẽnirõ cãnacãũ caãna reyes quetiuparãrẽ na ãnicõñarõ baiya. ¹⁰ Bairi na, quetiuparã reyes, jĩcã wãmo peti ꝑꝛga pẽnirõ cãnacãũ caãna mena macããna jĩcã wãmo petiro cãrõ merẽ yasipeticoama. ꝑꝛgarã yua rꝛsayama. Jĩcãũ ãme ati yũteare quetiupꝛꝛ reyre bairo niñami. Aꝑei quetiupꝛꝛ ꝑꝛame mai etaetiyami. Cũ, quetiupꝛꝛ, na tꝛsꝛ etꝛ, yoari yũtea quetiupꝛꝛ

ãniãmerĩgumi. Yoaro mee yasicoagumi. ¹¹ Moecũ monstroo cajũgoyepũre caãnimirĩcũ ãmerẽ camácũ cũã quetiuparũ rey niñami. Jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ quetiuparã caãna bero macããcũ quetiuparũ rey niñami cũ cũã. Cũ mena jĩcã wãmo peti itia pẽnirõ majũ niñama yua quetiuparã reyes. Tunu bairoa cũ, monstroo pũame aperã quetiuparã jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ mena macããcũ niñami. Cũ pũame yua, yasi majũũ ácú baiyami. Cũ tũsaye niña yua.

¹² “Apeyera tunu pũga wãmo petiro cãnacã jawii mũ caĩñaataje pũame aperã quetiuparã pũga wãmo petiro cãnacãũ caãnarẽ cõñarõ baiya. Na pũame mai quetiuparã reyre bairo jããetĩñama. Bairãpũa quetiuparã reyre bairo na cajããrĩ rãmũrẽ jĩcã hora cãrõã rotimasĩgarãma. Torea bairo monstroo cũã na mena jĩcãrõ yoaro mea rotimasĩgumi. ¹³ Bairi yua, pũga wãmo petiro cãnacãũ caãna quetiuparã na majũ jĩcãrõrẽ bairo tũgoñaqũẽnorĩ monstroo cũ carotijũgoro bogarãma. Cũ catutuarije, cũ carotimasĩrĩjẽrẽ cũ átirotigarãma. Na pũame cũ rocare rotimasĩgarãma. ¹⁴ Bairo na, quetiuparã, monstroo mena neñarĩ Dios macũ Cordero mena ãmeo qũẽgarãma. Bairo cũrẽ na caãmeoqũẽmiatacũãrẽ, Cordero pũame na netõ nũcãcõãgumi. Dios yarã caãniparã cũ cabesericarã cũrẽ caĩroarã mena na netõ nũcãcõãgumi Cordero, na, quetiuparãrẽ yua. Torecũna cũ, Cordero, cabũgoro macããcũ mee niñami. Cũ roque quetiuparã quetiuparũ majũ niñami. Quetiuparã reyes quetiuparũ rey majũ niñami,” ñi quetibũjũwĩ ángel.

¹⁵ Bairo ñi quetibũjũri bero, ñinemowĩ tunu ángel: “Carõmio caũmũarẽ caepepaio cõ caruiataje oco

m̄ caĩñaataje p̄ame camasãrẽ ïcõñarõ baiya. Camasã na caãni macãã, apeye b̄s̄ri majã, tocãnacã yepaa macããnarẽ ïcõñarõ baiya. ¹⁶ Bairi apeyera monstroo ya jawiire bairo p̄ga wãmo petiro cãrõ caãniatana quetiuparã reyes cõ, carõmio, caróore cõ teejãñugarãma yua. Cõ rocacõãgarãma. Capee cawapacutiere cacũgomirĩcõrẽ yua jutii mácõ cõ átirocacõãgarãma. Bairo átiyaparori, cõ riire ugarecõãgarãma. Bairo átiri cõ ãnacõ rii carusaata, peerop̄ joere peyocõãgarãma yua. ¹⁷ Dios p̄ame cã caborore bairo na átio joroque ï, na yerip̄tore bairo na átirotiḡmi. Bairo cã caátirotiroi yua, jĩcãrõrẽ bairo tũgoñarĩqũẽ cutiri, reyre bairo na caãnierẽ jãnacõãgarãma. Monstroo jetore yua, na carotimasĩmiatajere cã átirotigarãma. Dios tore bairo na caáto, cã cabori yutea capetietarop̄tore bairo átijãnagarãma. ¹⁸ Bairi cõ, carõmio, m̄ caĩñaataco p̄ame capairi macãrẽ nicõñao baiyamo. Cõã niñamo Babilonia capairi macã. Ti macã p̄ame ati yepa macããna reyes quetiuparãrẽ roro na átio joroque áp̄ carorije ti macã macããjẽ mena yua,” ñi quetib̄j̄wĩ ángel caróo carõmio ȳ caĩñaataco cõ cabairijere.

18

La caída de Babilonia

¹ Atiere ȳ cã caquetib̄j̄uro bero, ñiñajoroyaw̄ apeĩ ángel m̄recóop̄i caruiacúre. Tutuaro carotimasĩ majũ ãmi. Bairo cã catutuarije, cã caasiyabatorije p̄ame ati yepare busuta cũmuetaw̄ yua. ² Cã yua, b̄s̄rique tutuaro mena atore bairo ï awajajowĩ:

“¡Merẽ yasicoaya, merẽ yasicoaya capairi macã Babilonia ãnatõ!

¡Carorã, wãtĩ yeri pũna na caãni macã jẽñacoaya!
Capããrã carorã caãno cãrõ na caãni macã majũ jẽñacoaya.

Carorã waibutoa moena, masateeri majã na caãni macã jẽñacoaya.

³ ¡Tame, roro majũ baiwã ti macã macããna!

Roro ti macã macããna na rupaꝝ caborore bairo na caátie mena ati ꝱꝱꝱꝱꝱꝱ macããna camasã poarire na átímeꝱꝱwã.

Na caátie na ꝱgaripeao joroque roro na átijũgoyeꝱꝱma ti macã macããna.

Carõmia caũꝱꝱarẽ na caátieꝱꝱẽõrõrẽ bairo ti macã macããna cũã ati ꝱꝱꝱꝱꝱꝱ macããna reyes quetiuparãrẽ roro na átijũgoyeꝱꝱma.

Tunu bairoa nuniwapatari majã cũã Babilonia macããna roro na caáti wapatirerije mena jũgori paio cadineroꝱꝱna majũ jẽñawã,” ĩ busũwĩ ángel.

⁴ Tunu apei ꝱꝱꝱꝱꝱꝱ cũ cabusujorijere yu tũgowꝱ. Bairo ĩ ocajowꝱ:

“Mũjãã, yu yarã, yu ya poa macããna caãna tãmurĩ witiya ti macããrẽ.

Ti macãrẽ ãmerĩcõãña tocãrõã. Mũjãã cũã ti macã macããna na caátie mũjãã ĩñacõrẽ.

Bairo narẽ ĩñacõrĩ roro mũjãã caápata, mũjãã cũã roro tie wapa mũjãã tãꝱogarã.

Roro ti macã macããna na caátie wapa na catãꝱorjẽ mũjãã etare.

⁵ ¡Tame, paio majũ ñiña roro na caátianajẽ cutie ti macãrẽ!

Bairo roro na caátie p̄ame jĩcã puti jeneñoata,
 ⲙⲏⲏⲉⲥⲟⲃⲟⲣⲏ tujuaetaro cãrõ majũ etabu-
 jioro.

Bairo roro majũ na caátie ãñarĩ na yaye wapa na
 rei átiyami Dios yua.

⁶ Bairi ti macã macããna aperãrẽ roro na caátatore
 bairo roro na tãⲙⲟⲱⲟⲁto na cãã ãmerẽ.

Narẽ roro na caátibuitiricaro netõjãñurõ buipearo
 roro na tãⲙⲟⲱⲟⲁto ti macã macããna.

Aperãrẽ p̄nietirã na caq̄ũenorĩq̄ũẽ ocore p̄gani
 cãrõ nemojãñurõ p̄nirĩjẽ átiri na tĩãrãrẽ
 bairo roro na ása na cããrẽ na yaye wapa.

⁷ Ti macã macããna roro tãgoñarĩq̄ũẽ cutiri tãgoña
 botiowã.

Camecũrãrẽ bairo tãgoñarĩq̄ũẽ cutiri yua, na ca-
 borije netõjãñurõ apeye ùnierẽ wapatirewã.

Tore bairo na caátieperica tãnia na cãã roro popiye
 tãⲙⲟⲱⲟⲁrĩ na yapapuáto ãmerẽ yua.

Bairãp̄ⲏⲁ, atore bairo ã tãgoñamigarãma na yerip̄ⲏ:
 ‘Atoa caroaro majũ jãã ãnicõãña.

Jĩcãõ quetiupao reina cõ caruireore bairo caroaro
 majũ jãã ãniña.

Carõmio cawapeaore bairo mee jãã ãniña.

Bairi di r̄ⲙⲏ ùno roro jãã tãⲙⲟⲱⲟⲁetigarã,’ ã
 tãgoñamigarãma.

⁸ Bairo na catãgoñabotiorije jũgori yua, jĩcã r̄ⲙⲏⲁ
 capee roro na catãⲙⲟⲱⲟⲁree na etagaro:

Riarique, bopacooro tãⲙⲟⲱⲟⲁrĩq̄ũẽ, ⲁⲏⲁ riarique na
 etagaro.

Peero mena joe ecogarãma. Dios roque na netõrõ
 catutuaⲏ majũ niñami.

Cã, Dios, Quetiup̄ⲏⲁ majũ caãcũ ãnirĩ roro na
 tãⲙⲟⲱⲟⲁ joroque ãmerẽ na átiyami yua.”

caĩquetibujorije busuriquere yu tũgowu
 утѣресóрѣ.

⁹ Bairi Babilonia macã macããna mena roro na
 rupaу caborore bairo caátiepericarã quetiuparã ati
 yepa macããna reyes ti macã cayasiro ñnarĩ oti-
 macãgarãma. Na caborije netõjãñurõ cabugoroa
 apeye ti macã macããjêrẽ cawapati eperericarã
 nipetiro ti macã yasiro caũbusewãmuátiere ñnarĩ
 bopacooro otimacãgarãma. ¹⁰ Bairo ti macã roro
 caũyasirijere ñna uwiri yua, jõpũã tuacõãgarãma.
 Торуа tuari atore bairo ñgarãma:

“¡Ade tame, roro bopacooro majũ Babilonia ca-
 pairi macã ãnatõ tãmuõña yua!

Catutuari macã cañnimiata macã roro majũ ãmerẽ
 tãmuõña yua.

‘Roro majũ baigaro ti macã,’ marĩ caĩtĩpaure ti
 macã cayasipee etaya yua,” ñ otiusagarãma.

¹¹ Aperã nuniwapatari majã ati yepa macããna
 cũã torea bairo ñ yapapuagarãma. Bopacooro
 cabairijere ñnarĩ ti macãrẽ otimacãgarãma: “Marĩ
 canuniñesẽãrĩjêrẽ noa ñna wapatienama yua,”
 ñrã, butioro ti macã ãnatõrẽ otiusagarãma. ¹² Na
 pũame atiere ti macãrẽ nunirĩ wapatanucũñupã:
 Orore, ãpõã platare, ãtã rupaaca caroa cabau-
 rijeacarẽ, ãtã caroa cabotirije perlare, jutiipãirĩ
 caroa majũ lino mena qũẽnoriqũêrẽ, jutii ca-
 jũãpuarijere, jutii caroa esemenirĩjẽ, cajũãrĩjẽ cũãrẽ
 caãno cãrõrẽ nuninucũñupã. Tunu bairoa yucu
 caroa cajutiñurĩjẽ cũãrẽ caãno cãrõ nuninucũñupã.
 Tunu bairoa apeyera marfil mena caroa majũ
 paaqũẽnoriqũêrẽ, yucu caroa mena qũẽnoriqũêrẽ,
 ãtã bronze mena qũẽnoriqũêrẽ, ãpõã hierro mena
 qũẽnoriqũêrẽ, apeye ãtã mármol na caĩrĩjẽ mena

na capaaqũēnorĩqũē ũnie caãno cãrõrẽ nuninucũñupã ti macãpũre. ¹³ Tunu torea bairo nuni ñesẽãnucũñupã ugarique cũãrẽ: Ugarique canela cawãmecutiere, ugarique jãasurique cajutiñurĩjẽrẽ, apeye cajutiñurĩjẽ werea ũnie cũãrẽ, o apeye caroa cajutiñurĩjẽ ũnie mirra cũãrẽ, tunu bairoa wãmagarã rupaa turique cajutiñurĩjẽ cũãrẽ nuni ñesẽãnucũñupã. Bairi tunu etirique use ocore, ugarique roarique usere, trigo wetare, bairi trigo carupa rupaa cũãrẽ nuni ñesẽãnucũñupã. Torea bairo nuni ñesẽãnucũñupã: Waibutoa caapeye ũmarã cũãrẽ, wecua oveja nurĩcãrã cũãrẽ, caballo cũãrẽ, caaturi rupaa caballo na caũmarĩ rupaa cũãrẽ nuni ñesẽãnucũñupã. Bairi, tame, camasã paacoteri majã ũna cũãrẽ moenarẽ bairo na wapatiepe ñesẽãnucũñupã. Tore bairo na canuniñesẽã nucũmirĩqũẽrẽ ti macãrẽ dope bairo nunimasĩẽtĩgarãma yua.

¹⁴ Bairo na, canunimasĩẽtĩparã ãnirĩ ti macãpũ canuni wapatamirĩcãrã yua, atore bairo ï otiusagarãma ti macãã ãnatõrẽ:

“¡Ade tame, mujãã Babilonia macããna mujãã yasi-majũcoaya ãmerẽ yua!

Yucã rĩca caroa majũ mujãã caugajesorijere bairo caroa mujãã cacũgomiataje cãã yasipeti-coaya ãmerẽ yua.

Nipetiro paio cawapacatie mujãã cawapatamiataje, bairi caroaro jesoroa mujãã cacũgoãnimitaje cãã yasipetimajũcoaya.

Tame, tie pugani baunemoetigarõ,” ï usagarãma, ti macã ãnatõ cayasiro ññarĩ yua.

15 Bairo tore bairo na cacūgorijere canuniwataricarā, o aperā ti macā jūgori paio cadinerocuna majū cajēñarīcārā cūā, jōpūā ti macā cayasiro ñnarī oti usagarāma. Roro majū ti macā ānatōrē Dios cū caátiyasiorijere ññauwiri jōpūā bopacooro ti macā ānatōrē oti usagarāma. 16 Bairo ñgarāma:

“¡Ade tame, roro bopacooro majū capairi macā ānatō tāmnoña yua!

Ti macā caroa macā majū nimiap̄.

Carōmio, caroa jutii lino mena qūēñorīqūērē cajāñaruioe bairo caroa macā nimiap̄.

Jutii cajūāpuarije, caroa cajūārījē cajāñaoerē bairo nimiap̄.

Carōmio, caroa oro mena, perla mena, bairi ūtā cabotiri rupaaca mena cawāmagaatacore bairo caroa macā nimiap̄ ti macā.

17 Bairo caroa macā majū nimirōcūā, jāmerē yua, caño t̄saroa ti macā cañimiataje capee cawapacutie mena jīcārōā yasicoaya!” ĩ usagarāma, ti macā cayasiro ñnarī yua.

Tunu bairoa nipetiro ria capairiya macā cūmuu capaca cūmuu quetiuparā, aperā ria capairiya t̄nirē riap̄ caāñesēārī majā, aperā ti cūmurē paacoteri majā cūā jōpūā tuari ñña ānigarāma. Nipetiro riap̄a tocānacā rūmua tuari capaacōā ninucūrā roro cabairijere ñnarī jōpūā ññajocōā nigarāma. 18 Bairo ti macā ānatō caūrījē buserire ñnarī, atore bairo ĩ awajagarāma: “¿Di macā, ape macā, caroa macā capairi macā majū to aññuparī? ¿Di macārē ĩ cōñamasā mano!”

19 Bairo ĩ yapapuari yua, na r̄p̄oa buirire ōwārē

maapeogarãma. Bũtioro bopacooro ti macã ãnatõrẽ oti macãgarãma. Bairo ĩ otiawajagarãma:

“ĭAde tame, roro bopacooro majũ capairi macã ãnatõ tãmuõña yua!

Ti macã jũgori nipetiro marĩã riare cũmuu mena cañesẽãrã paio marĩ wapatanucũwã.

Ti macã cañnie cawapa pacarije mena paio marĩ wapatanucũwã.

ĭAmerẽ yua, caño tũsaroa, ‘Roro majũ baigaro ti macã,’ marĩ caĩtĩpaure ti macã yasicoaya!’ ĩ otĩsagarãma, ti macã cayasiro ĩñarĩ yua, ñi quetibũjwĩ ángel.

20 Bairo ñi quetibũjũ yaparori bero, bairo ĩnemowĩ:

“Bairi mũjãã, mũmrecóo macããna, ti macã cayasiro jũgori ãmerẽ mũseanirĩ ãña.

Mũjãã nipetiro Dios ya poa macããna mũseanirĩ ãña ãmerẽ.

Mũjãã, apóstolea majã, bairi profeta majã cũã mũseanirĩ ãña.

Ti macã macããna mũjããrẽ roro na caátaje wapare ãmerẽ Dios caroaro mũjãã ãmebojayami.

Bairi caroaro mũseanirĩ ãña mũjãã nipetiro yua, ti macãrẽ cũ cayasiro jũgori,” ĩwĩ ángel.

21 Tocãrõã yua, jĩcãũ ángel catutuau majũ buiaetari jĩcã ãtãrẽ newãmũojowĩ. Ëtã oricare wãĩãrĩcãrẽ bairi tii cañniarẽ newãmũojowĩ. Tiare yua ria capairiyapũ werocañua jori, atore bairo ĩwĩ:

“Tia ãtãrẽ bairo ti macã capairi macã Babilonia ãnatõ riapũ rocañua rujoecogaro.

Pũgani baunemoetigaro yua.

22 Bairi yua ti macã átawããrĩpũ di rãmũ ũno arpare parique ũnie, tõrõã putirique ũnie o trompeta mena putirique ũnie basa ocaro ocajoetigaro.

Tunu bairoa tocãnacã wãme caroa ũnierẽ capaaqũeno ãnimirĩcãrã cũã jĩcãũ ũcũ manigarãma.

Tunu bairoa ti macã macããna ãtã tii na caorica wãĩã ocajonucũriqũe ũnie cũã tãgonemoa mano yua.

23 Tunu bairoa jĩcã ũno jĩñaworica caũbusuworije ũnie cũã bauetigaro ti macãrẽ.

Tunu bairoa na cawãmojiyari rãmũ caãno na caboserũmũ qũenoawaja ãninucũataje ũnie cũã ocajonemoetigaro.

Nipetiro ti macã macããna na causeanimiataje manigaro yua.

Ti macã macããna nuniwapatari majã ati yepa macããna catutuarã majũ caãnimirĩcãrã na caãnimiatacũãrẽ, ti macã yasicoagaro.

Na pũame roro majũ camasãrẽ na ãtoepewã.

Ati yepa macãã poari nipetiro camasã poarire carorije na camasĩrĩjẽ mena na ãtoepewã.

Bairi ti macã macããnarẽ na reyami Dios yua,” ã busuwĩ ángel.

24 Ti macã Babilonia macããna roro majũ Dios yarã profeta majãrẽ, bairi Dios ya poa macããna caãna cũãrẽ na pajĩãre ãninucũñupã. Nipetiro ati yepapũre capajĩãecoricarã cũãrẽ Babilonia macããna jetoa tore bairo roro na ásupa.

Nipetiro m̄jãã cūrē caĩroarã, cūrē canucũbugori
majã cũ basapeoya,” ĩ ocajow̄n busarique.

La fiesta de las bodas del Cordero

⁶ To bero ȳn tũgonemowũ tunu capããrã ca-
masã busarique paio mena na cabusucajorore
bairo caĩrĩjērē. Poero paio cabusucajorore
bairo busuw̄n. B̄po parique paio tutuaro mena
cabusurijere bairo tutuaro caocajorãrē ȳn tũgow̄n.
Bairo ĩ ocajowã:

“¡Marĩ Quetiupare cũ marĩ basapeoto!

Ãmerē marĩ Quetiup̄n Dios ñe ũnie carusaecu catu-
tuap̄n majũ cũ carotimasĩjũgoroi cũ marĩ bas-
apeoto.

⁷ Cordero ya bose rũm̄n merē etacoaya.

Cũ yarã cũ ya poa macããna mena cũ caãnipa rũm̄n
etacoaya.

Jĩcãũ caũm̄n cũ cawãmojiyari rũm̄rē bairo bose
rũm̄n etacoaya yua.

Cũ n̄mo caãnipaore bairo Cordero yarã caroaro
qũẽnoyurã átiyama.

Bairi ãmerē marĩ useanito.

Marĩ yerip̄n tũgoña useanirĩ cũ marĩ ĩroáto.

⁸ Jĩcãũ n̄morē bairo caãna Cordero yarã p̄ame
caroa jutii lino mena qũẽnorĩqũẽ, caugueri
manie, caasiyarijere jãñarã átiyama.

Bairina, tie jutii caroa majũ lino mena qũẽnorĩqũẽ
p̄ame Dios yarã caroarã caãna roro
caãperã na caãnajē cãtiere ĩcõñarõ baiya,” ĩ
busucajowã m̄nrecóop̄n.

⁹ To bero ñiwĩ tunu ángel: “Atie Dios cũ caĩrĩjērē
woatuya: ‘Useanirĩ na ãmarõ noa ũna Cordero cũ
cawãmojiyari bose rũm̄n caãno na capiijoricarã
p̄ame,’” ñiwĩ. Tunu ñinemowĩ ángel: “Atie m̄n

cawoatujeataje cariapea Dios cũ cabusarije majũ niña,” ñiwĩ.

10 Bairo cũ caĩrõ, yu ruame yu ruo patuuri mena yu etanumuwũ ángel ruori tuu, qũiroagu yua. Bairo yu caáto ñnarĩ, bairo ñiwĩ: “Tame, yure tore bairo ápericõãña. Yu cũã mureã bairo caãcũ Dios yu cũ paabojari majõcu yu añiña. Mu yarã aperã Jesús yaye queti cũ caquetibũcũrĩqũerẽ cajãnaenarẽ bairo yu cũã Dios paabojari majõcu yu añiña. Bairi yure ñroaticõãña. Dios roquere tore bairo qũiroaya,” ñi quetibũwĩ ángel.

Tie Jesús cũ caquetibũcũrĩqũerẽ ruame caroaro jĩcãrõ tũni profeta majã Dios yarã na quetibũ masĩõ joroque caátie niña.

El jinete del caballo blanco

11 Cabero umarecõo carãncãetarore ñiñajowu. Bairo umarecõoru carãncãetaro yua, jĩcãũ caballo caboti majũ, cũ bui capesau camasocu mena baujaetanũcãwĩ. Cũ, caballo caboti bui capesau ruame atore bairo wãmecumi: “Cũ Caĩrõrẽã Bairo Jĩcãrõ Tũni Caácu, Caãnorẽ Bairo Cariape Caácu,” wãmecumi, ruãga wãme. Caroaro cariape carotimasĩ cariapea cũ warana cũãrẽ caãmeoqũemasĩ añirĩ tore bairo wãmecumi. 12 Cũ, caballo bui capesau caapee ruame peero caũwitiarije cãrõ paio asiyawu. Cũ ruo buiru capee quetiurau cũ capesarije ñnie coronarẽ pesawĩ. Tunu bairoa jĩcã wãme woaturique camasĩã manierẽ cũgowĩ. Cũ jeto tie woaturiquere masĩwĩ. 13 Tunu bairoa jutiuro riuru catuatatore jãñawĩ. Cũ wãme yua atore bairo woaturique ãmu: “Dios Yaye Quetire Caquetibũuri Majõcu” wãmecumi. 14 Cũ berore cũ

usawã pajĩarĩ majã umarecõ macããna. Jutii caroa caugueri manie lino mena qũenorĩqũẽ cabotirije majũrẽ jãñawã. Na cũã caballoa cabotirã bui pesari cũ usawã. ¹⁵ Cũ riseropũ ñosẽrĩcãpãĩ caoripãĩ majũrẽ cũgowĩ. Tipãĩ mena ati yepa macããna camasã poarire cũ cacãmitupapãĩ ãmũ. Tipãĩ cacũgou ãnirĩ tutuaro jĩcãrõ tũni rotimasĩ ãnigũmi. Use ocore ripe jei, cũ rãpori mena tutuaro pea abori caácure bairo tutuaro na átiri na ññabesegũmi camasãrẽ. Roro majũ na átigũmi. Aperãrẽ use oco carorije nimarẽ bairo caãnierẽ na etio joroque caácure bairo roro na átipacogũmi. Dios nipetiro carotimasĩ ñe ùnie carũsaecũ asiari tore bairo cũ caátirotirijere na etio joroque átigũmi. ¹⁶ Cũ, caballo caboti bui capesamũ pũame jutiiro cayoaro cũ cajãñarõ, cũ isepũto buire atore bairo woaturique cũgowĩ: QUETIUPARÃ CAÃNA QUETIUPAË MAJÛ NIÑAMI, QUETIUPARÃ REYES QUETIUPAË REY MAJÛ NIÑAMI, ñ woarique tusawũ cũ isepũto buire.

¹⁷ Tie bero ñiñaroyawũ tunu jĩcãũ ángel muipũ umareco macããcũ tũpũ canucũũrẽ. Cũ pũame busũrique tutuaro mena nipetiro aa majã ùna carii caugarã cawũrãrẽ na awaja piineñojowĩ. Bairo na ñwĩ: “¡Tiaya, neñarasá mũjãã cũã! Dios paio cũ caugarique pajĩarĩjẽrẽ ugarasá. ¹⁸ Quetiuparã reyes, bairi pajĩarĩ majã quetiuparã riire ugarasá. Tunu bairoa caũmũna catutuarã rii, caballoa rii, bairi caballoa bui capesamiatana rii cũãrẽ ugarasá. Nipetiro Dios cũ careparã riire ugarasá. Paacoteri majã, bairi na quetiuparã, cawĩmarã cabũtoa cũã nipetiro riire ugarasá,” na ñ piineñojowĩ ángel cawũrã ugari majãrẽ.

19 Bairo cū caĩrõ bero yua, ñiñajowu. Tame, moecū monstroo, bairi quetiuparã reyes ati yepa macããna cūã na ãmua pajiãrĩ majã mena neñarã baiwã, pajiãgarã. Caballo caboti bui capesau, cū ãmua pajiãrĩ majã mena caãcūrẽ cū ãmeo qũëgarã, neñarã baiwã. 20 Bairo na caneñarõ yua, caballo caboti bui capesau pũame moena pũgarãrẽ na ñewĩ. Monstroo, bairi apei cū yaũ profeta mee caãcū caĩtopai mena na ñewĩ. Mai, cū, profeta caĩtopai pũame caĩñaña manie caacũorije ũnierẽ monstroo cū caĩñajoropũ camasãrẽ caáti ññoĩcũ ãmi. Tie cū caáti ññomasĩrĩjẽ mena, cū, caĩtopai pũame camasãrẽ caĩtoepericũ ãmi. Bairo na ĩtori yua, monstroo ya wãmerẽ na riapoa, o na wãmopũ na cawoaturotircũ ãmi. Tunu bairoa cū caátijẽño ññomasĩrĩjẽ jũgori cū monstroore bairo cabauũ na cawericũ cũãrẽ na ĩroao joroque caátacũ ãmi. Bairi yua, monstroo cū caĩtopai mena pũgarãpũrea na ñerĩ peero capairira caũrõpũ na weenerocañuacõã jowĩ caballo caboti bui capesau pũame yua. Cacatirãrẽã utabucũrere bairo azufre mena asuyaro caũrĩrapũ na recõãwĩ yua. 21 Bairo narẽ na reyaparori bero yua, aperã, na ãnana mena caneñamiatana pũamerã caballo caboti bui capesau cū riseropũ cawitiripãĩ yise mena na pajiãrepeyocõãwĩ. Bairo cū capajiãrerã camasã rii ãnajẽrẽ yua nipetiro ugarĩ majã cawũrã ugarepeyocõãwã. Aa ũna, yucaã ũna na rii ãnajẽrẽ ugarepeyocõãwã yua.

20

Los mil años

1 Bairo cabairijere yu cañnarõ bero, ñiñajowu tunu apei ángel unrecóoru caruiacure. Ope cañcũarĩ opere pãarĩcãrõ llavere cãgori ruiamí. Æpõãwẽ jiyaricawẽ cadena cũarẽ cũ wãmoru nerĩ ruiamí. 2 Tiwẽ cũ cacãgoriwẽ cadenawẽ mena dragõrẽ cũ jiyawĩ. Moecũ ãña caroagou cabucu cañijũgoatácu wãtĩ, o Satanás cawãmecucure cũ jiyawĩ yua ángel. Yoaro mil cũmaarĩ cãrõ majũ cũ jiyacũrocau ámi, camasãrẽ tocãnacã yutea cũ caĩtoetiparore bairo ã. 3 Bairo cũ jiyari bero yua, ope cañcũarĩ operu cũ rocajãjocõãwĩ. Bairo cũ rocajãjori ti ope jopere nebiatucõãwĩ. Nebiaturi bero, ti jopere apeye ñnie mena jũgoo biatucõãwĩ usuro majũ yua. Mil cũmaarĩ cãrõ majũ mai yoari yutea ati yepa macããna camasã poarire cũ caĩtoetiparore bairo ã, tore bairo cũ ámi. Bairo mil cũmaarĩ canetõrõ bero majũ yua, cũ pããwiyogumi tunu. Bairo cũ pããwiyomicũã, yoari yutea cũ ãnirotietigumi. Yoaro mee cũ rocamajũcõãgumi.

4 Ñiñanemoroyawu tunu trono ruirique capee cañnierẽ. Tie ruiriquepu caruirã cũarẽ na ñiñaroyawu. Na pũame camasĩrĩ majã, camasãrẽ ññabese masĩrĩqũerẽ caupaátana carotimasĩrã ãma. Tunu bairoa ñiñaroyawu Jesús yaye queti jũgori aperã na carũpoa patarericarã yeri ãnajerẽ. Jesús yaye queti bairi Dios yaye caroa quetire caroaro na catũgousarije jũgori na capajãrericarã ãnana yerire ñiñawũ. Na ãnana pũame monstuo, bairi cãrẽ bai cabauu na cawericu cũarẽ caĩroaetana ãma. Tunu bairoa cũ monstuo wãmerẽ na riapoapu o na wãmoru cũarẽ cawoatuecoetana ãma. Na pũame na capajãrĩcãrã nimirãcũã, Dios cũ cacatioricarã majũ ãma. Na cũã Jesucristo mena

mil cūmaarĩ majũ camasãrẽ carotiãni masĩparã ãma. ⁵ Mai, aperã Cristo yarã cariaricarã caãnarẽ na catioemi Dios. Mil cūmaarĩ canetõrõ bero roquere nipetiro na cationemogumi yua Dios. Mai, na p̄ame Cristo yarã, Dios cū cacatiojũgorã majũ ãna baiwã. ⁶ ¡Bairi useanirĩ na ãmarõ noa ãna Dios cū cacatio jũgoripaure cacatioecoricarã yua! Bairina merẽ Dios ya poa macããna mena macããna caãniparã majũ tuagarãma. Bairi useanirĩ na ãmarõ. Merẽ yua na p̄ame p̄ugani cãrõ carianemoetiparã tuacõãgarãma. P̄ugani caria nemorãrẽ bairo baietigarãma. Dios yarã sacerdotea majũ roque tuagarãma. Cristo yarã sacerdoteare bairo caãna majũ tuagarãma yua. Bairo catuarã ãnirĩ Cristo mena jĩcãrõ, mil cūmaarĩ majũ camasãrẽ na quetiuparãrẽ bairo na rotimasĩ ãnigarãma.

Derrota del diablo

⁷ Bairo mil cūmaarĩ canetõatato bero, Satanás wãtĩ p̄ame preso joricu caãniatacu preso wiy-oecogumi. Ti ope caũcũãrĩ operu caãniatacu pããwiy-oecogumi tunu. ⁸ Bairo ti operu caãniatacu witiitari, ati yepa macããna nipetiropu caãna camasã poarire na ãtoñesẽãũágumi. Gog apei Magog sawãmesyna cũãrẽ na ãtoũágumi. Na yarã pajĩãrĩ majã mena neñarĩ pajĩãgarã na coteáto ã, tore bairo na ãtoũágumi. Gog apei Magog yarã pajĩãrĩ majã p̄ame capããrã majũ nigarãma. Ria capairiya paputiro macããjẽ paa tãni majũ capããrã nigarãma.

⁹ Bairi na, nipetiro yua, ati yepa jesanucã petiropu ãñota ãmejoregarãma. Dios ya poa macããna na caãnipaũgure ãñotagarãma. Dios ya

macã cū camairĩ macãrẽ ãñotamigarãma. Bairo na caẽñota ãmejoremiatacũãrẽ, Dios ꝑame ı̄mı̄recóo macãã peero mena na ñojoere peyocõãgı̄mi. Jĩcãũ ı̄cũ rı̄sarı̄caro mano na joerepeyocõãgı̄mi wãtĩ Satanás cū caĩtoatanarẽ yua. ¹⁰ Bairo narẽ caĩtomı̄atacı̄ wãtĩ ꝑame yua ı̄tabı̄cı̄ara azufre mena caũrĩrapı̄ rocañı̄uaecogı̄mi. Monstruo apeı caĩtopai profeta mena na cū caweneroca ñı̄ajoricaropı̄na cū cũãrẽ cū rocagı̄mi Dios. Tira caũrĩrapı̄na yua tocãnacã rı̄mı̄na, ñamı̄i caãno cãrõ bopacooro tãmı̄ucõã ninucũgarãma. Di rı̄mı̄ ı̄no yerı̄jãetigarãma.

El juicio ante el gran trono blanco

¹¹ Cabero ñı̄ñajowı̄ tunu ruı̄ricaro trono capairore. Quetiupı̄na cū caruiro cabotı̄rore ñı̄ñajowı̄. To ruı̄ricarore carui cũãrẽ cū ñı̄ñajowı̄. Bairo topı̄ carui riape cū caĩñarõã yua, ati yepa bairı ı̄mı̄recóo cũã peticoapı̄. Caãno tı̄saroa yua yası̄majı̄coapı̄. Pı̄ganı noo ı̄nopı̄ baunemoepı̄. ¹² Bairo cabairo yua, tocãrõã ñı̄ñaroyawı̄ carı̄arı̄carã ãnanarẽ. Quetiuparã rotiri majã caãnimajı̄rã, aperã paacoterı majã ı̄mı̄arẽ bairo caãna cũãrẽ na ñı̄ñaroyawı̄. Quetiupı̄na cū caruiro trono riapere nucı̄wã. Bairo na canucı̄rõ papera tutiı̄rire pããwı̄ Quetiupı̄na ꝑame yua. Ape tuti cacaticõãniparã Dios yarã na caãno cãrõ na wãmerı̄rẽ cū cawoaturı̄ca tuti cũãrẽ pããwı̄. Bairo ti tutiı̄rire pããrı̄ bero yua, ti tutiı̄rı̄na caátaje woaturı̄que nipetı̄rı̄jere ı̄ñacõñarı̄ na ı̄ñabesewı̄. Dope bairo caroaro na caátajere, o roro na caátaje cũãrẽ jı̄cãrõ tı̄nia na ı̄ñabesewı̄ nipetı̄ro carı̄arı̄carã ãnanarẽ yua. ¹³ Bairı ria

capairiyapꝝ oco mena jǵgori cariaricarã cǘã catiri topꝝ ãma. Ati yepa jesaropꝝ cañnimirĩcãrã cǘã merẽ catiri topꝝ ãma. Bairi ria cariaricarã, aperã ati yepapꝝ cariaricarã cǘã nipetiro topꝝ jeto nicõñapeticõãwã. Na, nipetirore Quetiupapꝝ pꝝame dope bairo caroaro na caátajere, o roro na caátaje cǘãrẽ jĩcãrõ tãnia na ññacõñarĩ na ññabesewĩ. ¹⁴ Cabero riaricaro cawãmecatore, bairi cariaricarã na caño cǘãrẽ azufre mena caũrĩrapꝝ recõãwĩ Dios. Pꝝgani cãrõ marĩ cariaetiparore bairo ñ, peeropꝝ recõãwĩ yua. Bairi ti peeropꝝ caáná pꝝame cacatitunurĩcãrã nimirãcǘã, pꝝgani carianemorãrẽ bairo baiwã. Jĩcãni riari bero, tunu roro popiye rianemorĩcãrõ ãmꝝ ti peero. ¹⁵ To azufre mena caũrĩrapꝝ cacatiãniparã wãmerẽ woaturica tutipꝝ cawãmetusaena pꝝamerẽ na reñuajocõãwĩ Dios. Topꝝ tocãnacã rãmꝝa popiye bopacooro tãmꝝocõã ninucũgarãma.

21

El cielo nuevo y la tierra nueva

¹ Bairo tie cabaipetietaro bero, ñiñawũ yua cawãma mꝝmꝝrecóore. Tunu bairoa yepa cǘãrẽ cawãma yepa majũrẽ ñiñawũ. Cañnijǵgorica mꝝmꝝrecóo, bairi cañnijǵgomirĩcã yepa cǘã cayasipetiátato bero ãmꝝ. Ria capairiya, ria pꝝto cǘã yasicoapꝝ. Bairi tie cañnijǵgomirĩqũẽ cabꝝcꝝ mꝝmꝝrecóo cabꝝcꝝ yepa cǘã tocãrõã mamꝝ yua. ² Tunu bairoa ñiñaroyawꝝ macã caroa macã majũrẽ. Ti macã pꝝame cawãma macã Jerusalén ãmꝝ. Dios cǘ caññajoro mꝝmꝝrecóopꝝi caruiatíata macã majũ ãmꝝ. Caroaro qũẽnoyu peyocõãrĩcã

macã ãmũ. Jĩcãõ carõmio cõ manapũ caãnipaure caroa jutii jãñarĩ cõ cacoterore bairo caroa macã majũ ãmũ. ³ Tocãrõã yũ tũgowũ tutuaro bũsũrique quetiupãũ cũ caruiro tronopũ caatiere. Atore bairo ijoroyawũ bũsũrique: “Ãmerẽ Dios camasã mena niñami. Na mena tocãnacã rãmũa nicõã ninucũgũmi. Na, camasã, cũ yarã cũ ya roa macããna nigarãma. Cũ, Dios, cũ majũã na Quetiupãũ Dios nigũmi. ⁴ Cũ, Dios pũame nipetiro na caapee ocore paaregũmi. Bairi yua, narẽ di rãmũ riarique manigaro. Bopacooro bairique, otirique cũã manigaro. Roro pũnirõ tũgoñarĩqũẽ ãnie cũã manigaro yua. Cajũgoyepũ nipetiro wãme roro bairique caãnimirĩqũẽ peticoapũ. Bairi roro tãmũorĩqũẽ manigaro yua,” ĩ ocajowũ bũsũrique.

⁵ Bairo caĩocajoro bero, tronopũ carui pũame atore bairo ĩwĩ: “Yũa, nipetiro caãnimirĩqũẽrẽ cawãma jeto yũ átiwasoaya,” ĩwĩ. Bairo ĩ yaparori, ĩnemowĩ tunu: “Yũ caĩrĩjẽ cariapea cabairije majũ niña. Yũ caĩroarea bairo cabaípee majũ niña. Bairi yũ caĩrĩjẽrẽ woatuya,” ĩwĩ.

⁶ Bairo ĩrĩ bero, yũ pũamerẽ ñiwĩ: “Merẽ nipetiro yũ átipeyo yaparoetaya. Yũa, Alfa bairi Omegare bairo caãcũ yũ ãniña. Caãnijũgoripaũpũa caãnijũgoatãcũ carotimasĩ yũ ãniña. Tunu bairoa yua yũ ãniña nipetiro ati mũurecõo macããjẽ to petio joroque caátipãũ. Bairi ñeme jipiricarore bairo yũre cabonetõrãrẽ oco caroa caticõãnajẽ majũrẽ na yũ jogũ. Wapa jẽnirĩcãrõ mano na yũ jogũ. ⁷ Bairi ni ũcũ carorije átajere canetõnũcãũrẽ tie caroa cũ cacaticõã ninucũpeere cũ yũ jogũ. Bairo cũ jori yua, cũ Quetiupãũ Dios yũ ãnigu. Cũ pũame yũ macũrẽ bairo caãcũ nigũmi. ⁸ Aperã cañuena

roquere azufre mena caũrĩrapu na yu recõãgu: Aperãrẽ uwirã yure caĩroajãnapairã, yu yaye quetire carii catũgoena roque peeropu ágarãma. Tunu bairoa caasiapairã, camasãrẽ pajĩarĩ majã, roro aperã na rupau mena caátiepepairã, carorije cũmuañe ũnierẽ caátianipairã, bairi wericarãrẽ caĩroapairã, caĩtopairã cũa nipetiro azufre mena caũrĩrapu ágarãma. Topu na ũna carorãrẽ na yu recõãgu. Topure áná yua, pũgani cãrõ carianemorõrẽ bairo roro tãmuo âninucũgarãma,” ñi quetibũjũwĩ Dios.

La nueva Jerusalén

⁹ Bairo Dios yu cã caĩquetibũjuro bero, ángel jĩcãũ yu tũpu etawĩ. Jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacãũ jĩcã wãmo peti pũga pẽnirõ cãnacã wãme riariquere caátitusaátana ángelea mena macããcũ ãmi. Cũ pũame yũtu etari yua, bairo ñiwĩ: “Tiaya yu mena mai. Cordero numo caãnipaore mu ñiñopa,” ñiwĩ. ¹⁰ Bairo cã caĩrõ, Espíritu Santo yu cã camasĩõrĩjẽ jũgori qũẽguericarore bairo yu caĩñarõpu yu caĩñaata yua, capairi buro ãtã buro, caũmũarĩ burõpu yu necoámí ángel. Topu capairi macã Jerusalén macã caroa macã majũrẽ ñiñowĩ. Dios cã caĩñajoro, umarecóopui caruiatíata macã caroa macã majũ ãmu. ¹¹ Ti macã pũame Dios cã caasiyarije mena butiuro majũ asiyabatowu. Caroa ãtããcã caasiyarica cawapapacari-care bairo asiyawu. Ëtã jaspe cawãmecutia caasiyarore bairo asiyawu. Tunu bairoa ãñoorõ ñña ãmewiyoricarore bairo caroaro tusuri macã majũ ãmu. ¹² Tunu bairoa ti macãrẽ ãñotarica tũriro cũa pairo ãmũarĩ tũriro ãmu. Ti macã rupa macãrẽã

ẽñota ãmejorericarõ ãmũ. To ẽñotaricarõ pũame pũga wãmo petiro rũpore pũga pẽnirõ cãnacã jopee majũ jopeericũpũ. Tĩ jopeerire tocãnacã jopepũrea jĩcãũ jeto ángelea majã cotewã. Tunu bairoa tocãnacã jopepũrea Israel yepa macããna pũga wãmo petiro rũpore pũga pẽnirõ cãnacã poa caãna caãnijũgoricarã wãmerĩ tusawũ. Jĩcãũ wãme jeto jĩcã jopere woaturique tusawũ. ¹³ Bairi yua, atore bairo jopeeri weerique ãmũ: Muipũ cũ cawãmũatõre itia jope ãmũ. Muipũ cũ carocajãrĩ tua cũãrẽ itia jope ãmũ. Cawarua jope cũãrẽ itia jope ãmũ. Bairi ape nũgõã warua jope cũãrẽ itia jopea ãmũ. ¹⁴ Tunu bairoa ti macã ẽñotarica tũrirore cajũgo tutuaripũrĩre pũga wãmo peti rũpore pũga pẽnirõ cãnacã jeto ũtãpãrĩ cũjũgorique ãmũ. Tipãrĩpũre pũga wãmo peti rũpore pũga pẽnirõ cãnacãũ jãã, Cordero yarã, cũ cabesericarã apóstolea majã wãme tusawũ.

¹⁵ Mai, yũre caquetibũjũ ángel pũame jĩcãũ cõñarĩcũ oro mena qũẽñorĩcũrẽ cũgowĩ. Tii cõñarĩcũ mena ti macãrẽ cõñagũ ámi. Ti macã jopeeri, ti macã ẽñotarica tũriro cũãrẽ cõñagũ ámi. ¹⁶ Ti macã baparcãnacã nũgõãpũna jĩcãrõ tũni esari macã ãmũ. Bairi cayoarõ cũã, caesaro cũã jĩcãrõ tũnia yoawũ. Bairi yua, ángel pũame tii cõñarĩcũ mena cõñawĩ ti macãrẽ. Bairi dos mil doscientos kilõmetros cãrõ yoaro majũ cõñawĩ. Bairi ti macã cayoarõ ti macã caũmũarõ, ti macã caesaro cũã jĩcãrõ tũni jeto yoaro cõñawĩ ángel. ¹⁷ Ti macãrẽ cõñarĩ bero, ti macãrẽ ẽñota ãmejorerica tũriro cũãrẽ cõñañawĩ. Camasã ati yepa macããna cõñarĩcã wãmei cõñawĩ. Bairi tore bairo cũ cacõñata yua, sesenta y cinco metros cãrõ majũ

ũmũarõ ãmũ ti macã ãñotaricarõ.

¹⁸ Bairi tunu ti macã ãñota ãmejorericarõ pũame ãtã caroa jaspe cawãmecutie mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ. Ti macã pũame caroa majũ oro mena qũẽnõrĩcã macã ãmũ. Caroaro majũ uguerĩ mano ãñoorõrẽ bairo ãña ãmewiyorica macã ãmũ. Caroa macã majũ ãmũ. ¹⁹⁻²⁰ Bairi tunu ti macã ãñotarica tũrĩrore cajũgotutuarije ãtã caroa majũ mena na cacũjũgorique ãmũ. Tocãnacã wãmepũa ãtã rupaa cawapacutie mena wãmagorique ãmũ tipũrĩre. Atie ãnie caroa ãtã cawapacutie mena wãmagorique ãmũ:

Caãnijũgoro ti macã ãñotaricarõre cajũgotutuario jaspe mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Cabero macããtõ cajũgotutuario zafiro mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Pũgaro bero macããtõ ágata cawãmecutie mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Itiario bero macããtõ esmeralda cawãmecutie mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Baparcãnacãrõ bero macããtõ ónice cawãmecutie mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Jĩcã wãmo peti bero macããtõ cornalina cawãmecutie mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Jĩcã wãmo peti jĩcã pẽnĩrõ bero macããtõ crisólito mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Jĩcã wãmo peti pũga pẽnĩrõ bero macããtõ berilo cawãmecutie mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Jĩcã wãmo peti tia pẽnĩrõ bero macããtõ topacio cawãmecutie mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Jĩcã wãmo peti baparcãnacã pẽnĩrõ bero macããtõ crisoprasa mena qũẽnõrĩcãrõ ãmũ.

Puga wāmo cārō peti bero macããtō jacinto mena
qũẽnorĩcārō ãmũ.

Bairi yua, catusaro cũã amatista cawãmecutie
ũtã mena qũẽnorĩcārō ãmũ.

Tore bairo tie wāme ũtã mena ti macã ãñotaricarō
catutuapee puga wāmo peti r̃pore puga pẽnirō
cānacãp̃m cañierẽ qũẽnój̃goricarō ãmũ. ²¹ Tunu
bairoa puga wāmo peti r̃pore puga pẽnirō cānacã
jopeeri majũ cañie cũã ũtã cawapapacarije
perla cawãmecutie mena qũẽnorĩcã jopeeri ãmũ.
Tocānacã joperep̃rea tie ũtã perla jĩcã mena
qũẽnorĩcã jopeeri ãmũ. Bairi tunu ti macã átawã
cañimajũrĩwã cũã caroa majũ caasiyarije oro
majũ mena qũẽnorĩcãwã ãmũ. Caroarō majũ
m̃gueri mano ãñoorōrẽ bairo ãña ãmewiyoricawã
ãmũ.

²² Apeyera tunu ti macãp̃re Dios yar̃m
ũno santuario mamũ yua. Merẽ Quetiup̃m
Dios ñe ũnie car̃saec̃m catutuam̃ cũ caño ãmũ.
Bairi top̃re santuario mamũ. Dios catutuam̃
ñe ũnie car̃saec̃m, cũ macũ Cordero mena
santuariore bairo caña merẽ ãnicõãwã top̃re.

²³ Bairi tunu ti macã ñe ũnie r̃saep̃m. Muip̃m
m̃m̃reco macããcũ, o ñami macããcũ ũcũ cũã ti
macãrẽ cũ cajĩñabusuwopee mamũ. Merẽ Dios
cũ caasiyabatorije mena j̃gori ti macã caroarō
jĩcārō t̃ni busuwopeticõãwã. Tunu bairoa cũ
macũ Cordero cũã jĩñaworicare bairo caãcũ ti
macãrẽ cajĩñawonem̃m̃ majũ ãmi. ²⁴ Bairi nipetiro
camasã poari caño cārō ti m̃m̃recóo macããna
camasã Dios yarã cũ caasiyabatorije mena j̃gori
ãnimasĩgarãma. Tunu bairoa nipetiro ti yepa
macããna quetiuparã reyes ti macãp̃m cawapacutie

na cacūgorije nipetirijere cū nunigarāma Diore. ²⁵ Tunu bairoa ti macā jopeeri cūā di rūmꝯ ũno bia manigaro. Pāārīqūē jeto nicōā ninucūgaro tocānacā rūmꝯꝯꝯ. Nami roque manigaro ti macārē yua. ²⁶ Bairi ati yepa macāāna cūā nipetiro caroa majū na cacūgomirīqūē cawapacūtiere ti macāꝯꝯ nunirágarāma. Diore cū jogarāma. ²⁷ Dise ũnie carorije macāājē roque peeto ũno ti macāꝯꝯre jāāmasīētīgaro. Tunu bairoa ni ũcū āmerē Dios cū cateerije ũnierē caácꝯ cūā jāāmasīētīgꝯꝯ. Caītopai, ĩtoriquere caátipai cūā jāāmasīētīgꝯꝯ. Dios yarā caāna cacatiāniparā wāmerē woaturica tutipꝯ cawoatuecoricarā jeto ti macārē jāāmasīgarāma. Ti tuti Cordero ya tutipꝯ cawoatuecoricarā jeto jāāmasīgarāma yua ti macārē.

22

¹ Bairo tiere yꝯ caīñapetiro bero yua, jīcāū ángel nīñowī ria caūgueri maniya majūrē. Tiya oco ꝯꝯame catiānajē majūrē cajoriya āmꝯ. Ēñoorōrē bairo caroaro majū ĩña āmewiyoricaya caroa oco tusuriya āmꝯ. Bairi tiya, Quetiꝯꝯꝯ Dios bairi Cordero mena na caruīro trono rocare niwitiwꝯ. ² Tunu bairoa ti macā átāwā caānimajūrīwā recomacārē tiya āmꝯ. Bairi tiwā recomacārē, ria tūni ꝯꝯga nꝯgōā tꝯꝯꝯ cūārē yucꝯ putinucūwū. Tii ꝯꝯame catiānajē majūrē cajoricꝯ āmꝯ. Jīcāū muipꝯ bero jeto carīca cūtīnucūrīcū āmꝯ. Bairo ĩgꝯ nīña: Jīcā cūmarē ꝯꝯga wāmo peti rꝯꝯore ꝯꝯga pēnirō cānacāni jeto carīcacūtīi āmꝯ. Bairi tii ꝯꝯū cūā ati yepa macāāna camasā poarire na catiomasīrīqūē āmꝯ. ³ Bairi tunu ti macāꝯꝯre carorije áticūrīcārōrē bairo caānie manigaro. Ti macāꝯꝯ Dios, bairi cū

macũ Cordero mena na caruiro cũã topũa nigaro. Bairi cũ yarã cũ canetõrĩcãrã cũtu macããnarẽ bairo caãna jeto qũĩroagarãma. ⁴ Na pũame cariapea Diore qũĩñamajũcõãgarãma. Tunu bairoa na riape buire tocãnacãũpũa Dios ya wãmerẽ na riapoapũ woaturicarã nigarãma. ⁵ Ti macãpũre ñami manigaro yua. Bairi ti macãrẽ caãna jĩñaworique ãnie, o muipũ amũareco macããcũ ãcũ cũ cajĩñaworije ãnie cũãrẽ boetigarãma. Quetiupũ majũ caãcũ Dios pũame roque narẽ jĩñawogũmi. Cũ caasiyabatorije mena na jĩñawogũmi yua. Bairo topũ ãna yua, na pũame Dios mena tocãnacã rũmũa nicõã ninucũgarãma. Na cũã rotimasĩcõã ninucũgarãma tocãnacã rũmũa yua.

La venida de Jesucristo está cerca

⁶ Cabero ángel ñiwĩ: “Atie yũ caĩrĩjẽ cariapea cabairije majũ niña. Yũ caĩrõrẽã bairo cariapea cabaipee majũ niña. Quetiupũ Dios, cũ yarã profeta majãrẽ caroaro jĩcãrõ tãni cũ yaye quetire na quetibũjũ masĩõ joroque na caátinucũũna mũ tũpũ yũ joami. Cũ yarã caãna, cũ yaye quetire caquetibũjũ ãninucũrã tãmurĩã cabaipee, cũ caátipeere na camasĩparore bairo ã, yũ quetibũjũ rotijoami,” ñiwĩ ángel.

⁷ Tocãrõã Jesús pũame atore bairo ã ocajowĩ: “Tũgoreoya mũjãã. ¡Petoaca rũsaya mũjãã tũpũ yũ caatĩparo! Yoaro mee yũ atĩgũ mũjãã tũpũ. Bairi useanirĩ cũ ãmarõ ni ãcũ caroa queti yũ caquetibũjũ jũgoyeticũrĩjẽrẽ carii catũgõ. ¡Cariapea cabaipeere yũ caquetibũjũcũrĩjẽ ati tutipũ woaturiquere carii catũgõ useanirĩ cũ ãmarõ!” ã ocajowĩ Jesús.

⁸ Bairi yua, Juan, atie cabaipeere yu majūrua ñiñawã. Nipetirije atie cū caĩrĩjērē yu majūrua yu tūgowu. Bairo atiere tūgo, ñña, átiri bero tiere yure caĩñoatacu ángel rapori tũru yua yu etanumuwã, qũĩroagu. ⁹ Bairo yu caáto ññarĩ, bairo ñiwĩ ángel: “Tame, tore bairo yure ápericõãña. Yu cãã m̄rēã bairo caãcũ Dios yu cũ paabojari majõcu yu ãniña. Tunu bairoa m̄ yarã aperã profeta majã Jesús yaye queti cũ caquetibujucũrĩqũērē cajãnaenarē bairo yu cãã Dios paabojari majõcu yu ãniña. Nipetiro ati tuti woaturique cañierē carii catũgousarārēã bairo caãcũ yu ãniña yu cãã. Bairi yure ñroaticõãña. Dios roquere tore bairo qũĩroaya,” ĩ quetibujuwĩ ángel.

¹⁰ Bairo ñi quetibujũ yaparori bero, ñinemowĩ tunu: “Atie caroa queti cabaipeere yasioropu m̄ cũērã. Tie ati tutipũ m̄ cawoaturijere yasioropu m̄ cũērã. Nipetiro camasārē na m̄ quetibujunetõwã tie queti yoaro mee cabaipeere. Merē cõñamajũcõãña ti tutipũ caĩquetibujurore bairo cabaiPETIETAPA r̄m̄ yua. ¹¹ ĩTame, merē cõñamajũcõãña! Bairi carõu carorije caácu, carorijerea cũ átiacuáto. Carõu cañuetie majūrē caácu cãã bairoa cũ átiacuáto. Apei caroa macããjērē caátĩaninucũũ roque nemojãñurõ caroare cũ átinemoáto. Tunu bairoa, ‘Dios yu majũ yu ãnigu,’ caĩrĩcũ cãã tocãnacã r̄m̄ nemojãñurõ Dios cũ caborore bairo cũ áticõã ninucũãmarõ,” ñiwĩ ángel.

¹² Bairo ángel yu cũ caĩquetibujuro, Jesús puame bairo ĩroyawĩ: “ĩTũgopeoya m̄jãã! Yoaro mee yu atĩgu m̄jãã tũru. Caroaro m̄jãã caátĩañejē wapa caroa m̄jãã yu cajoere yu jeatĩmajũcõãgu.

Tocãnacãũpũrea caroa wãme o rori wãme mũjãã caátajere ìñacõñarĩ bero, yũ cajopee wapare yũ jeatímajũcõãgũ. ¹³ Yũa, Alfa, bairi Omegare bairo caãcũ yũ ãniña. Caãnijũgoripaũpũa caãnijũgoatãcũ carotimasĩ yũ ãniña. Tunu bairoa yũa, yũ ãniña nipetiro ati mũmrecóo macããjẽ to petio joroque caátipañ,” ìocajowĩ Jesús mũmrecóopũ.

¹⁴ Bairi mũseanirĩ na ãmarõ noa ùna carorijere áperã caãna. Na jutiire coseweri mũgueri mánarẽ bairo caãna carorije cawapa cũgoena mũseanirĩ na ãmarõ. Na ùna roque yucũ, Dios yaũ catiricũ macããjẽrẽ cabócamasĩparã nigarãma. Tunu bairoa Dios ya macã cawãma macãrẽ jããmasĩgarãma. ¹⁵ Aperã carorã catũgoñamasĩena roque ti macãrẽ jããmasĩtĩgarãma. Ti macã jũgoyepũa tucõãgarãma. Carorije cũmuañe ùnierẽ, na rupaũ caborore bairo caátiepairã, camasãrẽ capajĩãpairã, wericarãrẽ caĩroapairã, ìtopairiquere caborã ãnirĩ tie jetore caátĩãninucũpairã cũã ti macãrẽ jããmasĩtĩgarãma.

¹⁶ Bairo tunu yũ tũgonemowũ: “Yũ, Jesús, mũ tũpũ cũ yũ joapũ ángel yũ yaũre. Nipetirijere yũ caquetibũjũ rotijorijere ñubueri majã poarire na mũ caquetibũjũnetõõparore bairo ì, cũ yũ joapũ mũ tũpũ ángel yũ yaũre. Yũa, David ãnacũ pãrãmi caãnitusaũ yũ ãniña. Yũa, cabusuatípaũ caãno butioro caasiyaũ, busuri ñocõrẽ bairo caãcũ yũ ãniña,” ìwĩ Jesús.

¹⁷ Bairo cũ caĩrõ bero, Espiritu Santo, bairi Corderore catũgoũsarã Dios yarã cũã bairo ìwã: “ìTãmurĩ tiaya jãã tũpũ!” ìwã. Bairi aperã noa ùna atie cũ caĩrĩjẽrẽ cariape catũgorã, “ìTãmurĩ tiaya jãã tũpũ!” qũĩña mũjãã cũã. Ñeme jipiricarore

bairo noa ũna butiuro Diore caborãrẽ caroa cati-
cõãnajẽ majũrẽ na jogumi. Na carorije wapare
na netõõgumi. peeto ũno wapa jẽnirĩcãrõ mano na
jogumi catirique majũrẽ.

¹⁸ Bairi majãã, atie caroa queti cabaiepe at
tuti yu cawoaturijere caroaro majũ tũgousaya.
Caroaro jĩcãrõ tãni majũ ása. Bairi majããrẽ ñiña:
Ni ũcũ ricaati ati tuti caĩrõ netõjãñurõ buipearo
cã caquetibujunetõata, Dios roro netõrõ cã átigumi.
Ati tutipũ roro camasãrẽ cã caátipeere caque-
tibujuro netõjãñurõ nemorõ roro cã átipacogumi.

¹⁹ Tunu bairoa ni ũcũ ati tuti caquetibujurije caroa
queti cabaiepeere peeto ũnorẽ boetiri cã caya-
sioata, yucũ catirique macããjẽrẽ cajoricũ rĩcare
cũ ɱgarotietigumi. Tunu bairoa ati tutipũ yu ca-
quetibujuri macã Dios ya macã majũ cũãrẽ cã
jããrotietigumi.

²⁰ Bairi atie yu cawoaturijere cariapea yure
caquetibujũ rũame bairo ñnemoñami: “Bairoa yu
baigũ. Yoaro mee yu atigũ majãã tũpũ,” ññami.

Bairi yu rũame cã ñiña Jesure: “Mũ caĩrõrẽ
bairoa to baiáto. Yu Quetiupũ tãmurĩã tiaya jãã
tũpũ,” cã ñiña.

²¹ Marĩ Quetiupũ Jesús caroa majũrẽ majãã cã
jonemoáto majãã nipetirore. Bairoa to baiáto.

Dios Cũ Cauetibujũ Cũĩcã Tuti
New Testament in Carapana (CO:cbc:Carapana)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Carapana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Carapana

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
69a83a35-f961-5e00-b9bd-ee04b851efbd